

METSÄALAN TYÖEHTOSOPIMUS

1.6.2010 - 31.8.2012

**Maaseudun Työnantajaliitto
Metsähallitus
Metsäteollisuus ry
Yksityismetsätalouden Työnantajat
Puu- ja erityisalojen liitto**

ALKUSANAT

Metsäalan työehtosopimus on solmittu 2.6.2010. Tähän vihkoon on koottu työehdot, jotka ovat voimassa 1.6.2010 alkaen.

Metsäalan palkkauksen koulutusaineisto on tämän julkaisun liitteenä.

Vihkoon on lisätty edellisen sopimuskauden aikana tehty sopimus metsäalan työaikapankista.

Sopimuskauden aikana tapahtuville palkkojen ja muiden korvausten muutoksille varattu tila on merkitty tyhjällä laatikolla (=)

Sopimuskauden muutokset 1.6.2010–31.8.2012 esitetään vahvennettuna.

SISÄLLYSLUETTELO

METSÄALAN TYÖEHTOSOPIMUS	4
1 § Sopimuksen soveltamisala	4
2 § Työsopimuksen solmiminen ja päättäminen	4
3 § Työaika	7
4 § Palkkamääräykset	10
4.1 Palkkaperusteet	10
4.2 Työsuoritus.....	11
4.3 Työmäärän toteaminen	11
4.4 Vaativuusryhmittely	12
4.5 Palkat	13
4.6 Palkkaustavat.....	14
4.7 Moottori- ja raivaussahakorvaus	15
4.8 Työnteon estyminen työnantajasta johtuvasta syystä	15
5 § Palkan maksaminen	15
6 § Korvaukset ja lisät.....	16
6.1 Olosuhde- ja muut lisät.....	16
6.2 Kulkemiskorvaus	17
6.3 Ansiontasaus suorituspalkkatyössä.....	21
6.4 Arkipyhäkorvaus.....	21
6.5 Säähaitan korvaus.....	22
6.6 Metsäalan luottamustehtävät	22
6.7 Merkkipäivät	22
6.8 Kutsunta, reservin harjoitukset, väestönsuojelukoulutus	22
6.9 Yhteydenpito	23
7 § Tapaturma- ja sairaustapaukset	23
8 § Ryhmähenkivakuutus.....	27
9 § Vuosiloma	27
10 § Turvavarusteet.....	29
11 § Taukovarustus	30
12 § Erimielisyyksien käsittely ja neuvottelujärjestys	30

13 § Työrauha.....	31
14 § Paikalliset sopimukset.....	31
15 § Sopijaosapuolten edustajat.....	31
16 § Sopimukseen yhtyminen.....	31
17 § Voimassaolo ja irtisanominen	32
LUOTTAMUSMIESSOPIMUS.....	33
1 § Soveltamisala	33
2 § Luottamusmies	33
3 § Luottamusmiehen valinta	33
4 § Luottamusmiehen työsuhde.....	34
5 § Luottamusmiehen tehtävät.....	35
6 § Luottamusmiehelle annettavat tiedot	35
7 § Luottamustehtävien hoitaminen	36
8 § Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus	36
9 § Luottamusmiehen koulutus	37
10 § Erimielisyyksien käsittely ja neuvottelujärjestys	37
11 § Työvälineet, atk-yhteydet, toimistotila	38
12 § Voimassaolo ja irtisanominen	38
SOPIMUS TYÖSUOJELUYHTEISTOIMINNASTA.....	39
1 § Soveltamisala	39
2 § Työpaikkakäsite	39
3 § Yhteistoimintaelimet.....	39
4 § Metsäalan turvallisuustyön työalatoimikunta.....	40
5 § Paikalliset yhteistoimintaelimet	41
6 § Yhteistoimintatehtävät.....	42
7 § Työkykyä ylläpitävä toiminta	42
8 § Työsuojelupäällikkö	43
9 § Työsuojeluvaltuutettu	44
10 § Työsuojeluvaltuutetun ajankäyttö.....	44
11 § Asiakirjojen säilytys.....	45
12 § Työsuojeluvaltuutetun työsuhdeturva.....	45
13 § Työsuojeluvaltuutetun siirtäminen.....	46
14 § Varavaltuutettu.....	47
15 § Asiantuntija	47
16 § Työsuojeluvaltuutetun ansionmenetys ja matkakorvaukset	47
17 § Työsuojelutoimikunnan jäsenen korvaukset ja palkkiot.....	49
18 § Koulutus.....	50
19 § Säädöskokoelmat	50
20 § Voimassaolo ja irtisanominen	50
METSÄALAN KOULUTUSSOPIMUS	51
1 § Koulutusryhmä ja sen tehtävät.....	51
2 § Ammatillinen jatko-, täydennys- ja uudelleen koulutus	52
3 § Yhteinen koulutus	52
4 § Ammatillisten järjestöjen antama koulutus (ay-koulutus)	53
4.1 Työsuhteen säilyminen ja ilmoitusajat	53
4.2 Korvaukset	54

5 § Sosiaaliset edut	54
6 § Ansionmenetys	54
7 § Erimielisyyksien käsittely	55
8 § Voimassaolo ja irtisanominen	55
SOPIMUS METSÄALAN TYÖAIKAPANKISTA	56
1 § Tarkoitus	56
2 § Järjestelmän piiriin kuuluvat työntekijät	56
3 § Järjestelmään liittyminen ja siitä irtautuminen	56
4 § Työaikapankkiin säästettävät erät	57
5 § Palkanmaksu pidetyiltä vapailta	57
6 § Työaikapankin enimmäismäärä	57
7 § Vapaiden pitäminen	57
8 § Vapaiden luonne ja yhteensovittaminen muiden poissaoloperusteiden kanssa	57
9 § Järjestelmän voimassaolo ja muuttaminen	58
10 § Sopimuksen voimassaolo	58
LIITE: METSÄALAN PALKKAUKSEN KOULUTUSAINEISTO	59
1 PALKKA JA SIIHEN LIITTYVIÄ KÄSITTEITÄ	59
1.1 Yleistä palkkauksesta	59
1.2 Palkkaperusteet	60
1.3 Urakkahinnoittelu	62
2 ESIMERKKEJÄ PALKKAUSTAVOISTA	63
2.1 Suora urakkapalkka	63
2.2 Tuotospalkka	63
3 HAKKUU	64
3.1 Työvaikeustekijät	64
3.2 Hakkuun työmenetelmät ja yksikköpalkkojen laskenta	66
3.3 Runkotaksa puutavaralajeittain	70
3.4 Taksalaskelman tarkistus	74
3.5 Tuotosluvut	75
4 ISTUTUKSEN TYÖVAIKEUSTEKIJÄT JA PALKAN MÄÄRITYS	77
4.1 Työvaikeustekijät	77
4.2 Urakkahinnoittelu	79
4.3 Ajanmenekkiluvut	81
5 TAIMIKON HOIDON TYÖVAIKEUSTEKIJÄT, NIIDEN MITTAUS JA LASKENTA	82
5.1 Suorituspalkat	82
5.2 Raivaussahatyön tuotospalkkaus	88

METSÄALAN TYÖEHTOSOPIMUS

1 §

Sopimuksen soveltamisala

- 1 Sopimuksen määräyksiä sovelletaan Maaseudun Työnantajaliiton, Metsäteollisuus ry:n, Yksityismetsätalouden Työnantajien jäsenten ja Metsähallituksen palveluksessa puutavaran valmistuksessa, metsänhoito- ja metsänparannustöissä, muissa metsätöissä, uittotöissä sekä näihin liittyvissä töissä työskentelevien työntekijäin työsuhteisiin.
- 2 Sopijapuolet ovat velvolliset huolehtimaan siitä, että tähän sopimukseen sidotut työnantajat ja työntekijät noudattavat tämän sopimuksen määräyksiä.
- 3 Tämän työehtosopimuksen osana noudatetaan sopijaosapuolten välistä liitteenä olevaa:
  - 1 luottamusmiessopimusta
  - 2 sopimusta työsuojeluyhteistoiminnasta
  - 3 koulutussopimusta

2 §

Työsopimuksen solmiminen ja päättäminen

Työsopimuksen solmiminen

- 1 Työnantajalla on oikeus ottaa työhön ja erottaa työntekijä sekä määrätä työn johtamisesta.

Työnantajalla tarkoitetaan tässä sopimuksessa lähinnä hänen työmaalla olevaa edustajaansa.
- 2 Työsopimus tehdään suullisesti tai kirjallisesti joko määräajaksi, määrättyä työtä varten tai toistaiseksi jatkumaan tarkoitetuksi. Työnantajan on annettava työntekijälle, jonka työsuhde on voimassa toistaiseksi tai yli kuukauden pituisen määräajan, kirjallinen selvitys työnteon keskeisistä ehdoista viimeistään ensimmäisen palkanmaksukauden päättymiseen mennessä, jolleivät ehdot käy ilmi kirjallisesta työsopimuksesta.

Työsopimuksen päättäminen

- 3 Työsuhde päättyy ilman irtisanomisaikaa, mikäli työsopimus on tehty määräajaksi tai jos työntekijä on otettu suorittamaan määrätty työ, mistä hänelle on ilmoitettu työhön otettaessa.

4 Toistaiseksi jatkumaan tarkoitetun työsopimuksen irtisanomisajat ovat:

Työnantajan irtisanoessa:

Työsuhde jatkunut enintään 1 vuosi	14 päivää
yli vuoden mutta enintään 4 vuotta	1 kuukausi
yli 4 vuotta mutta enintään 8 vuotta	2 kuukautta
yli 8 vuotta mutta enintään 12 vuotta	4 kuukautta
yli 12 vuotta	6 kuukautta

Työntekijän irtisanoessa:

Työsuhde jatkunut enintään 5 vuotta	14 päivää
yli 5 vuotta	1 kuukausi

Lomauttaminen

5 Työsopimuslain 5 luvun 2 §:n 1 ja 2 momentissa säädettyjen perusteiden täyttyessä työnantajalla on oikeus kahden viikon ilmoitusaikaa noudattaen lomauttaa työntekijä siten että työnteko ja palkanmaksu keskeytetään toistaiseksi tai määräajaksi työsuhteen pysyessä muutoin voimassa.

6 Työsuhteen kestäessä työnantaja ja työntekijä voivat sopia määräaikaista lomauttamisesta, mikäli se on tarpeen työnantajan toiminnan tai taloudellisen tilan vuoksi.

Lämpötilan laskiessa niin alas, ettei kohtuudella voida vaatia työskentelyä ulkona, voidaan työnantajan ja työntekijän välillä sopia paikallisesti työajan lyhennyspäivien käytöstä ilman ennakoilmoitusaikaa tai sopia välittömästä lomauttamisesta, jolloin noudatetaan työministeriön antamia ohjeita ja suosituksia.

Lomautuksesta ja irtisanomisesta ilmoittaminen

7 Milloin lomautuksen perusteena on taloudellisista tai tuotannollisista syistä johtuva työn väheneminen, on työnantajan, lomautuksen välttämättömyyden tultua hänen tietoonsa, saatettava asia luottamusmiehen tietoon. Mikäli lomautus koskee vähintään 10 työntekijää, työnantajan on ilmoitettava tästä myös työvoimaviranomaisille, paitsi jos hänellä on muun lain kuin työsopimuslain perusteella vastaava velvollisuus.

8 Työnantajan on työntekijän pyynnöstä annettava lomautuksesta kirjallinen todistus, josta käyvät ilmi lomautuksen syy, alkamisaika sekä lomautuksen kesto tai arvioitu kesto.

9 Milloin irtisanomisen perusteena on taloudellisista ja tuotannollisista syistä johtuva työn väheneminen, on työnantajan irtisanomisen

välttämättömyyden tultua hänen tietoonsa meneteltävä ilmoittamisen suhteen 7. kohdassa mainitulla tavalla.

Työvoiman vähentämisjärjestys

- 10 Muusta kuin työntekijöistä johtuvasta syystä tapahtuneen irtisanomisen ja lomauttamisen yhteydessä on mahdollisuuksien mukaan noudatettava sääntöä, jonka mukaan viimeksi irtisanotaan tai lomautetaan yrityksen toiminnalle tärkeitä ammattityöntekijöitä ja saman työnantajan työssä osan työkyvystään menettäneitä sekä, että tämän säännön lisäksi kiinnitetään huomiota myös työsuhteen kestoaikaan, työntekijän työllistämismahdollisuuksiin hänen luontaisella työalueellaan ja hänen huoltovelvollisuutensa määrään.

Työllistymisen ja muutosturvan toimintamalli

- 11 Yhteistoiminta- ja irtisanomismenettely

Työnantaja esittää vähintään 10 työntekijää koskevien yhteistoimintaneuvottelujen alussa toimintasuunnitelman. Sen sisällöstä neuvotellaan henkilöstön edustajien kanssa. Suunnitelmassa selostetaan neuvottelujen menettelytavat ja muodot, suunniteltu aikataulu sekä suunnitellut toimintaperiaatteet irtisanomisaikana työnhaun, koulutuksen ja työhallinnon palvelujen käytön osalta. Suunnitelmassa otetaan huomioon olemassa olevat normit siitä, miten työvoiman vähentämismenettelyssä toimitaan. Jos yhteistoimintaneuvottelut koskevat alle 10 työntekijää, yhteistoimintamenettelyssä esitetään suunnitellut toimintaperiaatteet irtisanomisaikana työnhaun, koulutuksen ja työhallinnon palvelujen käytön osalta.

Toimintasuunnitelman sisällöstä neuvottelemista ei estä rajoitus, jonka mukaan irtisanomisen vaihtoehtojen käsittely voi yhteistoimintaneuvotteluissa alkaa suurissa irtisanomisissa aikaisintaan seitsemän päivän kuluttua perusteiden ja vaikutusten käsittelystä.

Suunniteltua vähentämistä koskevan yhteistoimintamenettelyn yhteydessä käsitellään myös henkilöstösuunnitelmaan tarvittavat muutokset.

Työnantaja ja työvoimaviranomainen kartoittavat yhteistyössä tarvittavat julkiset työvoimapalvelut viivyttämättä yhteistoimintamenettelyn tai pienten yritysten irtisanomismenettelyn alettua. Työvoimaviranomaisen kanssa pyritään sopimaan tarjottavien palvelujen laadusta ja niiden toimeenpanon aikataulusta sekä yhteistyöstä niiden toteutuksessa. Henkilöstön edustajat osallistuvat yhteistyöhön.

- 12 Työllistymisohjelma ja sen toteuttaminen irtisanomisaikana

Työnantajalla on tiedottamisvelvollisuus oikeudesta työllistymisohjelmaan ja korotettuun koulutustukeen.

Työnantaja ilmoittaa työvoimaviranomaiselle taloudellisin tai tuotannollisin perustein suoritetusta irtisanomisesta, jos irtisanotulla työntekijällä on työhistoriaa vähintään kolme vuotta. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös sellaisen määräaikaisen työsuhteen päättymistä, joka on muodostunut yhdestä tai useammasta keskeytymättömänä tai vain lyhytaikaisin keskeytyksin yhteensä vähintään kolme vuotta samaan työnantajaan jatkuneesta määräaikaisesta työsopimuksesta. Työnantaja on velvollinen antamaan työvoimaviranomaiselle työntekijän suostumuksella hänen koulutustaan, työkokemustaan ja työtehtäviään koskevat tiedot heti irtisanomisten tapahduttua. Työnantaja osallistuu erikseen niin sovittaessa muutoinkin työllistymisohjelman laatimiseen.

Työntekijällä on mahdollisuus osallistua työllistymisohjelman laatimiseen. Työllistymisohjelmaa voidaan tarvittaessa täydentää myöhemmin. Jos asiasta ei ole irtisanomisen tapahduttua muuta sovittu, työntekijällä on oikeus vapaaseen ilman ansionmenetystä osallistuakseen irtisanomisaikanaan työllistymisohjelman tekemiseen, oma-aloitteiseen tai viranomaisaloitteiseen työpaikan hakuun ja työhaastatteluun, uudelleensijoitusvalmennukseen, työssä oppimiseen ja harjoitteluun taikka työllistymisohjelmansa mukaiseen työvoimapolitiittiseen koulutukseen. Vapaan pituus on työsuhteen kestosta riippuen seuraava:

- 1) enintään 5 päivää, jos työntekijän irtisanomisaika on enintään yksi kuukausi;
- 2) enintään 10 päivää, jos työntekijän irtisanomisaika on yli yksi kuukausi mutta enintään neljä kuukautta;
- 3) enintään 20 päivää, jos työntekijän irtisanomisaika on yli neljä kuukautta.

Edellytyksenä on lisäksi, ettei vapaasta aiheudu työnantajalle merkittävää haittaa.

Työntekijän on ilmoitettava vapaasta työnantajalle viivyttämättä ja pyydettyä esitettävä luotettava selvitys vapaan perusteesta.

3 § Työaika

- 1 Tämän sopimuksen piiriin kuuluvissa töissä työaika järjestetään siten kuin se töiden järjestelyn kannalta on tarkoituksenmukaista. Säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa.
- 2 Säännöllinen työaika

Jos on sovittu työskentelystä niin, että vuorokautinen työaika ylittää 8 tuntia vuorokaudessa maksetaan kahdelta ensimmäiseltä ylittävältä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta 100 %:lla korotettu palkka. Viikoittaisen

säännöllisen työajan ylittäessä 40 tuntia, maksetaan kahdeksalta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla korotettu palkka ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu palkka. Ylityöstä maksettava palkka voidaan sopia työnantajan ja työntekijän välillä vaihdettavaksi osin tai kokonaan vastaavaan vapaa-aikaan työntekijän säännöllisenä työaikana, huomioiden ylityön korotusosan vaikutuksen vapaa-ajan pituuteen.

3 Keskimääräinen työaika

Työaika voidaan paikallisesti sopia keskimääräiseksi siten, että työaika enintään 52 viikon jaksona tasoittuu keskimäärin 40 tunniksi viikossa. Mikäli työaika tasoittumisjaksoa käytettäessä ei jakson aikana tasoitu keskimäärin 40 tunniksi viikossa, maksetaan ylittäviltä tunneilta 50 %:lla korotettu palkka.

Käytettäessä työajan tasoittumisjärjestelmää, kertyy työntekijälle yksi kahdeksan tunnin mittainen lisävapaa tehtyä 40 säännöllisen työajan ylittävää työtuntia kohden, mikäli paikallisesti ei ole sovittu lisävapaan kertymisjärjestelmästä.

Lisävapaalta maksetaan työntekijälle työssäoloa vastaava palkka. Mikäli työnantaja ja työntekijä sopivat että lisävapaata ei pidetä vapaapäivinä, maksetaan näinä päivinä tehdystä työstä normaali palkka ja lisävapaata vastaava korvaus.

Työajan tasoittaminen käytettäessä keskimääräistä työaika

Ellei paikallisesti muusta sovita, tasoitetaan työaika työnantajan ilmoittamana ajankohtana keskimäärin 40 viikkotuntiin yhdenjaksoisena tasoittamisvapaana, joka muodostetaan kertyneestä jaksotyöajasta ja lisävapaasta. Jaksoon voidaan yhdistää myös muita työehtosopimuksen tai paikallisen sopimuksen perusteella kertyneitä palkallisia vapaita.

4 Muut työaikamääräykset

Työntekijä tekee työaikailmoituksen työnantajalle erikseen sovittavalla tavalla. Toteutunut työaika kirjataan vähintään 1/4 tunnin tarkkuudella. Toteutuneeksi työajaksi lasketaan aika, jona työntekijä on työnantajan käytettävissä työn tekemispäikällä. Aikapalkkaisessa työssä voidaan sopia, että työmatkat sisältyvät työaikaan. Hakkuutyössä työmatkat sisältyvät työaikaan palkkaustavasta riippumatta.

5 Työn tekemisestä sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, vappuna tai itsenäisyyspäivänä, maksetaan palkkoihin 100 %:n korotus jos työn tekeminen perustuu työnantajan määräykseen.

6 Tarvittaessa työnantaja voi määrätä työajan ja työhöntulojärjestyksen tämän työehtosopimuksen sallimissa rajoissa.

7 Lepo- ja virkistystauoista voidaan sopia paikallisesti. Kun vuorokautinen yhdenjaksoinen työaika on 6 tuntia pidempi, on työntekijälle annettava

mahdollisuus vähintään puoli tuntia kestävään lepoaikaan, jota ei lueta työaikaan.

Työnantajan järjestäessä työajan keskimääräiseksi tulee työntekijälle antaa vähintään 11 tunnin yhdenjaksoinen lepo vuorokautta kohti ja vähintään 24 tunnin yhdenjaksoinen lepo viikkoa kohti, ellei paikallisesti toisin sovita.

Työajan lyhentäminen

- 8 Metsäalan työntekijöiden työaika lyhennetään vuoden 1984 ja 1986 tulopoliittisten sopimusten perusteella seuraavasti, ellei ole sovittu muusta työajan lyhentämismenettelystä:

vähintään	17 työpäivää	1	vapaapäivä
"	34 "	2	vapaapäivää
"	51 "	3	"
"	68 "	4	"
"	85 "	5	"
"	102 "	6	"
"	120 "	7	"
"	138 "	8	"
"	156 "	9	"
"	174 "	10	"
"	192 "	11	"
"	210 "	12.5	"

Metsähallituksen työntekijöille kertyy vapaata kalenterivuoden aikana tehdyistä työpäivistä seuraavasti:

vähintään	21 työpäivää	1	vapaapäivä
"	42 "	2	vapaapäivää
"	63 "	3	"
"	84 "	4	"
"	105 "	5	"
"	126 "	6	"
"	147 "	7	"
"	168 "	8	"
"	189 "	9	"
"	210 "	10,5	"

Työajan lyhennyksen määrästä vähennetään lakisääteisen vuosiloman ylittävät vuosilomajärjestelyt sekä vuosittain säännöllisesti toistuvat vapaapäivät, kunnes edellä mainitun kohdan vuotuisen työajan lyhennyksen määrä ylittää nämä vapaa-aikajärjestelyt.

Tehdyiksi työpäiviksi lasketaan vuosilomapäiviä lukuun ottamatta kaikki säännölliset työpäivät, joilta työnantaja työehtosopimuksen mukaan on palkanmaksuvelvollinen, sekä ne poissaolopäivät, jotka aiheutuvat kunnallisista luottamustehtävistä tai osallistumisesta Puu- ja erityisalojen liiton liittovaltuuston tai liittohallituksen kokouksiin tai alan

työehtosopimusneuvotteluihin ja työehtosopimusneuvottelukunnan asettamien yhteisten työryhmien kokouksiin.

Vapaapäivät annetaan työntekijälle yhdessä tai useammassa erässä työnantajan ilmoittamana ajankohtana. Vapaan antamisesta työnantajan on ilmoitettava hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään viikkoa aikaisemmin. Vapaapäivät pyritään antamaan kertymisvuoden aikana, kuitenkin viimeistään kertymisvuotta seuraavan kalenterivuoden huhtikuun 15. päivään mennessä.

Pidetyltä vapaapäivältä maksettava korvaus lasketaan jakamalla kahden edellisen palkanmaksukauden ansio ko. palkanmaksukausiin sisältyvien työpäivien lukumäärällä, ellei laskentatavasta paikallisesti ole toisin sovittu. Suoritettu korvaus on vuosilomakorvaukseen oikeuttavaa palkkaa.

Kuukausipalkkaiselle työntekijälle ei makseta erillistä työajan lyhentämiskorvausta.

Työsuhteen päättyessä kertyneistä ja pitämättömistä vapaapäivistä maksetaan työntekijälle niitä vastaava korvaus.

Mikäli työsuhteen päättyessä työntekijälle on annettu vapaapäiviä enemmän kuin kertymä edellyttää, voi työnantaja vähentää niiden palkkaa vastaavan summan lopputilityksestä.

Pidetyt työajanlyhennyspäivät ovat tehtyjen työpäivien veroisia vuosiloman pituutta määrättäessä.

4 § Palkkamääräykset

4.1 Palkkaperusteet

Metsätöiden palkkauksen perusteena ovat työn vaativuus, työntekijän pätevyys työssään ja työsuoritus.

Työn vaativuus

Työn vaativuudella tarkoitetaan työn tekijälleen asettamia vaatimuksia. Työnvaativuusryhmittelyllä määritetään töiden erilaiset vaativuudet ja asetetaan työt vaativuusjärjestykseen. Vaativuusryhmittely koskee työtä, ei työntekijää.

Työntekijän pätevyys työssään

Työntekijän pätevyydellä tarkoitetaan hänen taitoansa suoriutua tekemistään töistä.

Työntekijän pätevyyden määrittäminen tehdään järjestelmällisesti työpaikoilla ottaen huomioon esim. työnantajan toiminnan tavoitteet,

töiden järjestelyt ja paikalliset olosuhteet. Järjestelmän runko muodostuu kolmesta tekijästä, työtulos, ammatinhallinta ja huolellisuus.

Työntekijän pätevyyden määrittämistapa ja määrittämisohjeet sovitaan paikallisesti. Määrityksen tekee työnantaja ja työntekijällä on oikeus saada selvitys määrittelyn perusteista ja niistä tekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet hänen pätevyydenmäärittäytulokseensa.

Henkilökohtaisen palkanosan määrittäminen aikapalkkauksessa

Pätevyyden määrittelyn avulla arvioidaan työntekijän pätevyys tekemissään töissä, minkä perusteella määritetään työntekijän henkilökohtainen palkanosa.

Henkilökohtaisen palkanosan osuus määritetään kun siihen on edellytykset, kuitenkin viimeistään 3 kuukauden työssäolon jälkeen. Henkilökohtainen palkanosa tarkistetaan, kun työntekijän pääasiassa tekemät työt muuttuvat tai pätevyystekijät sitä edellyttävät, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

4.2 Työsuoritus

Hakkuu-, istutus- ja taimikonhoitotöiden urakoiden määräytymisperusteena käytetään sopijaosapuolten käyttämiä tuotos- tai ajanmenekkilukuja ja laskentakaavoja.

Paikallisesti sopien voidaan käyttää muitakin luotettavalla tavalla, esim. työntutkimuksella, selvitettyjä tuotos- tai ajanmenekkilukuja ja laskentakaavoja tai sopia muutoin urakan perusteista.

Suorat urakat on hinnoiteltava niin, että työntekijän työskennellessä normaalilla urakkatyövauhdilla hänen palkkansa on 20 % hinnoitteluperusteena olevaa palkkaa suurempi ja kasvaa työsuorituksen kasvaessa suoritusosuuden suhteessa.

Suorat urakat hinnoitellaan vaativuusryhmä 1 tai 2 mukaisella rahakertoimella sen mukaisesti mihin vaativuusryhmään tehtävä työ kuuluu.

Muut suorituspalkat hinnoitellaan vaativuusryhmän 2 mukaisella rahakertoimella

Työmenetelmien tai välineiden muuttuessa muutetaan palkkauksen perusteet vastaamaan uutta tilannetta.

4.3 Työmäärän toteaminen

Työmittausmenetelminä käytetään yleiseen käyttöön tai kokeilukäyttöön hyväksytyjä mittausmenetelmiä. Paikallisesti voidaan sopijaosapuolten suostumuksella sopia uusia mittausmenetelmiä kokeilukäyttöön.

4.4

Vaativuusryhmittely

Vaativuusryhmä	Kuvaus
1	<p>Lyhyttä opastusta ja normaalia vastuuta vaativat metsätyöt. Harjoittelijat, työharjoittelu- ja oppisopimusoppilaat sekä työntekijät, joilla ei ole riittäviä valmiuksia täysin itsenäiseen työhön. Työnjohto osoittaa tämän vaativuusryhmän työt työn tekemispäikällä.</p>
2	<p>Normaalia ammattitaitoa ja vastuuta vaativat metsätyöt, johon sisältyy työsuoritukseen liittyvää tiedon keruuta ja laadun seurantaa.</p> <p>Esimerkkejä vaativuusryhmän töistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Istutustyö – Taimikonhoitotyö ja -raivaustyö – Hakkuutyö ja muu moottorisahatyö – Pystykarsinta – Kulotus ja siihen liittyvä työ – Johtolinjojen raivaustyö – Muu metsähoidon perustyö
3	<p>Normaalia ammattitaitoa vaativammat metsätyöt, jotka vaikuttavat muiden työntekijöiden ja alihankkijoiden työsuorituksiin sisältäen työsuorituksiin liittyvää tiedon keruuta ja laadun seurantaa.</p> <p>Esimerkkejä vaativuusryhmän töistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Erilliset suunnittelutehtävät – Erilliset mittaustehtävät – Erillinen laadun seuranta ja kontrollointi – Vaaralliset työt, kuten myrskytuhoalueiden työt ja hakkuutyöt varottavien sähkölinjojen tai asumusten läheisyydessä
4	<p>Normaalia ammattitaitoa vaativammat metsätyöt, jotka sisältävät muiden työntekijöiden ja/tai alihankkijoiden ohjaukseen liittyviä töitä, ja jotka vaikuttavat myös muiden työntekijöiden, alihankkijoiden tai asiakkaiden työsuorituksiin sisältäen mm. vaativaa tiedonkeruutyötä ja niiden tallentamista tietojärjestelmiin, työryhmien tai vastaavien ohjausta sekä itsenäistä työnopastusta tai koulutusta.</p> <p>Esimerkkejä vaativuusryhmän töistä:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Erilliset vaativat suunnittelutehtävät, kuten metsänhoidon ja korjuukohteiden maastosuunnittelu – Työryhmän vetäminen, toteutuksen ohjaus

- Työmaiden työketjujen suunnittelu
- Koulutus ja opastustehtäviä, mm. työntekijät, yrittäjät, metsänomistajat, oppilaitokset ym.
- Eriyisen vaaralliset ja vastuulliset työt, kuten myrskytuhojen korjuu sähkölinjoilta

Työntekijän palkan työkohtainen osuus määritellään vuosittain sen mukaan mitä töitä työntekijän vuosityöhön sisältyy. Alle vuoden työsuhteissa määrittäminen tehdään työsuhteen keston ajalta. Määrittämisjärjestelmästä ja sen käytöstä sovitaan paikallisesti.

Työntekijän tehdessä tilapäisesti vaativampaa työtä, maksetaan hänelle työn keston ajalta palkka sen vaativuusryhmän perusteella johon työ kuuluu tai korvataan hänelle työn vaativuuden nousu muulla, paikallisesti sovitulla tavalla.

Käytössä olevat urakka- ja muut suorituspalkkahinnoittelut tarkistetaan vastaamaan palkkoihin sekä moottori- ja raivaussahakustannuksiin tehtyjä muutoksia palkankorotusten ja kustannusmuutosten voimaantuloajankohtina.

Tarvittaessa tuntipalkat muunnetaan päiväpalkoiksi kertomalla tuntipalkka luvulla 8.

4.5 Palkat

Työkohtaiset palkat 1.6.2010 - 31.8.2011 ovat:

Vaativuus-ryhmä	Palkka €/tunti
1	8,62
2	9,60
3	10,32
4	11,09

Työkohtaiset palkat 1.9.2011 - 31.8.2012 ovat:

Vaativuus-ryhmä	Palkka €/tunti
1	<input type="text"/>
2	<input type="text"/>
3	<input type="text"/>
4	<input type="text"/>

Henkilökohtainen aikapalkka

Henkilökohtaiset aikapalkat määräytyvät työntekijän vaativuusryhmän palkasta ja henkilökohtaisesta palkanosasta. Henkilökohtainen palkanosa on 2 – 20 % vaativuusryhmän mukaisesta palkasta.

Alalle tulevan työntekijän työkyvystä ja ammattitaidosta riippuen aikapalkka voidaan työnantajan ja työntekijän välisellä työsopimuksella sopia työkohtaista palkkaa pienemmäksi, kuitenkin siten, että palkka on vähintään 80 % työntekijän pääasiallisesti tekemän työn työkohtaisesta palkasta enintään 3 kuukauden ajan työsuhteen alkamisesta.

Mikäli työntekijä suorittaa ammatti- tai erityisammattitutkinnon, maksetaan hänelle tästä kertakorvauksena 250 € ammattitutkinnosta ja 350 € erikoisammattitutkinnosta, ellei työntekijä saa muutoin työnantajan järjestämää ammattitutkintokorvausta vähintään em. suuruisena.

Mikäli työpaikalla ei ole sovittu työntekijän pätevyyden määrittämistä ja määrittämisohteja työehtosopimuksen mukaisesti, maksetaan henkilökohtainen palkanosa vähintään 11 % suuruisena.

Kuukausipalkkauksessa kerrotaan henkilökohtainen aikapalkka luvulla 172.

Kuukausipalkalla työskenneltäessä laskettaessa osa-ajalta maksettavan palkan suuruutta saadaan päivältä maksettava palkka jakamalla kuukausipalkka asianomaiseen kuukauteen sisältyvien säännöllisten työpäivien määrällä.

4.6

Palkkaustavat

Palkkaustavan valinnassa on kiinnitettävä huomiota siihen, että käytetään aina tehtävään työhön parhaiten soveltuvaa palkkaustapaa. Palkkaustavan valinnassa otetaan huomioon mm. työmäärän määrittämistarkkuuden vaikutus palkkaan sekä työn tuottavuuden, palkkahallinnon ja työn kehittämismahdollisuuksien muodostaman kokonaisuuden kannalta parhaan vaihtoehdon käyttö.

Mikäli työskentelyolosuhteet työmaalla ovat sellaiset, ettei urakkapalkkauksen käytölle ole edellytyksiä, voidaan työ teettää henkilökohtaisella aikapalkalla, urakkatyön keskiansiolla tai muulla tämän kohdan mukaisella palkkaustavalla, mikäli niitä on työnantajalla käytössä.

Palkkaustapoina voidaan käyttää mm. aikapalkkaa (päivä-, tunti- tai kuukausipalkkaa), suoraa urakkapalkkaa tai tuotospalkkaa.

Paikallisesti sopien voidaan kehittää ja käyttöönottaa erilaisia laatuun, määrään tai johonkin muuhun tuotannolliseen tekijään perustuvia palkkaustapoja.

4.7

Moottori- ja raivaussahakorvaus

Kun työ tehdään työntekijän moottori- tai raivaussahalla käyttäen työntekijän hankkimia poltto- ja voiteluaineita maksetaan seuraavan taulukon mukainen prosenttikorvaus työkohtaisen palkan perusteella määräytyvästä urakkapalkasta ja tuotospalkkauksessa henkilökohtaisesta aikapalkasta ja sen lisäksi maksetusta tuotospalkasta.

Sellaisessa työssä, missä moottori- tai raivaussahan käyttö on satunnaista ja aikapalkkatyössä, maksetaan työvälinekorvauksena seuraavan taulukon mukainen käyttötuntikorvaus. Aikapalkkaisessa työssä voidaan työvälinekorvaus laskea paikallisesti sopien edellä mainittujen prosenttikorvausten mukaisesti henkilökohtaisesta aikapalkasta mainitun käyttötuntikorvauksen sijasta.

Taulukko: Työvälinekorvaukset.

Sopimusjakso/ teräketjuöljyn tyyppi	Osuus työkohtaisesta palkasta (vaativuusryhmä 2)	Käyttötunti- korvaus €/käyttötunti
1.6.2010 - 31.8.2011		
mineraaliöljy	28,4 %	4,85
bioöljy	31,1 %	5,30
1.9.2011 - 31.8.2012		
mineraaliöljy	<input type="text"/>	<input type="text"/>
bioöljy	<input type="text"/>	<input type="text"/>

4.8

Työnteon estyminen työnantajasta johtuvasta syystä

Jos työntekijä työsuhteen alettua on työpäivän alkaessa ollut työnantajan käytettävissä työpaikalla tai muussa sovitussa paikassa voimatta kuitenkaan työnantajasta johtuvasta syystä ryhtyä työhön, maksetaan hänelle esteen kestoajalta henkilökohtaista aikapalkkaa kuitenkin enintään 6 päivältä. Samansuuruista korvausta maksetaan jäljellä olevasta työpäivän osasta, jos työ työnantajasta riippuvasta syystä keskeytyy.

5 §

Palkan maksaminen

Palkka maksetaan työsuhteen kestäessä joka toinen viikko, paitsi kuukausipalkkauksessa kerran kuukaudessa, jolloin palkka on nostettavissa työntekijän osoittamassa rahalaitoksessa sovittuna päivänä.

Ellei toisin sovita, palkka maksetaan työsuhteen kestäessä joka toinen viikko, jolloin palkka on nostettavissa työntekijän osoittamasta rahalaitoksesta sovittuna päivänä.

Palkka on maksettava viivytyksettä, kuitenkin viimeistään 3 viikon kuluttua työntekijän ilmoitettua työn valmistumisesta.

Palkka voidaan maksaa edellä mainitun käytännön sijasta paikallisesti sopien kahden viikon palkanmaksukausittain arvioidun työmäärän tai työtuloksen perusteella. Arvioon ja työmäärän toteamiseen perustuvien palkkojen erotus maksetaan tai peritään enintään neljän kuukauden jaksoittain.

Huomautukset palkanmaksuperustetta, palkan laskemista ja rahamäärää vastaan on tehtävä välittömästi, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa palkanmaksutositteen saamisesta.

Palkanmaksun viivästyessä maksupäivästä, maksetaan tilittämättä olevalta palkan osalta korkolain mukainen viivästyskorko.

Palkanmaksun viivästyessä työsuhteen päättyessä työnantajasta johtuvasta syystä, suorituspalkan osalta yli kolme viikkoa työn valmistumisesta ja aikapalkan osalta yli viikon, työntekijällä on oikeus saada henkilökohtainen aikapalkkansa enintään kuudelta päivältä.

6 §

Korvaukset ja lisät

6.1

Olosuhde- ja muut lisät

Kun metsätöiden työskentelyolosuhteissa esiintyy normaaleista työolosuhteista poikkeavaa haittaa tai hankaluutta, maksetaan niistä erillinen palkanlisä. Lisän suuruudesta sovitaan paikallisesti. Tällaisia poikkeavia työolosuhteita ovat esimerkiksi kasvinsuojelu- ja torjunta-aineiden levitys, kulutus ja jälkivartiointi sekä sellaisten taimien istutus, jotka on käsitelty torjunta-aineilla saman päivän aikana.

Sellaisille uittotyöntekijöille, jotka joutuvat työskentelemään likaisissa, työvaatteita ja –käsineitä kuluttavissa töissä esim. nippukuormien teko rasvaisilla, ruosteisilla ja piikkisillä vaijereilla sekä nippulangan oikaisussa eikä työnantaja varaa heidän käytettäväkseen asianmukaisia työvaatteita ja –käsineitä maksetaan likaisen työn lisänä 5 – 15 % työkohtaisiin palkkoihin.

Uittotöissä maksetaan 20.9. – 8.5. välisenä aikana mainitut päivät mukaan luettuina lisäys, joka vastaa 15 % työkohtaisiin palkkoihin. Sanottua lisäystä ei kuitenkaan makseta maalla työskenteleville työntekijöille, joiden työ ei edellytä kosketusta vedenpinnan kanssa.

Varsinaiset sepät, puusepät ja kirvesmiehet, jotka jatkuvassa työsuhteessa käyttävät omia työkalujaan, saavat siitä neljännesvuosittain korvauksen, joka vastaa 25 työtunnin henkilökohtaista aikapalkkaa.

Vuorotyö ja yötyö

Vuorotyössä työskentelevän ja yötyötä klo 22.00 – 6.00 välisenä aikana tekevän työntekijän palkkaa korotetaan sopimusjakson aikana seuraavan taulukon mukaisesti.

Työnantajan tulee ilmoittaa etukäteen työntekijöille työvuorojen kellonajat sekä muut vuorotyöhön liittyvät järjestelyt ja muutoksista viimeistään työntekijän edellisen työvuoron päättyessä.

Taulukko: Vuorotyössä ja yötyössä tuntipalkkaan tehtävät korotukset.

	1.6.2010 €/tunti	1.9.2011 €/tunti
Toinen vuoro	0,87	<input type="text"/>
Kolmas vuoro	1,54	<input type="text"/>
Yötyö (klo 22.00-06.00)	1,51	<input type="text"/>

6.2

Kulkemiskorvaus

Kilometrikorvaukset

Jos työmatkalle ei voida järjestää työaikoihin eikä -matkoihin soveltuvia muita liikenneyhteyksiä, voi työntekijä sovittuaan siitä työnantajan kanssa kulkea työmatkat hallinnassaan olevalla henkilöautolla ja kuljettaa sille vahvistetun henkilöluvun rajoissa muitakin työntekijöitä, kuitenkin enintään kolmea. Kilometrikorvaukset ja muut matkakustannusten korvaukset tarkistetaan sopimuksen voimassa ollessa vastaamaan kulloinkin voimassa olevia Verohallituksen vahvistamia korvauksia.

Korvaukset maksetaan autolla, mopedilla, moottoripyörällä, moottorikelkalla ja moottoriveneellä suoritetuista matkoista. Traktori rinnastetaan kilometrikorvausten osalta autoon. Lisäkorvaus maksetaan kevytperävaunun, asuntovaunun tai taukotuvan hinaamisesta **sekä sellaisista autossa kuljetettavista koneista ja muista esineistä, joiden paino ylittää 80 kiloa tai joiden koko on suuri (ei koske työntekijöiden omia työvälineitä).**

Taulukko: Kilometrikorvaukset eri ajoneuvoille.

Ajoneuvo:	1.1.2010 €/km	1.1.2011 €/km	1.1.2012 €/km
Auto	0,45	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Mopedi	0,17	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Moottoripyörä	0,33	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Moottorikelkka	1,05	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Moottorivene	0,73	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Lisäkorvaukset:			
Lisähenkilö	0,03	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kevytperävaunu	0,07	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Asuntovaunu	0,11	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Taukotupa	0,21	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Koneet ja muut esineet (yli 80 kg)	0,03	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Jos työntekijä, sovittuaan siitä työnantajan kanssa, käyttää omistamaansa kevytperävaunua, taukotupaa tai asuntovaunua, on käytöstä sovittava korvaus erikseen edellä mainitun kilometrikorvauksen lisäksi.

Työmatkaan käytetyn ajan korvaukset

Kun päivittäinen työmatka ylittää autolla tai moottoripyörällä 54 km, maksetaan työmatkaan käytetyn ajan korvauksena seuraavan taulukon mukainen kilometrikorvaus.

Taulukko: Työmatkaan käytetyn ajan korvaus, kuljettaessa autolla tai moottoripyörällä.

Päivittäin kuljettu matka yhteensä	1.6.2010 €/km	1.9.2011 €/km
yli 54 km	0,06	<input type="text"/>

Kun työmatka suoritetaan osittain tai kokonaan moottoriveneellä tai moottorikelkalla, tämä matka kerrotaan luvulla neljä (4). Näin saatu laskennallinen matka lisätään autolla tai moottoripyörällä kuljettuun matkaan laskettaessa maksettavaa työmatkaan käytetyn ajan korvausta.

Kun työntekijä kuljettaa omaan työmatkaansa liittyen työnantajan autolla muita työntekijöitä, maksetaan hänelle korvauksena ajotunnilta henkilökohtainen aikapalkka.

Kun työntekijä kulkee päivittäisen työmatkan yhteydessä vähintään 2 km jalan, soutaen, hiihtäen tai polkupyörällä, maksetaan korvausta alkavalta kilometriltä seuraavan taulukon mukaan.

Taulukko: Korvaukset kulkemisesta jalan, soutaen, hiihtäen ja polkupyörällä.

	1.6.2010 €/km	1.9.2011 €/km
Jalan, soutaen, hiihtäen	1,38	<input type="text"/>
Polkupyörällä	0,47	<input type="text"/>

Matkat mitataan lyhintä tarkoituksenmukaista reittiä käyttäen lähtöpaikasta työmaan (=palstan) lähimpään laitaan ja takaisin.

Aikapalkkatyössä voidaan työmatkaan käytetty aika sisällyttää työaikaan.

Työmatkan estyminen

Jos työmatka työnantajan järjestäessä kuljetuksen sään aiheuttaman esteen takia tai työnantajasta riippuvasta syystä muutoin viivästyy tai keskeytyy, maksetaan työntekijälle esteen kestoajalta henkilökohtainen aikapalkka kuitenkin enintään 3 päivältä. Työntekijän on ilmoitettava esteestä välittömästi työnantajalle.

Kustannuskorvaus yöpymistapauksissa

Jos työntekijä työnantajan määräyksestä tai sovittuaan siitä työnantajan kanssa työskentelee niin kaukana vakinaisesta asuinpaikastaan, ettei hänellä ole tilaisuutta yöpyä varsinaisessa asunnossaan, **maksetaan hänelle seuraavan taulukon mukainen ylläpitokorvaus.**

Asianmukaiseksi majoitukseksi katsotaan työmaa-asunto, jossa on vähintään lämpö, valaistus, vesi, makuusija vuodevaatteineen, mahdollisuus ruoan valmistukseen tai se on kohtuullisen matkan päästä saatavana, sekä peseytymismahdollisuus.

Taulukko: Kustannuskorvaus yöpymistapauksissa

(päivitys Verohallinnon päivärahojen muutosta vastaavalla kertoimella)

Korvaus alkaen	€/yöpymis- vuorokausi
1.1.2010	19,13
1.1.2011	<input type="text"/>
1.1.2012	<input type="text"/>

Kotona käynnin korvaus

Työnantajan järjestämästä asunnosta käsin työskenteleville työntekijöille työnantaja kustantaa kotona käynnin kerran viikossa saunomismahdollisuuden järjestämiseksi. Kotona käynti korvataan yleisten kulkuneuvojen mukaisesti kuitenkin niin, että työnantajan korvattava kustannusosuus on enintään **seuraavan taulukon mukainen summa.**

Taulukko: Kotona käynnin korvaus

(päivitys Verohallinnon kilometrikorvauksen muutosta vastaavalla kertoimella)

Korvaus alkaen	€/kerta
1.1.2010	56,13
1.1.2011	<input type="text"/>
1.1.2012	<input type="text"/>

Venäjän pöytäkirjan korvaukset

(pöytäkirja 12.1.1998, tämä kohta koskee vain Metsäteollisuus ry:n jäsenyrityksiä)

Venäjän alueella suoritettavan metsätöitä koskevan pöytäkirjan korvaukset ovat **seuraavan taulukon mukaiset:**

Taulukko: Venäjän pöytäkirjan korvaukset

(päivitys Verohallinnon Venäjän päivärahojen muutosta vastaavalla kertoimella)

Pöytäkirjan kohta	Korvaus, €/työpäivä		
	1.1.2010 alkaen	1.1.2011 alkaen	1.1.2012 alkaen
Kohdat 2 ja 4 ruokaraha	11,85	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kohta 3 ylläpitokorvaus	36,31	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Kohta 4 ylläpitokorvaus	31,33	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Korvauksesta sopiminen ja ajopäiväkirja

Kulkemiskorvauksista on paikallisesti sovittava edellä esitettyjä korvauserusteita noudattaen ennen korvauksen aiheuttavan tilanteen alkamista.

Kulkemiskorvauksen saadakseen työntekijän on työnantajan sitä vaatiessa pidettävä työnantajan hyväksymän kaavan mukaista ajopäiväkirjaa.

6.3

Ansiontasaus suorituspalkkatyössä

Työntekijälle, joka on saanut pääasiallisen toimeentulonsa kahdeksan vuoden aikana metsäalan töissä Suomessa tai jossain muussa Euroopan maassa vuoden 1962 jälkeen ja jonka ikä on vähintään 40 vuotta, maksetaan suorituspalkkaisissa töissä ansiontasausta eläkkeen perustana olevan palkan suoritusosasta seuraavasti:

Työntekijän ikä, vuotta	Palkan lisä-%
40 - 41	2
42 - 44	5
45 - 49	10
50 - 54	15
55 - 59	20
60 +	25

Työntekijä on velvollinen toimittamaan työnantajalle ansiontasausjärjestelmän soveltamista edellyttävät perustiedot. Mahdollinen palkanlisä maksetaan taannehtivasti enintään 6 kuukauden ajalta. Ansiontasaus maksetaan työntekijälle kunkin palkanmaksun yhteydessä.

Ansiontasausta ei sovelleta palkkausmuodoissa, joissa palkan perusteena on henkilökohtainen aikapalkka ja tuotososana ei ole työehtosopimuksen yksikköpalkkoihin perustuva määrittely.

6.4

Arkipyhäkorvaus

Arkipyhäkorvauksena maksetaan työntekijälle, kun työntekijän työsuhde on jatkunut vähintään kaksi kuukautta ennen loppiaista, vapunpäivää, helatorstaita ja tapaninpäivää näiltä päiviltä työntekijän henkilökohtainen aikapalkka. Arkipyhäkorvaus maksetaan vain, jos ko. pyhä muutoin olisi ollut työntekijän työpäivä.

Uittotyöntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut vähintään neljä viikkoa ennen vapunpäivää tai juhannuspäivää maksetaan ko. päivältä arkipyhäkorvauksena henkilökohtainen aikapalkka. Uittotyöntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut vähintään neljä viikkoa ennen loppiaista tai helatorstaita, maksetaan mainitun päivän osuessa päiväksi, joka muuten olisi ollut työntekijän työpäivä, tältä päivältä arkipyhäkorvauksena henkilökohtainen aikapalkka.

Kuukausipalkkaiselle työntekijälle ei makseta erillistä arkipyhäkorvausta.

Arkipyhänä tehdystä työstä maksetaan palkan lisäksi sunnuntaityökorotus sekä arkipyhäkorvaus.

6.5

Säähaitan korvaus

Urakkapalkkaisessa työssä korotetaan säähaitan ja pimeyden aiheuttaman ansionmenetyksen korvauksena tammi-, helmi-, maaliskuu-, marras- ja joulukuun aikana päättyneen palkanmaksukauden yksikköhinnoittelua 3 %:n suuruisella olosuhdelisällä.

6.6

Metsäalan luottamustehtävät

Työntekijälle, joka hoitaa metsäalan luottamustehtäviä maksetaan ansionmenetyksen korvauksena henkilökohtainen aikapalkka vähennettynä ko. henkilön luottamustehtävän hoidosta mahdollisesti muualta saama korvaus, lukuun ottamatta kokouspalkkiota. Luottamustehtäviksi katsotaan:

- metsäoppilaitoksen neuvottelukunnan, metsäkeskuksen johtokunnan,
- kunnan metsälautakunnan
- katselmustoimikunnan ja
- alueellisen metsäsertifiointitoimikunnan tai -seurantaryhmän
- alueellisen metsäneuvoston
- Opetushallituksen asettaman tutkintotoimikunnan

jäsenyys. Korvaus suoritetaan myös varajäsenelle, joka varsinaisen jäsenen ollessa estyneenä osallistuu luottamustehtävien hoitoon.

6.7

Merkkipäivät

Työntekijälle myönnetään vapaapäivä hänen omana hääpäivänään, lähiomaisen hautajaispäivänä sekä työntekijän täyttäessä 50 tai 60 vuotta, milloin em. päivät sattuvat hänen työpäiväkseen, jolloin korvauksena maksetaan työntekijän henkilökohtainen aikapalkka.

Lähiomaisena pidetään työntekijän aviopuolisoa, lapsia ja ottolapsia, hänen vanhempiaan, veljiään ja sisariaan sekä aviopuolison vanhempia.

6.8

Kutsunta, reservin harjoitukset, väestönsuojelukoulutus

Ensimmäisen kerran varusmiespalveluksen edellyttämään kutsuntaan tai valintatilaisuuteen ja siihen liittyvään lääkärintarkastukseen osallistuvalla työntekijällä työnantaja maksaa ensimmäiseltä päivältä henkilökohtaisen aikapalkan. Reservin harjoitusten ja väestönsuojelukoulutuksen ajalta työnantaja maksaa työntekijälle henkilökohtaista aikapalkkaa.

Työnantaja voi vähentää edellä mainituista palkoista valtion maksaman korvauksen, siten että työntekijä saa valtion maksaman korvauksen kanssa henkilökohtaisen aikapalkan.

6.9

Yhteydenpito

Työnantaja korvaa työntekijälle oman puhelimen käytöstä työhön liittyvissä asioissa puhelimen hankinta- ja käyttökuluja paikallisesti sovittavalla tavalla.

Mikäli työnantajan ja työntekijän välillä on sovittu työntekijän omistamien tietoteknisten laitteiden käytöstä työnantajan ja työntekijän väliseen yhteydenpitoon tai muihin työtehtäviin, maksetaan työntekijälle tästä aiheutuneet kulut mukaan luettuna liittymästä aiheutuneet kulut paikallisesti sovittavalla tavalla. Näihin tehtäviin käytetty aika luetaan työaikaan.

7 §

Tapaturma- ja sairaustapaukset

Ensiapu

- 1 Tapaturma- ja sairaustapauksista on niin pian kuin se on mahdollista tehtävä ilmoitus työnantajalle. Työssä sattuneesta tapaturmasta suoritetaan korvaus voimassa olevan lain mukaan. Jos työntekijä työaikana sairastuu, työnantaja huolehtii ensiavusta sekä tarvittaessa järjestää sairaan kuljetuksen kotiin tai lääkärin hoitoon. Tällaisen ensiavun ja kuljetuksen kustantaa työnantaja. Milloin kuljetus joudutaan järjestämään työnantajan voimatta todeta sen tarpeellisuutta, tulee työntekijän työnantajan sitä vaatiessa kuljetuskorvauksen saadakseen esittää asianmukainen lääkärintodistus sairaudestaan. Tällaisen lääkärintodistuksen hankinnasta aiheutuvat lääkärinkulut suorittaa työnantaja.

Sairausajan palkka

- 2 Työnantaja maksaa työntekijälle, joka työnantajan hyväksymän selvityksen mukaan on sairauden tai tapaturman vuoksi estynyt tekemästä työtä, sairausajan palkan toisen sairauspäivän alusta, joka työssä ollessa olisi ollut työntekijän työpäivä alla olevan asetelman mukaisiin ajanjaksoihin sisältyviltä työpäiviltä

Työsuhteen kesto	Ajanjakson pituus
vähintään 1 kuukausi	28 kalenteripäivää
" 3 vuotta	35 "
" 7 "	44 "
" 10 "	56 "

Kun työntekijän työsuhde on jatkunut vähintään yhden viikon mutta alle kuukauden maksaa työnantaja 50 % sairausajan palkasta, kuitenkin

enintään niiltä työpäiviltä, jotka ovat työkyvyttömyyden alkamispäivän ja sen jälkeisen 9 arkipäivän pituisen ajanjakson sisällä. Karenssipäiviltä maksettavan palkan suhteen ja myös muutoinkin noudatetaan tämän pykälän määräyksiä.

Toistuvasti peräkkäisinä uittokausina saman työnantajan palveluksessa edellisen uittokauden päättyessä ollut työntekijä rinnastetaan seuraavan uittokauden alkaessa sairaus- ja tapaturma-ajan palkanmaksussa vähintään yhden kuukauden työsuhteessa olleeseen työntekijään.

Jos työntekijän työkyvyttömyys saman sairauden johdosta alkaa uudelleen 30 kalenteripäivän kuluessa siitä päivästä, jolta hänelle viimeksi suoritettiin työnantajan maksamaa sairausajan palkkaa **tai sairauspäivärahaa**, ei työntekijä ole oikeutettu uuteen tämän kohdan mukaiseen sairausajanpalkan ajanjaksoon, vaan sairausajan palkka maksetaan yhteensä enintään edellä mainitulta ajanjaksolta. Määrittely sen suhteen, onko kyseessä sama vai eri sairaus, tapahtuu Kelan paikallistoimiston tekemän ratkaisun perusteella.

Sairausajan palkka maksetaan ensimmäisen sairauspäivän alusta, joka työssä ollessa olisi ollut työntekijän työpäivä kun

- työkyvyttömyys johtuu työtapaturmasta tai
- työsuhde on jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta ennen sairauden alkamista tai
- työkyvyttömyys jatkuu vähintään kuusi arkipäivää.

- 3 Milloin työntekijä saa saman työkyvyttömyyden takia korvausta ansion menetyksestä sairausvakuutuslain, tapaturmavakuutuslain, työntekijäin eläkelain, lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain tai liikennevakuutuslain nojalla, vähennetään korvaus samalta ajalta maksettavasta sairausajan palkasta. Jos palkka on jo maksettu, työnantajalla on oikeus saada ja nostaa palautuksena enintään maksettua palkkaa vastaava osa samalta ajalta saadusta korvauksesta.

Työnantaja maksaa työntekijälle hänelle kuuluvan täyden sairausajan palkan ja perii sitten itselleen työntekijän antaman valtakirjan nojalla tälle edellä mainituin perustein mahdollisesti tulevat muut korvaukset.

Jos sairausvakuutuslain (SVL) päivärahaa ei työntekijästä itsestään johtuvasta syystä makseta tai jos se maksetaan vähäisempänä kuin mihin hänellä sairausvakuutuslain mukaan olisi ollut oikeus, on työnantajalla oikeus vähentää sairausajan palkasta se, mikä työntekijän laiminlyönnin johdosta on jäänyt suorittamatta.

- 4 Sairausajan palkkaa ei makseta, jos työntekijä on aikaansaanut taudin tahallisesti tai aiheuttanut sen rikollisella toiminnallaan, kevytmielisellä elämällään tai muulla tuottamuksella.

5 Työsuhde katsotaan jatkuvaksi myös siinä tapauksessa että työntekijä välittömästi siirtyy saman työnantajan palveluksessa ollessaan muusta työstä metsätyöhön.

6 Sairausajan palkkana maksetaan työntekijälle hänen keskiansionsa mukainen palkka laskettuna sairautta edeltäneeltä kahdelta palkanmaksukaudelta, ellei laskentatavasta paikallisesti ole toisin sovittu.

6 §:n 6.4 kohdan tarkoittamana arkipyhänä sairaana olevalle työntekijälle sairausajan palkka maksetaan henkilökohtaisen aikapalkan suuruisena.

Äitiysvapaa

7 Työntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään 6 kuukautta ennen synnytystä, maksetaan äitiysvapaan ajalta palkkaa 30 päivän pituiseen ajanjaksoon sisältyviltä työpäiviltä työsopimuslain 4. luvun 1. §:n nojalla tulevan äitiysvapaan alkamispäivästä alkaen. Työntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään 3 vuotta ennen synnytystä, maksetaan äitiysvapaan ajalta palkkaa 42 päivän pituiseen ajanjaksoon sisältyviltä työpäiviltä työsopimuslain 4 luvun 1 §:n nojalla tulevan äitiysvapaan alkamispäivästä alkaen. Tätä sääntöä sovelletaan myös silloin, kun työntekijä adoptoi alle 7-vuotiaan lapsen.

Lääkärintarkastukset

Lakisääteiset lääkärintarkastukset

8 Työterveydenhuoltolain (1383/2001) 12 §:n 1 momentin 2. kohdan sekä siitä annetun valtioneuvoston asetuksen (1484/2001) 10 §:n mukaisiin terveystarkastuksiin sekä niistä johtuviin lääkärin määräämiin, työssä erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavista tekijöistä johtuviin lisätarkastuksiin työaikana osallistuvalla työntekijälle maksetaan menetetyltä työajalta ansionmenetys kohdassa 6 esitetyn sairausajan palkan laskentatavan mukaisesti.

Työhöntulotarkastuksen tapahtuessa ennen työsuhteen alkamista suoritetaan ansionmenetyskorvaus alimman työkohtaisen palkan mukaan.

Tarkastuksiin osallistumisesta aiheutuvat matka- ja muut välittömät kustannukset maksaa työnantaja.

Muut lääkärintarkastukset

9 Tarkastuksiin työaikana osallistuvalla työntekijälle maksetaan menetetyltä työajalta ansionmenetys kohdassa 6 esitetyn sairausajan palkan laskentatavan mukaisesti alla mainituissa tapauksissa edellyttäen, että

– kysymyksessä on sairastumis- tai tapaturmatapaus, jossa on välttämätöntä päästä nopeasti lääkärintarkastukseen,

- muissa kuin em. tapauksissa edellytetään, että työntekijä varaa vastaanottoajan työaikana vain, jos se ei kohtuullisen ajan (esimerkiksi viikon) kuluessa ole saatavissa työajan ulkopuolella,
- työntekijä ilmoittaa lääkäriin menostaan työnantajalle etukäteen tai niin pian kuin se on mahdollista.

Uusi tai uusiutuva sairaus

- Sellaisen lääkärintarkastuksen ajalta, jossa todetaan työntekijän sairaus.
- Lääkärin tutkimustoimenpiteestä johtuneen, enintään vuorokauden kestäneen työkyvyttömyyden ajalta.
- Milloin työntekijä sairausoireiden vuoksi on otettu sairaalaan tarkkailtavaksi tai tutkittavaksi.

Aikaisemmin todettu sairaus

- Kroonisen sairauden edellyttämän lääkärintarkastuksen ajalta edellyttäen, että kysymyksessä on ao. erikoisalan lääkärin suorittama tarkastus hoidon määrittelemiseksi.
- Sairauden olennaisesti pahentuessa, minkä vuoksi työntekijän on ollut tarpeen hakeutua lääkärintarkastukseen.
- Hoidon määrittelemiseksi tarpeellisen ao. erikoislääkärin tarkastuksen ajalta, jossa annetaan määräys apuvälineen hankkimiseksi.

Laboratorio- ja röntgentutkimukset

Ansionmenetys korvataan

- Korvattavaan lääkärintarkastukseen välittömästi liittyvän laboratorio- ja röntgentutkimuksen ajalta. Laboratorio- ja röntgentutkimuksen tulee olla lääkärin määräämä ja siten osa tarkastusta. Kyseiset tutkimukset korvataan vain, jos sairaus edellyttää tutkimuksen suorittamista ainoastaan tiettyinä ajankohtana siten, ettei työntekijällä ole mahdollisuutta päästä tutkimukseen työajan ulkopuolella.

Ansionmenetystä ei kuitenkaan korvata

- mikäli työntekijä saa lääkärintarkastuksen ajalta sairausajan palkkaa,
- palkkamääräysten edellyttämänä karenssipäivänä suoritettujen lääkärintarkastuksen ajalta,

- milloin sairaus on johtunut omasta törkeästä tuottamuksesta tai tahallisuudesta.

Alle 10-vuotiaan lapsen hoito

- 10** Alle 10-vuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti maksetaan työntekijälle tämän työehtosopimuksen sairausajan palkkaa koskevan määräyksen mukaisesti korvaus hänen huollettavanaan olevan lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämättömästä, lyhyestä tilapäisestä poissaolosta, kuitenkin enintään kolmelta päivältä. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että molemmat huoltajat ovat ansiotyössä ja että lapsen sairaudesta esitetään vastaava selvitys kuin työntekijän omasta sairaudesta vaaditaan sekä, että työntekijän työsuhde on kestänyt vähintään yhden kuukauden. Tätä kohtaa sovellettaessa opiskelu toisella paikkakunnalla rinnastetaan ansiotyöhön. Saman sairastumisen johdosta korvausta maksetaan vain toiselle lapsen huoltajalle.

Edellä sanottua sovelletaan adoptiovanhempiin, eri taloudessa asuvaan huoltajaan sekä rekisteröidyssä parisuhteessa eläviin.

Vaikeasti sairaan lapsen hoito

- 11** Työntekijällä, jonka lapsella on valtioneuvoston päätöksen 1315/89 (VNp sairausvakuutuslain 23 d §:n 2 momentissa tarkoitetuista vaikeista sairauksista ja vammoista) 1 §:n mukainen vaikea vamma, on oikeus olla poissa työstä osallistuakseen sairausvakuutuslain 23 d §:ssä tarkoitettuun lapsen hoitoon, kuntoutukseen taikka sopeutumisvalmennus- tai kuntoutuskurssille sovittuaan poissaolosta etukäteen työnantajan kanssa.

8 § Ryhmähenkivakuutus

Työnantaja toteuttaa kustannuksellaan metsäalan työntekijöitä koskevan ryhmähenkivakuutuksen siten kuin siitä on keskusjärjestöjen (TT-SAK) välillä sovittu.

9 § Vuosiloma

Työntekijän oikeus vuosilomaan määräytyy vuosilomalain mukaan.

Lomapalkka

Työntekijän vuosilomapalkan päiväpalkkana käytetään hänen vuosilomalain mukaan laskettua keskimääräistä päiväpalkkaansa. Paikallisesti voidaan sopia käytettäväksi myös edellisen kalenterivuoden keskipäiväänsiota lisätynä mahdollisilla palkankorotuksilla. Vuosilomapalkan suuruus on päiväpalkka kerrottuna lomapäivien lukumäärän perusteella määräytyvällä seuraavasta taulukosta ilmenevällä kertoimella:

Lomapäivien lukumäärä	Kerroin
2	1,8
3	2,7
4	3,6
5	4,5
6	5,4
7	6,3
8	7,2
9	8,1
10	9,0
11	9,9
12	10,8
13	11,8
14	12,7
15	13,6
16	14,5
17	15,5
18	16,4
19	17,4
20	18,3
21	19,3
22	20,3
23	21,3
24	22,2
25	23,2
26	24,1
27	25,0
28	25,9
29	26,9
30	27,8

Jos lomapäivien lukumäärä on suurempi kuin 30, korotetaan kerrointa luvulla 0,9 lomapäivää kohden. Uittotyöntekijän vuosilomapalkan ja lomarahana määräytymiseen vaikuttava työsuhteen kestoaja lasketaan summaamalla saman työnantajan palveluksessa peräkkäisinä työkausina tehdyn työn työaika kuukausina. Kun kuukausien summa on vähintään 12 kk, on uittotyöntekijä oikeutettu yhden vuoden työsuhteen keston edellyttämään vuosilomapalkkaan ja lomarahaan.

Lomarahana

Lomarahana maksetaan lomapalkan tai työsuhteen päättyessä maksettavan lomakorvauksen maksamisen yhteydessä 50 % työntekijän vuosilomapalkasta.

Lomakorvaus

Työntekijälle, joka on sopimuksen mukaan ollut työssä niin lyhyen ajan tai harvoin päivinä, että hänelle ei ole kertynyt vuosilomalain mukaan

lomapäiviä maksetaan lomakorvauksena 13,5 % palkoista. Korvauksesta on 2/3 lomapalkkaa ja 1/3 lomarahaa.

Työntekijälle, joka työsopimuksen mukaan on työssä enintään kaksi kuukautta, voidaan vuosilomapalkka maksaa edellisessä kappaleessa mainitun prosentuaalisen lomakorvauksen suuruisena palkan maksamisen yhteydessä

Vuosiloman jakaminen ja lisälomapäivien kertyminen

Lomakausi on 2.5 - 30.9. Paikallisesti voidaan sopia, että lomakausi on 1.1. - 31.12. Tällöin on kuitenkin annettava kesälomaa vähintään 12 arkipäivää yhdenjaksoisena lomana 2.5 - 30.9 välisenä aikana.

Mikäli paikallisesti on sovittu edellä sanotusti lomakaudesta, siirretystä lomasta kertyy lisälomapäiviä yksi päivä kuutta siirrettyä lomapäivää kohti.

10 §

Turvavarusteet

Työnantaja hankkii toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevan työntekijän käyttöön seuraavat turvavarusteet:

- moottorisahatöissä CE-hyväksytty metsuripuku 1-2 kpl
- raivaussahatöitä tekeväälle työntekijälle raivaussahatyöntekijän housut ja metsuripusero 1 kpl
- moottori- ja raivaussahatöissä CE-hyväksytty kypäräpaketti sisältäen kypärän, kuulosuojaimet, silmäsuojan, alusmyssyn ja niskasuojan 1 kpl
- moottorisahatöissä CE-hyväksytyt metsurin turvajalkineet: kumi- ja nahkajalkineet 1+1 pr
- muissa töissä muut paikallisesti sovittavat työhön soveltuvat suojajalkineet 1 pr
- sadeviitta ja sadeasu 1 kpl
- suojakäsineet 3 pr
- välipuku 1 kpl
- hakkuutöissä konkeloliina 1 kpl

Määräaikaiseen työsuhteeseen raivaus- tai moottorisahalla tehtäviin töihin tulevan työntekijän käyttöön työnantaja hankkii tarvittavat em. luettelon mukaiset turva- ja suojarusteet.

Mikäli jokin em. varuste tulee käyttökelvottomaksi tavanomaisessa käytössä korvaa työnantaja vaurioituneen varusteen uudella vastaavalla varusteella tai korjauttaa sen.

Kasvinsuojelu- ja torjunta-aineita käsiteltäessä ja levitettäessä työnantaja hankkii työntekijän käyttöön työsuojelumääräysten mukaiset henkilönsuojaimet.

Työnantaja varaa työntekijän käyttöön lumikengät ja/tai suksivarusteet niitä työssään tarvitseville metsätyöntekijöille.

Paikallisesti sopien voidaan ottaa käyttöön muitakin tarkoituksenmukaisia tehtävien töiden edellyttämiä turva- ja suojarusteita. Tällaiset varusteet ovat vaihtoehtoisia edellä mainituille varusteille.

Uittotöissä toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevien työntekijöiden käyttöön työnantaja hankkii sadeasun tai sadeviitan joka kolmas vuosi sekä mikäli työolosuhteet niin edellyttävät turvajalkineet joka toinen vuosi ja välipuvun joka viides vuosi edellyttäen, ettei työntekijän käytössä ole mainittuja työnantajan hankkimia varusteita ja ettei hän kuulu muutoin turvavarusteiden jakelun piiriin.

11 §

Taukovarustus

Työnantaja hankkii toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevan työntekijän käyttöön taukotakin.

Määräaikaisessa työsuhteessa olevan työntekijän käyttöön työnantaja hankkii taukotakin sää- tai työmaaolosuhteiden sitä edellyttäessä.

Mikäli taukotakki tulee tavanomaisessa käytössä käyttökelvottomaksi korvaa työnantaja käyttökelvottoman takin uudella tai korjauttaa sen.

Tämän pykälän määräykset vastaavat Valtioneuvoston asetuksen puunkorjuutyön turvallisuudesta säädöksiä taukovarustuksesta.

12 §

Erimielisyyksien käsittely ja neuvottelujärjestys

Mikäli työntekijällä on muistutettavaa työehtosopimuksen tai siihen liittyvien muiden sopimusten tulkintaa tai soveltamista vastaan, tulee hänen viipymättä ilmoittaa siitä työnantajalle. Erimielisyydet on pyrittävä selvittämään paikallisesti työntekijän ja työnantajan kesken.

Ellei työnantajan ja työntekijän välisissä neuvotteluissa aikaansaada ratkaisua, siirretään erimielisyys luottamusmiehen ja työnantajan käsiteltäväksi.

Ellei paikallisneuvotteluissa saavuteta yksimielisyyttä, siirtyy asia sopijaosapuolten selvitettäväksi.

Tätä varten tulee paikallistason neuvotteluista laatia kirjallinen muistio, josta ilmenee erimielisyyden aihe, osapuolten näkemykset ja vaatimukset sekä näiden perustelut.

Osapuolilla on oikeus käyttää sopijaosapuolten edustajia avustajinaan neuvotteluissa edellyttäen, että asiasta on jo aikaisemmin neuvoteltu asianomaisten kesken ja liittojen edustajien tai edustajan osallistumisesta neuvotteluun sovitaan ennakolta.

Jomman kumman sopijaosapuolen esittäessä neuvotteluja edellä tarkoitetusta erimielisyydestä, on ne aloitettava ja saatettava loppuun tarpeetonta viivytystä välttäen.

Siinä tapauksessa, etteivät sopijaosapuolet ole voineet sopia erimielisyydestä, voidaan se saattaa työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

13 § Työrauha

Ryhtyminen lakkoon, saartoon, työsulkuun, joukkoirtisanomiseen ja -sanoutumiseen tai muuhun näihin verrattavaan työn kulkua estävään toimenpiteeseen tämän sopimuksen muuttamiseksi tai lisäyksen saamiseksi siihen, on sen voimassaoloaikana kielletty.

14 § Paikalliset sopimukset

Tämän työehtosopimuksen mahdollistamat paikalliset sopimukset suositellaan tehtäväksi kirjallisina, mikäli niiden luonne ja laajuus sitä edellyttävät.

15 § Sopijaosapuolten edustajat

Sopijaosapuolten edustajilla on oikeus käydä työmailla valvoakseen tämän sopimuksen toteutumista sovittuaan käynnistä työnantajan kanssa.

16 § Sopimukseen yhtyminen

Työnantaja tai työnantajayhdistys, joka tämän sopimuksen voimassa ollessa tahtoo yhtyä siihen, ilmoittakoon siitä kirjallisesti Metsäteollisuus ry:lle ja Puu- ja erityisalojen liitolle.

Sopimukseen yhtyminen edellyttää osapuolten antamaa suostumusta.

Sopimukseen yhtyneeseen työnantajaan tai työnantajyhdistykseen ja sen palveluksessa oleviin työntekijöihin noudatetaan sopimuksen määräyksiä yhtymisilmoituksen allekirjoittamispäivämäärästä lukien.

17 §

Voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan **1.6.2010** ja on voimassa **31.8.2012** saakka, josta päivästä sopimus jatkuu edelleen vuoden kerrallaan, jollei sitä viimeistään kahta kuukautta ennen voimassaoloajan päättymistä ole jommalta kummalta puolelta kirjallisesti irtisanottu.

Palkkoja ja muita työehtoja tarkistetaan 1.9.2011. Mikäli neuvotteluissa ei päästä yksimielisyyteen 15.8.2011 mennessä, on sopimus irtisanottavissa päättymään 31.8.2011.

Jos tämä sopimus kokonaisuudessaan tai joiltakin osiltaan irtisanotaan, on irtisanovan puolen esitettävä vastapuolelle täydellinen muutosehdotus viimeistään sopimuksen voimassaolon päättyessä tai ensimmäisessä uutta sopimusta koskevassa neuvottelussa silloin, kun neuvottelut uudesta sopimuksesta aloitetaan aikaisemmin.

Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat tämän sopimuksen määräykset voimassa siksi, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut muuten ovat päättyneet.

Tämän sopimuksen alaan kuuluvien liitesopimusten voimassaoloon ja irtisanomiseen nähden on voimassa, mitä niissä on erikseen määrätty.

Helsingissä 2. kesäkuuta 2010

MAASEUDUN TYÖNANTAJALIITTO

Kimmo Hovi

Veli-Matti Rekola

METSÄHALLITUS

Jyrki Kangas

Hannu Tolonen

METSÄTEOLLISUUS RY

Jari Forss

Janne Vuorenpää

YKSITYISMETSÄTALOUDEN TYÖNANTAJAT

Pauli Hollo

Kari Immonen

PUU- JA ERITYISALOJEN LIITTO

Sakari Lepola

Lauri Ainasto

LUOTTAMUSMIESSOPIMUS

1 §

Soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan osana metsäalan työehtosopimusta.

2 §

Luottamusmies

Luottamusmiehellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa työntekijöiden valitsemaa luottamusmiestä kullekin paikallisesti sovittavalle työnantajan toiminta-alueelle. Paikallisesti sopien luottamusmiesten tehtävät on mahdollista järjestellä toisinkin. Jos luottamusmiehen vaali antaa siihen mahdollisuuden, työsuojeluvaltuutettu voi toimia myös luottamusmiehenä.

3 §

Luottamusmiehen valinta

- 1 Luottamusmies ja hänen varamiehensä valitaan enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan vaaleilla työsuojeluvaltuutetun vaalittavan mukaisesti tai muuten paikallisesti sovittavalla tavalla.

Vaalioikeus (äänioikeus) on kaksi viikkoa ennen vaalitapahtumaa metsäalan työehtosopimuksen mukaisissa työsuhteissa olevilla toiminta-alueen työntekijöillä.

Vaalikelpoisia (ehdokaskelpoisia) ovat työntekijät, jotka ovat toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työnantajaan ja ovat Puu- ja erityisalojen liiton ammattiosaston jäseniä.

- 2 Vaalien toteutuksesta vastaa työntekijöiden paikallisesti sopima työnantajalle ilmoittama vaalitoimikunta. Vaalin tuloksesta vaalitoimikunta ilmoittaa kirjallisesti työnantajalle, työntekijöille sekä Puu- ja erityisalojen liitolle.

Luottamusmiehen tulee ilmoittaa työnantajalle, milloin hänen estyneenä ollessa tehtäviä hoitaa valittu varaluottamusmies.

- 4 Työnantajan toimintayksikön toiminnan olennaisesti supistuessa, laajentuessa taikka yksikön luovutuksen, sulautumisen tai niihin verrattavan olennaisen organisaatiomuutoksen johdosta saatetaan luottamusmiesorganisaatio tämän sopimuksen periaatteiden mukaisesti vastaamaan sitä vastaavan toimintayksikön muuttunutta kokoa ja rakennetta.

4 §**Luottamusmiehen työsuhde**

- 1 Luottamusmies on työsuhteessaan työnantajaan samassa asemassa kuin muut työntekijät. Luottamusmies on velvollinen noudattamaan yleisiä työehtoja, työaikoja ja työnjohdon määräyksiä sekä muita järjestysmääräyksiä.
- 2 Luottamusmiehen mahdollisuuksia kehittyä ja edetä ammatissaan ei saa heikentää luottamusmiestehtävän takia.
- 3 Luottamusmiehenä toimivaa työntekijää ei tätä tehtävää hoitaessaan tai sen tähden saa siirtää alemmpipalkkaiseen työhön kuin missä hän oli luottamusmieheksi valituksi tullessaan. Tällä ei tarkoiteta muutoksia normaalin vuosityörytmin puitteissa. Luottamusmiestehtävän takia häntä ei saa erottaa työstä.
- 4 Luottamusmiehen ansiokehityksen tulee vastata hänen edustamiensa työntekijöiden ansiokehitystä.
- 5 Työnantaja saa irtisanoa luottamusmiehen työsopimuksen työsopimuslain 7 luvun 3 tai 7 §:ssä taikka 8 §:n 1 momentissa säädetyillä perusteilla (taloudelliset ja tuotannolliset perusteet, saneerausmenettely ja työnantajan konkurssi) vain, jos luottamusmiehen työ päättyy kokonaan, eikä työnantaja voi järjestää hänelle hänen ammattitaitoaan vastaavaa tai hänelle muutoin sopivaa työtä tai kouluttaa häntä muuhun työhön työsopimuslain 7 luvun 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Työnantaja saa irtisanoa luottamusmiehen työsopimuksen työsopimuslain 7 luvun 2 §:ssä tarkoitetulla perusteella (työntekijän henkilöön liittyvä peruste) vain, jos niiden työntekijöiden enemmistö, joita luottamusmies edustaa, antaa siihen suostumuksensa.

Luottamusmiehen työsopimusta ei saa purkaa vastoin työsopimuslain 8 luvun 1 §:n säännöksiä. Luottamusmiehen työsopimuksen purkuperusteita arvioitaessa luottamusmiestä ei saa asettaa huonompaan asemaan muihin työntekijöihin nähden.

Tämän kohdan irtisanomista ja työsuhteen purkamista koskevia määräyksiä on sovellettava myös luottamusmiehenä toimineeseen työntekijään hänen luottamusmiestehtävänsä päättymisen jälkeen seuraavasti:

soveltamisaika	työntekijämäärä, jota luottamusmies on edustanut
4 kk	enintään 20
6 "	vähintään 21

- 6 Luottamusmiehen asema jatkuu liikkeen luovutuksesta huolimatta sellaisenaan jos luovutettu liike tai sen osa säilyttää itsenäisyytensä. Jos

luovutettava liike tai sen osa menettää itsenäisyytensä, luottamusmiehellä on oikeus tämän työehtosopimuksen luottamusmiessopimuksen mukaiseen jälkisuojaan liikkeen luovutuksesta johtuneesta toimikauden päättymisestä lukien.

7 Jos luottamusmiehen työ sopimus on lakkautettu tämän sopimuksen vastaisesti, työnantajan on suoritettava korvauksena luottamusmiehelle vähintään 10 ja enintään 30 kuukauden palkka. Korvaus on määrättävä samojen perusteiden mukaan kuin työ sopimuslain 12 luvun 2 §:ssä on säädetty. Korvausta lisäävänä tekijänä on otettava huomioon se, että tämän sopimuksen oikeuksia on loukattu.

8 Työnantajan harkitessa luottamusmiehen työsuhteen purkamista on hänen ennen toimenpiteeseen ryhtymistä oltava yhteydessä häntä edustavaan sopijaosapuoleen. Kyseisen sopijaosapuolen saatua yhteydenoton tulee sen olla yhteydessä Puu- ja erityisalojen liittoon.

5 §

Luottamusmiehen tehtävät

- 1 Luottamusmiehen pääasiallisena tehtävänä on toimia ammattiosaston edustajana työehtosopimuksen soveltamista ja paikallista sopimista koskevissa asioissa.
- 2 Luottamusmies edustaa ammattiosastoa työlainsäädännön soveltamista koskevissa asioissa ja yleensä työnantajan ja työntekijän välisiin suhteisiin ja yrityksen kehittymiseen liittyvissä kysymyksissä. Luottamusmiehen tehtävänä on myös osaltaan toimia yrityksen ja henkilöstön välisen neuvottelu- ja yhteistoiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.
- 3 Jos syntyy epäselvyyttä ja erimielisyyttä työntekijän palkasta tai työsuhteeseen liittyvien lakien tai sopimusten soveltamisesta, on luottamusmiehelle annettava kaikki tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

6 §

Luottamusmiehelle annettavat tiedot

Luottamusmiehellä on oikeus paikallisesti erikseen sovittavalla tavalla saada neljännesvuosittain työnantajalta edustamiaan työntekijöitä koskevia seuraavia tietoja:

- työsuhteessa olevien työntekijäin nimet ja osoitteet
- uusien työntekijöiden palvelukseen tuloaika
- tiedot saavutetusta ansiotasosta aikapalkka- ja urakkatöissä. Kuutta työntekijää pienempien työntekijäryhmien ansiotasotietojen luovuttamiseen työnantajalla ei ole

velvollisuutta kuin ko. työntekijäin suostumuksella.

- tiedot mahdollisista metsätöihin liittyvistä kokeiluista.

Luottamusmiehellä on oikeus perehtyä hätä- ja ylityöstä ja niistä maksetusta korotetusta palkasta laadittuun luettelo.

Luottamusmiehellä on velvollisuus pitää saamansa tiedot luottamuksellisina.

7 §

Luottamustehtävien hoitaminen

Tehtäviensä hoitamista varten luottamusmiehelle järjestetään tarvittaessa tilapäisesti tai säännöllisesti toistuen vapautusta työstään. Vapautuksen määrästä ja sen ajankohdasta sovitaan paikallisesti.

Arvioitaessa vapaa-ajan tarvetta on huomioitava mm.

- työntekijöiden määrä joita luottamusmies edustaa
- luottamusmiehen toimialueen laajuus
- käytössä olevat palkkausmuodot ja työmenetelmät
- työntekijöiden työtehtävissä tapahtuvat esimerkiksi vuodenaajoista johtuvat muutokset
- uudet tai muuttuneet sopimusmääräykset tai työmenetelmien muutokset
- mahdolliset muut luottamusmiehen työstä vapautuksen määrään vaikuttavat tekijät.

Mikäli luottamusmies on valittu myös työsuojeluvaltuutetuksi, tämä otetaan huomioon luottamusmiehen ajankäytössä paikallisesti sovittavalla tavalla.

Mikäli luottamusmies on vapautettu säännöllisesti toistuviksi määräajoiksi työstään, tulee hänen hoitaa luottamusmiestehtävät sinä aikana. Kiireellisten asioiden hoitamista varten tulee työnjohdon kuitenkin antaa luottamusmiehelle vapautusta työstään muunakin työn kannalta sopivana aikana.

8 §

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus

- 1 Työnantaja korvaa sen ansion, jonka luottamusmies menettää toimiessaan työaikana luottamusmiestehtävissä tai muuten työnantajan kanssa sovitussa tehtävissä. Luottamusmiestehtäviä ovat myös ne neuvottelut, jotka luottamusmies käy toimipiirinsä muiden työntekijöiden

kanssa. Myös niistä tulee luottamusmiehen sopia etukäteen työnantajan kanssa. Samoin korvataan se ansionmenetyks, joka aiheutuu osallistumisesta työsuojelutarkastajan työpaikalla suorittamaan tarkastukseen. Ansionmenetyksen korvausta määriteltäessä käytetään perusteena ko. luottamusmiehen kahden edellisen tilikauden keskimääräistä päivä- tai tuntiansiota.

2 Matkakustannusten korvaus

Työnantajan kanssa sovittujen luottamusmiestehtävien hoidon yhteydessä tehdyistä matkoista suoritetaan luottamusmiehelle korvausta metsäalan työehtosopimuksen 6 §:n kulkemiskorvausten mukaisesti.

3 Kustannuskorvaus työajan ulkopuolella suoritetuista tehtävistä

Työnantaja maksaa luottamusmiehille työajan ulkopuolella suoritettavista luottamusmiestehtävistä aiheutuneista kustannuksista korvausta **70,00 €/kk** sopimuskauden ajan (**alkaan 1.6.2010**).

Kustannuskorvaus maksetaan luottamusmiehelle myös:

- vuosiloman aikana
- sairausloman tai lomautuksen aikana, mikäli luottamusmies hoitaa tuolloin luottamusmiestehtäviä.

Kustannuskorvausta ei lomautus-, sairausloma tai muun vastaavan pitkäaikaisen esteen tapauksissa makseta, mikäli lomautus perustuu työnantajan määräykseen ja kestää koko kalenterikuukauden tai mikäli luottamusmies on sairauslomalla tai edellä mainitun pitkäaikaisen esteen vuoksi poissa töistä eikä voi tällöin hoitaa luottamusmiestehtäviä.

Kustannuskorvaus maksetaan vain luottamusmiehelle tai hänen sijaisenaan toimivalle varaluottamusmiehelle.

Luottamusmiehelle tämä korvaus suoritetaan verottomana, mikäli aiheutuneet kustannukset perustuvat kustannuskorvauslomakkeella velottaviin eriteltyihin kustannuksiin. Muussa tapauksessa korvaus on palkanluontoista tuloa ja siitä suoritetaan ennakonpidätys.

9 §

Luottamusmiehen koulutus

Luottamusmiehen koulutuksessa on voimassa, mitä siitä on metsäalan koulutussopimuksessa sanottu.

10 §

Erimielisyyksien käsittely ja neuvottelujärjestys

Erimielisyyksien käsittelyssä ja neuvottelujärjestyksessä noudatetaan metsäalan työehtosopimuksen määräyksiä.

11 §**Työvälineet, atk-yhteydet, toimistotila**

Luottamusmiehen asiakirjojen säilyttämiseen työnantaja järjestää tarvittaessa tarpeellista tilaa. Luottamusmiesasioissa luottamusmies voi käyttää työaikana työnantajan puhelinta, tavanomaisia toimistovälineitä ja mahdollisuuksien mukaan yrityksessä ja yhteisössä yleisesti käytössä olevia atk-laitteita, niihin liittyviä toimisto-ohjelmia sekä internet yhteyttä (sähköposti). Käytännön järjestelyistä sovitaan paikallisesti.

12 §**Voimassaolo ja irtisanominen**

Tämä sopimus liittyy **2.6.2010** allekirjoitettuun metsäalan työehtosopimukseen ja on voimassa **31.8.2012** saakka ja on sen voimassaoloon ja irtisanomiseen nähden soveltuvin osin noudatettava metsäalan työehtosopimuksen 17 §:n määräyksiä.

Helsingissä 2. kesäkuuta 2010

MAASEUDUN TYÖNANTAJALIITTO

Kimmo Hovi

Veli-Matti Rekola

METSÄHALLITUS

Jyrki Kangas

Hannu Tolonen

METSÄTEOLLISUUS RY

Jari Forss

Janne Vuorenpää

YKSITYISMETSÄTALOUDEN TYÖNANTAJAT

Pauli Hollo

Kari Immonen

PUU- JA ERITYISALOJEN LIITTO

Sakari Lepola

Lauri Ainasto

SOPIMUS TYÖSUOJELUYHTEISTOIMINNASTA

Turvallisuuden edistämiseksi työpaikoilla, työsuojelutoiminnalle myönteisen hengen aikaansaamiseksi ja työnantajien sekä työntekijöiden yhteistyön edistämiseksi työsuojelussa sopijapuolet ovat tehneet tämän työsuojelun valvonnasta annetun lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun sopimuksen.

1 §

Soveltamisala

Sopimusta sovelletaan kaikkiin niihin metsäalan töihin, jotka mainitaan metsäalan työehtosopimuksen 1 §:ssä. Sopimukseen sidottuja ovat Metsähallitus, Metsäteollisuus ry ja Yksityismetsätalouden Työnantajat, jonka osalta sopimuksen soveltamisalasta on sovittu erillisellä pöytäkirjalla, kukin erikseen toiselta puolen sekä Puu- ja erityisalojen liitto toiselta puolen.

2 §

Työpaikkakäsite

Työsuojelun valvonnasta annetun lain ja asetuksen mukaisella työpaikalla tarkoitetaan metsä- ja uittotöissä saman työnantajan valvonnassa olevaa yhden tai useamman työkohteen muodostamaa toiminnallista kokonaisuutta, jota johtaa työnantajan organisaation puitteissa ratkaisu- ja toimeenpanovallan omaava virka- tai toimihenkilö.

Tämän määritelmän mukaisia työpaikkoja metsä- ja uittotöissä ovat esimerkiksi hoito- ja hankinta-alueet, piiriesimiespiirit, metsänhoitoyhdistyksen toiminta-alueet tai vastaavat. Mikäli edellä mainittujen esimerkkien mukaista käytäntöä ei voida soveltaa jonkin työnantajan organisaatioon, on työpaikkakäsitteestä sovittava asianomaisen yrityksen ja Metsäalan Turvallisuuustyön Työalatoimikunnan kesken.

3 §

Yhteistoimintaelimet

Työsuojelun yhteistoimintaelimiä ovat:

- Metsäalan Turvallisuuustyön Työalatoimikunta
- paikallisesti sovittu yhteistoimintaelin tai työsuojelutoimikunta
- työsuojelupäällikkö
- työsuojeluvaltuutetut
- työsuojeluvaramvaltuutetut
- asiantuntijat

4 §**Metsäalan turvallisuustyön työalatoimikunta**

Metsäalan valtakunnallisena yhteistoimintaelimenä toimii Metsäalan Turvallisuustyön Työalatoimikunta, jonka kotipaikka on Helsingin kaupunki.

Kokoonpano ja jäsenten nimeäminen

Metsäalan Turvallisuustyön Työalatoimikuntaan kuuluu kahdeksan varsinaista jäsentä, joista kolme edustaa työnantajia, kolme työntekijöitä ja kaksi toimihenkilöitä. Varsinaisten jäsenten lisäksi kullakin osapuolella on yksi varajäsen.

Kukin osapuoli nimeää edustajansa Metsäalan Turvallisuustyön Työalatoimikuntaan.

Työalatoimikuntaan voidaan ottaa jäseniksi ja asiantuntijoiksi allekirjoittaneiden sopimusosapuolten suostumuksella metsäalaan liittyviä järjestöjä tai vastaavia siten, että em. jäsenten suhteelliset osuudet säilyvät.

Tehtävät

Metsäalan Turvallisuustyön Työalatoimikunnan tehtäviin kuuluvat:

Metsäalan työsuojelun yleinen kehittäminen ja tehostaminen.

Työsuojelullisen yhteistoiminnan kehittäminen työpaikoilla.

Työsuojelun yhteistoiminnassa olevien henkilöiden ohjaaminen, koulutus ja informointi.

Yhteydenpito työsuojelussa toimiviin organisaatioihin:

- työsuojeluviranomaiset
- työturvallisuuskeskus
- metsäalan työsuojelun parissa työskentelevät laitokset ja henkilöt
- metsäalan keskusjärjestöt ja kenttäorganisaatiot
- muut kysymykseen tulevat organisaatiot.

Metsäalan työsuojelullisten erikoiskysymysten selvittely:

- metsäergonomia

- metsäalan työsuojeluasioissa mahdollisesti syntyvien erimielisyyksien käsittely ja selvittäminen, mikäli ne eivät kuulu jonkin toisen organisaation tehtäviin.

Muut tehtävät, jotka osapuolten taholta annetaan Metsäalan Turvallisuustyön Työalatoimikunnalle.

5 §

Paikalliset yhteistoimintaelimet

Työsuojeluyhteistoimintaa varten työsuojelun työpaikassa on työnantajan nimeämä yhteistoiminnasta vastaava työsuojelupäällikkö, työntekijöitä edustava työsuojeluvaltuutettu sekä tälle valitut kaksi varavaltuutettua.

Muiden työsuojelua edistävien yhteistoimintaelinten valinnasta sekä tarkoituksenmukaisesta yhteistoimintamuodosta sovitaan paikallisesti ottaen huomioon työpaikan laatu, laajuus, työntekijöiden määrä ja tehtävien laatu sekä muut olosuhteet.

Ellei muusta yhteistoimintamuodosta ole sovittu, työsuojeluyhteistoimintaa varten perustetaan työsuojelutoimikunta työpaikalle, missä työskentelee säännöllisesti vähintään 20 työntekijää. Työsuojelutoimikunnat ovat joko neljä- (4) tai kuusi- (6) jäsenisiä.

Työsuojelutoimikunnan jäsenistä neljännes edustaa työnantajaa, neljännes toimihenkilöitä ja puolet työntekijöitä. Mikäli työpaikalla on toimihenkilöitä enemmän kuin työntekijöitä, puolet edustaa toimihenkilöitä ja neljännes työntekijöitä.

Työsuojelutoimikunnan jäsenmäärä sovitaan kunkin työnantajan osalta erikseen ottaen huomioon työnantajan palveluksessa olevien työntekijöiden lukumäärä sekä mitä siitä on työsuojelun valvontalaissa sanottu.

Työsuojelutoimikunnan jäsenten toimikausi on neljä vuotta.

Työsuojeluvaltuutetun, -varavaltuutetun ja mahdollisen työsuojelutoimikunnan vaaleissa noudatetaan Metsäalan Turvallisuustyön Työalatoimikunnan vaaliohjeita.

Työpaikan toiminnan olennaisesti supistuessa, laajentuessa taikka liikkeen luovutuksen, sulautumisen, yhtiöittämisen tai niihin verrattavan olennaisen organisaatiomuutoksen johdosta saatetaan työsuojeluorganisaatio tämän sopimuksen periaatteiden mukaisesti vastaamaan työpaikan muuttunutta kokoa ja rakennetta.

6 §**Yhteistoimintatehtävät**

Työsuojeluyhteistoiminnassa tulee yhteistoimintamuodosta riippumatta ottaen huomioon työsuojelun työpaikan koko, toiminnan laatu ja muut olosuhteet

- laatia vuosittain toimintasuunnitelma ottaen huomioon yrityksen työsuojelua koskeva suunnittelu kehittämissesityksineen,
- käsitellä työolosuhteiden tilaa ja kehitystä ja tehdä kehittämissesityksiä,
- käsitellä työolosuhteita koskevien työsuojelututkimusten tarvetta, toteuttamista ja seurantaa,
- käsitellä työpaikan terveellisuuden ja turvallisuuden tarkkailun järjestämistä,
- käsitellä työpaikan sisäisen työsuojelutarkastuksen tarvetta ja tehdä sitä koskevia ehdotuksia ja seurata sen toimeenpanoa,
- käsitellä työpaikan työolosuhteisiin vaikuttavia muutos- ja uudistussuunnitelmia, antaa niistä lausuntoja ja seurata niiden toteutumista,
- käsitellä ja tehdä esityksiä työsuojeluun liittyvän koulutuksen, työnopastuksen ja perehdyttämisen järjestämiseksi,
- käsitellä työterveyshuollon toimeenpanoa ja tehdä esityksiä sen kehittämiseksi,
- käsitellä työsuojelua koskevan tiedotuksen järjestämistä työpaikalla,
- käsitellä muut työsuojelun kannalta tarpeelliset asiat.

7 §**Työkykyä ylläpitävä toiminta**

Työkykyä ylläpitävän toiminnan tehostaminen työpaikoilla edellyttää työterveyshuollon, työsuojeluorganisaation, linjajohdon ja henkilöstöhallinnon yhteistyötä. Työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa esitetään työkykyä ylläpitävän toiminnan periaatteet.

Tämä takaa toiminnan oikea-aikaisen aloittamisen ja tehokkaan toteutumisen.

Tässä tarkoituksessa työsuojelutoimikunnan tehtävänä on:

- osallistua yhdessä työterveyshenkilöstön, linjajohdon ja henkilöstöhallinnon kanssa työkykyä ylläpitävän toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja seurantaan
- edistää toiminnalle myönteisen ilmapiirin muodostumista,
- seurata palveluksessa olevien työssä selviytymistä ja
- tarvittaessa laatia ohjeita työkykyä ylläpitävää toimintaa tarvitsevien ohjaamiseksi asiantuntijoiden hoitoon.

Työsuojelupäällikön ja -valtuutetun tehtävä on:

- osallistua työkykyä ylläpitävän toiminnan suunnitteluun työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa ja yksilöllistä toimenpidesuunnitelmaa laadittaessa sekä osallistua suunnitelmien toteuttamiseen ja seurantaan.

8 §

Työsuojelupäällikkö

Työsuojelupäällikön tulee olla työpaikan laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävän perehtynyt työpaikan työsuojelukysymyksiin.

Työsuojelupäällikölle tulee tehtäviensä hoitamista varten järjestää riittävät toimintaedellytykset.

Työsuojelupäällikön tehtävänä on muiden työsuojeluyhteistoiminnan piiriin kuuluvien tehtävien ohella

Työsuojelun yhteistoiminta-elimistä ovat:

- perehtyä työsuojelua koskeviin säännöksiin, määräyksiin ja ohjeisiin,
- järjestää, ylläpitää ja kehittää työsuojeluyhteistoimintaa,
- perehtyä työn turvallisuutta ja terveellisyttä koskeviin työpaikan suunnitelmiin ja olosuhteisiin, seurata niiden kehitystä ja ryhtyä tarpeen vaatiessa toimenpiteisiin havaitsemansa epäkohdan tai puutteellisuuden poistamiseksi,
- hankkia tarvittavaa työsuojelutietoa ja -materiaalia, tehdä tarvittaessa aloitteita työpaikan sisäisen tarkastustoiminnan järjestämiseksi sekä järjestää tarpeellinen tiedonkulku työntekijöiden, linja-organisaation ja työterveyshuollon välille.

9 §**Työsuojeluvaltuutettu**

Työsuojeluvaltuutettu tulee valita työpaikalla, jossa työntekijämäärä on vähintään 10. Työntekijämäärän ollessa 10 - 20 voi työsuojeluvaltuutettu yhdessä työsuojelupäällikön kanssa toimia työpaikan paikallisena yhteistoimintaelimenä tai työsuojelutoimikuntana.

Työsuojeluvaltuutetun tehtävät määräytyvät työsuojelun valvonnasta annetun lain ja asetuksen mukaan. Lisäksi työsuojeluvaltuutettu suorittaa muut tehtävät, jotka hänelle muun lainsäädännön ja sopimusten perusteella kuuluvat.

Työsuojeluvaltuutetun mahdollisuuksia kehittyä ja edetä ammatissaan ei saa heikentää työsuojeluvaltuutetun tehtävien hoitamisen takia. Työsuojeluvaltuutetun ansiokehityksen tulee vastata hänen edustamiensa työntekijöiden ansiokehitystä.

Työsuojeluvaltuutetun tehtävien päättymisen jälkeen tulee hänen ja työnantajan yhteisesti selvittää, edellyttääkö ao. henkilön ammattitaidon ylläpitäminen entiseen tai sitä vastaavaan työhön ammatillista koulutusta. Työnantaja järjestää selvityksen edellyttämää koulutusta. Koulutuksen sisältöä ratkaistaessa kiinnitetään huomiota työstä vapautukseen, työsuojeluvaltuutetun toimikauden keston ja sinä aikana tapahtuneeseen työmenetelmien muutoksiin.

10 §**Työsuojeluvaltuutetun ajankäyttö**

- 1 Työsuojelun valvontalaki edellyttää, että työsuojeluvaltuutettu on vapautettava säännöllisestä työstään sellaiseksi kohtuulliseksi ajaksi, jonka hän tarvitsee työsuojeluvaltuutetun tehtävien hoitamiseen.
- 2 Edellä olevan perusteella työsuojeluvaltuutetulle annettava vapaa-aika on kalenterikuukausittain seuraava:

Työntekijäin lukumäärä työpaikalla	Vapaa-aika työpäivä/kk
10 - 30	1
31 - 50	2
51 - 100	3
101 - 150	5
151 - 200	6
201 - 300	8
301 - 400	10
401 +	12

- 3 Työsuojeluvaltuutetun päivittäinen työaika hänen hoitaessaan työsuojeluvaltuutetun tehtäviä on 8 tuntia, mihin ei lueta matkoihin käytettyä aikaa.

- 4 Työsuojeluvaltuutetun vapaa-ajan laskentaperusteena oleva työpaikan työntekijäin lukumäärä todetaan työsuojelutoimikunnassa kutakin vuosineljänneistä varten erikseen käytettävänä olevien tietojen ja laskelmien perusteella. Tällainen toteaminen suoritetaan kunkin vuosineljänneksen keskimmäisen kuukauden aikana pidettävässä kokouksessa. Vuosineljänneksen aikana ennen tätä toteamista mahdollisesti sattuneet poikkeamat vapaa-ajan pituudessa tasataan saman vuosineljänneksen jälkiosalla.
- 5 Vapautuksen ajankohdasta on sovittava asianomaisen työnjohdon kanssa, ellei vapautus ole välttämätöntä työpaikalla sattuneen poikkeuksellisen tapahtuman, kuten esimerkiksi työtapaturman sattumisen vuoksi. Vapautusta annettaessa on otettava huomioon työnjärjestelyyn liittyvät tekijät.
- 6 Työsuojeluvaltuutetun tulee pitää tehtäviensä suorittamisesta kirjaa, johon on merkittävä tehtävien suorittamisen päivämäärä, tehtävien laatu ja niihin käytetty aika. Tehtävien ja suoritettujen toimenpiteiden laatu voidaan ilmaista yksilöidyn, tässä sopimuksessa sekä työsuojelun valvontalaissa ja asetuksessa työsuojeluvaltuutetun tehtävistä käytetyin nimikkein. Kirjan sisältö on esitettävä nähtäväksi työsuojelutoimikunnassa toimikunnan tai sen jäsenen pyynnöstä. Salassapitovelvoitteen osalta noudatetaan työsuojelun valvonnasta annetun lain ja asetuksen määräyksiä.

11 §

Asiakirjojen säilytys

Työsuojeluvaltuutetun asiakirjojen säilyttämiseen työnantaja järjestää tarvittaessa tarpeellista tilaa. Työsuojeluasioissa työsuojeluvaltuutettu voi käyttää myös työnantajan puhelinta työaikana. Käytännön järjestelyistä sovitaan paikallisesti.

12 §

Työsuojeluvaltuutetun työsuhdeturva

Jos yrityksen työvoimaa irtisanotaan tai lomautetaan taloudellisista tai tuotannollisista syistä, ei tällaista toimenpidettä saa kohdistaa työsuojeluvaltuutettuun, ellei työsuojeluvaltuutetun toimiin hänen edustamansa kaikki työntekijät ole lomautettuina tai irtisanottuina. Mikäli yhteisesti todetaan, ettei työsuojeluvaltuutetulle voida tarjota hänen ammattiaan vastaavaa tai hänelle muutoin sopivaa työtä, voidaan tästä säännöstä kuitenkin poiketa.

Työsuojeluvaltuutetusta johtuvasta syystä ei työsuojeluvaltuutettua saa irtisanoa ilman työsopimuslain 7 luvun 10 §:n 1 momentin edellyttämää niiden työntekijöiden enemmistön suostumusta, joita hän edustaa.

Työsuojeluvaltuutetun työsopimusta ei saa purkaa vastoin työsopimuslain 8 luvun 1 §:n säännöksiä. Työsuojeluvaltuutetun työsopimuksen purkaminen sillä perusteella, että hän on rikkonut järjestysmääräyksiä, ei ole mahdollista, ellei hän ole samalla toistuvasti

ja olennaisesti sekä varoituksesta huolimatta jättänyt tahallisesti tai huolimattomuudesta työvelvoitteensa täyttämättä.

Työsuojeluvaltuutetun työsopimuksen purkuperusteita arvioitaessa työsuojeluvaltuutettua ei saa asettaa huonompaan asemaan muihin työntekijöihin nähden.

Tämän pykälän irtisanomista ja työsuhteen purkamista koskevia määräyksiä on sovellettava myös työsuojeluvaltuutettu-ehdokkaaseen, jonka asettamisesta on kirjallisesti ilmoitettu työsuojelutoimikunnalle tai muulle sitä vastaavalle yhteistoimintaelimelle. Ehdokassuoja alkaa kuitenkin aikaisintaan kolme viikkoa ennen vaalin toimittamista ja päättyy muun kuin vaalissa työsuojeluvaltuutetuksi tulleen osalta vaalituloksen tultua todetuksi.

Tämän pykälän irtisanomista ja työsuhteen purkamista koskevia määräyksiä on sovellettava työsuojeluvaltuutettuna toimineeseen työntekijään hänen työsuojeluvaltuutetun tehtävänsä päättymisen jälkeen seuraavasti:

soveltamisaika	työntekijämäärä, jota työsuojeluvaltuutettu on edustanut	
4 kk	enintään	20
6 kk	vähintään	21

Työsuojeluvaltuutetun asema jatkuu liikkeen luovutuksesta huolimatta sellaisenaan jos luovutettu liike tai sen osa säilyttää itsenäisyytensä. Jos luovutettava liike tai sen osa menettää itsenäisyytensä, työsuojeluvaltuutetulla on oikeus tämän työehtosopimuksen työsuojelusopimuksen mukaiseen jälkisuojaan liikkeen luovutuksesta johtuneesta toimikauden päättymisestä lukien.

Jos työsuojeluvaltuutetun työsopimus on lakkautettu tämän sopimuksen vastaisesti, työnantajan on suoritettava korvauksena työsuojeluvaltuutetulle vähintään 10 ja enintään 30 kuukauden palkka. Milloin työpaikalla säännöllisesti työskentelevien määrä on 20 tai vähemmän, on tämä korvaus vähintään 4 ja enintään 24 kuukauden palkka. Korvaus on määrättävä samojen perusteiden mukaan kuin työsopimuslain 12 luvun 2 §:ssä on säädetty. Korvausta lisäävänä tekijänä on otettava huomioon se, että tämän sopimuksen oikeuksia on loukattu.

13 §

Työsuojeluvaltuutetun siirtäminen

Työsuojeluvaltuutettuna toimivaa työntekijää ei tätä tehtävää hoitaessaan tai sen tähden saa siirtää alemmpipalkkaiseen työhön kuin missä hän oli työsuojeluvaltuutetuksi valituksi tullessaan. Tällä ei tarkoiteta muutoksia normaalin vuosityörytmin puitteissa. Työsuojeluvaltuutetun tehtävän takia häntä ei saa erottaa työstä.

14 §**Varavaltuutettu**

Varavaltuutettu hoitaa työsuojeluvaltuutetun ollessa estynyt tälle kuuluvat sellaiset tehtävät, joita ei voida siirtää työsuojeluvaltuutetun esteen päättymisen jälkeen hoidettavaksi. Työsuojeluvaltuutetun tulee antaa työnantajalle ilmoitus estymisestään ja varavaltuutetun tehtävään ryhtymisestä.

Varavaltuutettu saa vapautusta säännöllisestä työstään sellaiseksi ajaksi, jonka hän tarvitsee 1 momentissa tarkoitettujen työsuojeluvaltuutetun tehtävien hoitamista varten.

Muilta osin varavaltuutetulla on työsuojeluvaltuutetun tehtäviä hoitaessaan samat oikeudet ja velvollisuudet kuin työsuojeluvaltuutetulla.

15 §**Asiantuntija**

Työsuojelutoimikuntaan voidaan kutsua myös tämän sopimuksen piiriin kuulumattomia työnantajaan urakka- tai työsuhteessa olevia asiantuntijajäseniä sekä muitakin työsuojeluasiantuntijoita, jotka toimivat asiantuntijoina edustamaansa alaa koskevissa työsuojelukysymyksissä.

16 §**Työsuojeluvaltuutetun ansionmenetys ja matkakorvaukset****1 Työsuojeluvaltuutetun palkkaus**

Työnantaja maksaa työsuojeluvaltuutetulle hänen tehtäviensä hoitamiseen edellä 10 §:n 2. kohdassa käytetyiltä päiviltä korvauksen ansionmenetyksestä.

2 Työsuojeluvaltuutetun matkakorvaukset

Työsuojeluvaltuutetun matkakorvauksiin nähden noudatetaan, mitä sopijapuolten välillä on metsäalan työehtosopimuksen 6 §:n kulkemiskorvausten suhteen sovittu.

Mikäli työsuojeluvaltuutettu joutuu työajan ulkopuolella käyttämään matkoihin työmaalle ja takaisin tai työmaalta toiselle yli 3 tuntia päivässä, annetaan hänelle kuukausittain tehtäviensä hoitamista varten lisäaikaa, joka vastaa edellisen kuukauden aikana tarvittuja em. matka-ajan ylityksiä.

Työsuojeluvaltuutettu ja työsuojelupäällikkö sopivat etukäteen työsuojeluvaltuutetun tarkastusmatkasuunnitelmasta.

Pitkien edestakaisten matkojen välttämiseksi ja työsuojelutoiminnan tehostamiseksi voi työsuojeluvaltuutettu, sovittuaan siitä etukäteen työsuojelupäällikön kanssa, yöpyä tarkastusmatkalla. Tällöin työnantaja järjestää ja kustantaa majoituksen.

Työsuojeluvaltuutetun yöpyessä tarkastusmatkalla paikkakuntansa ulkopuolella, maksetaan hänelle **seuraavan taulukon mukainen ylläpitokorvaus**.

Taulukko: Työsuojeluvaltuutetun ylläpitokorvaus

(päivitys Verohallinnon päivärahojen muutosta vastaavalla kertoimella)

Korvaus alkaen	€/vrk
1.1.2010	21,55
1.1.2011	<input type="text"/>
1.1.2012	<input type="text"/>

Työsuojelutoiminta ei saa aiheuttaa työsuojeluvaltuutetulle ylimääräisiä kustannuksia. Mainittujen kustannusten korvaamiseksi suoritetaan työsuojeluvaltuutetulle sellaiselta tarkastusmatkalta, johon ei sisälly yöpymistä ja joka kestää yli 8 tuntia **seuraavan taulukon mukainen korvaus**.

Taulukko: Työsuojeluvaltuutetun kustannuskorvaus

(päivitys Verohallinnon päivärahojen muutosta vastaavalla kertoimella)

Korvaus alkaen	€/pv
1.1.2010	9,00
1.1.2011	<input type="text"/>
1.1.2012	<input type="text"/>

3 Kustannuskorvaus työajan ulkopuolella suoritetuista tehtävistä

Työnantaja maksaa työsuojeluvaltuutetulle työajan ulkopuolella suoritettavista työsuojeluvaltuutetun tehtävistä aiheutuneista kustannuksista korvausta **70,00 €/kk** sopimuskauden ajan (**alkaen 1.6.2010**).

Kustannuskorvaus maksetaan työsuojeluvaltuutetulle myös:

- vuosiloman aikana
- sairasloman tai lomautuksen aikana, mikäli työsuojeluvaltuutettu hoitaa tuolloin valtuutetun tehtäviä.

Kustannuskorvausta ei lomautus-, sairasloma tai muun vastaavan pitkäaikaisen esteen tapauksissa makseta, mikäli lomautus perustuu työnantajan määräykseen ja kestää koko kalenterikuukauden tai mikäli työsuojeluvaltuutettu on sairaslomalla tai edellä mainitun pitkäaikaisen esteen vuoksi poissa töistä eikä voi tällöin hoitaa valtuutetun tehtäviä.

Kustannuskorvaus maksetaan vain työsuojeluvaltuutetulle tai hänen sijaisenaan toimivalle varavaltuutetulle.

Työsuojeluvaltuutetulle tämä korvaus suoritetaan verottomana, mikäli aiheutuneet kustannukset perustuvat kustannuskorvauslomakkeella velottaviin eriteltyihin kustannuksiin. Muussa tapauksessa korvaus on palkanluontoista tuloa ja siitä suoritetaan ennakonpidätys.

17 §

Työsuojelutoimikunnan jäsenen korvaukset ja palkkiot

- 1 Työsuojelutoimikunnan jäsenen ansionmenetyksen korvaus
- Työnantaja korvaa työsuojeluvaltuutetun ja työsuojelutoimikunnan jäsenen sekä sen sihteerin tehtävien hoitamisesta työaikana johtuvan ansion menetyksen.

- 2 Työsuojelutoimikunnan jäsenen palkkio työajan ulkopuolella
- Työsuojelutoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kokouspalkkiot noudattaen valtion komiteoiden palkkioperusteita.

Sopimushetkellä mainitut kokouspalkkiot ovat seuraavat:

Kokous pidetään työajan ulkopuolella ja kestää yli kolme tuntia:

–	puheenjohtaja	77,37 €
–	jäsen	45,41 €

Kokous pidetään työajan ulkopuolella ja kestää yli tunnin:

–	puheenjohtaja	50,46 €
–	jäsen	30,27 €

Kokous kestää alle tunnin työajan ulkopuolella:

–	puheenjohtaja	18,50 €
–	jäsen	11,77 €

Työsuojelutoimikunnan sihteerille maksetaan samansuuruinen kokouspalkkio kuin toimikunnan jäsenille.

Mikäli työsuojelutoimikunnalle on valittu sihteeri, maksetaan hänelle korvauksena kokouksen sihteerin tehtävistä lisäksi palkkio, joka on toimikunnan jäsenelle työajan ulkopuolella alle tunnin kestäneestä kokouksesta suoritettavan kokouspalkkion suuruinen.

- 3 Työsuojelutoimikunnan jäsenen matkakorvaus

Jos työsuojelutoimikunnan jäsen toimikunnan kokoukseen osallistumista varten joutuu käyttämään omaa kulkuneuvoaan, noudatetaan hänelle suoritettaviin korvauksiin nähden soveltuvin osin, mitä sopijapuolten välillä metsäalan työehtosopimuksen 6 §:n kulkemiskorvaus -kohdassa on määrätty.

18 §

Koulutus

Koulutuksesta aiheutuvat matkakustannukset ja ansionmenetyksen korvaa työnantaja sen mukaisesti mitä sopijapuolten kesken on koulutussopimuksessa sovittu.

19 §

Säädöskokoelmat

Työnantaja hankkii työsuojeluvaltuutetun tehtävän hoitamista varten sekä työsuojelutoimikunnan käyttöön näille kuuluvien tehtävien hoitamista varten tarpeelliset lait, asetukset ja muut työsuojelumääräykset.

20 §

Voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan 16.2.2005 ja on voimassa toistaiseksi kuuden kuukauden irtisanomisajoin.

Helsingissä 30. tammikuuta 2005

METSÄHALLITUS

Jan Heino

Paavo Soikkeli

METSÄTEOLLISUUS RY

Arto Tähtinen

Juhani Pöllänen

YKSITYISMETSÄTALOUDEN TYÖNANTAJAT

Teuvo Mankki

Kari Immonen

PUU- JA ERITYISALOJEN LIITTO

Kalevi Vanhala

Lauri Ainasto

METSÄALAN KOULUTUSSOPIMUS

JOHDANTO

Yhteiskunnan kehittyminen, elinkeinorakenteen muuttuminen, työllisyyden ylläpitäminen ja tuottavuuden lisääminen sekä osallistumisjärjestelmien kehittäminen edellyttävät jatkuvaa, kaikkiin henkilöryhmiin kohdistuvaa suunnitelmallista koulutustoimintaa. Vapaa-ajan lisääntyessä on henkilökunnalla entistä paremmat edellytykset suunnata koulutustaan omien harrastustensa ja monipuolisen ammattitaidon kehittämisen suuntaan. Aikuiskoulutuksella tulee olemaan kasvava merkitys ammattitaidon ylläpitämisessä ja sen kehittämisessä. Koulutuksella on myös keskeinen merkitys työpaikan ja työmarkkinaosapuolten yhteistyön kehittämisen kannalta.

1 §

Koulutusryhmä ja sen tehtävät

Tämän sopimuksen toimeenpanoa ja sopijapuolten sopimaa koulutusta varten asetetaan koulutusryhmä, johon kumpikin sopijapuoli nimeää vähintään kaksi ja enintään kolme edustajaa.

Koulutusryhmän tehtävänä on:

- vahvistaa vuosittain 3 ja 4 §:n tarkoittamat kurssit ja tehdä niistä luettelo
- vahvistaa vuosittain 4 §:n tarkoittaman ruokailukustannusten korvauksen suuruus
- tehdä esityksiä sopijapuolille työelämään liittyvän koulutuksen järjestämisestä ja valmistaa sopijapuolten päätöksellä tällaisen koulutuksen ohjelma
- pitää vuositilastoa 3 ja 4 §:n kursseista
- ylläpitää metsäalan työehtosopimuksen opetusaineistoa ja tehdä siihen tarvittavat muutokset
- hyväksyä ja tarkastaa sopijapuolten yhteisesti sopimat hakkuutöiden hinnoittelun työvaikeusluokitusradat
- suorittaa muut sopijapuolten sille antamat tehtävät

Kursseja koskevia päätöksiä tehdessään koulutusryhmän tulee kiinnittää huomiota siihen, mitkä kursseista on toteutettavissa sopijapuolten välisenä yhteiskoulutuksena.

2 §**Ammatillinen jatko-, täydennys- ja uudelleen koulutus**

- 1 Työnantajan antaessa työntekijälle ammatillista koulutusta tai lähettäessä työntekijän hänen ammattiinsa liittyviin koulutustilaisuuksiin, korvataan koulutuksen aiheuttamat suoranaiset kustannukset ja säännöllisen työajan ansionmenetys.
- 2 Jos koulutus tapahtuu kokonaan työajan ulkopuolella, korvataan siitä johtuvat suoranaiset kustannukset.
- 3 Se, että kysymyksessä on tämän pykälän mukainen koulutus, todetaan ennen koulutustilaisuuteen ilmoittautumista.
- 4 Suoranaisilla kustannuksilla tarkoitetaan
  - asuin- ja koulutuspaikan välisiä matkakustannuksia halvinta matkustustapaa käyttäen
  - kurssimaksuja sekä kustannuksia sellaisesta opetusmateriaalista, joka kurssiohjelmassa edellytetään hankittavaksi
  - internaattikurssien täysihoitomaksua
- 5 Säännöllisen työajan ansionmenetys korvataan sekä kurssi- että matka-ajan osalta. Työajan ulkopuolella koulutukseen tai sen edellyttämiin matkoihin käytetystä ajasta ei korvausta suoriteta.

Viikko- ja kuukausipalkkaisen henkilön palkkaa ei kurssin eikä sen vaatimien matkojen ajalta vähennetä.

3 §**Yhteinen koulutus**

- 1 Sopijapuolet toteavat, että yhteinen koulutus yleensä tapahtuu tarkoituksenmukaisimmalla tavalla työpaikkakohtaisesti, jolloin paikalliset olosuhteet tulevat parhaiten huomioonotetuiksi.
- 2 Yhteistä koulutusta on

Työsuojelun yhteistoimintaelimiä ovat:
  - työsuojeluun liittyvä koulutus
  - työsuhteasioihin liittyvä koulutus
  - muu työnantaja- ja työntekijäpuolen yhteisesti sopima koulutus

Yhteistä koulutusta koskevia määräyksiä sovelletaan myös osallistumisjärjestelmiä koskevaan koulutukseen.

- 3 Työsuojelun yhteistoiminnan peruskurssit ja työsuojeluyhteistyön kannalta tarpeelliset erikoiskurssit ovat tässä tarkoitettua yhteistä koulutusta. Peruskurssille voivat tämän sopimuksen edellytyksin osallistua työsuojelutoimikunnan jäsen, työsuojeluvaltuutettu ja varavaltuutettu sekä erikoiskurssille työsuojeluvaltuutettu.
- 4 Koulutukseen osallistuvalla yhteistoimintaelimen jäsenelle ja sopimusten edellyttämälle työntekijäin edustajalle suoritetaan korvaus kuten 2 §:ssä on määrätty.
- 5 Koulutukseen osallistumisoikeudesta sovitaan paikallisesti koulutuksen luonteesta riippuen kysymykseen tulevassa yhteistyöelimessä tai työnantajan ja luottamusmiehen kesken. Varsinainen koulutukseen osallistuminen sovitaan ennakkoon työnantajan kanssa.

4 §

Ammatillisten järjestöjen antama koulutus (ay-koulutus)

Ammatillisilla järjestöillä tarkoitetaan tässä sopimuksessa Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöä (SAK) ja Puu- ja erityisalojen liittoa (PL).

4.1

Työsuhteen säilyminen ja ilmoitusajat

- 1 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestön ja Puu- ja erityisalojen liiton järjestämille kuukauden tai sitä lyhyemmän ajan kestäville kurseille annetaan työntekijöille tilaisuus osallistua työsuhteen katkeamatta, milloin se aiheuttamatta tuntuvaa haittaa tuotannolle tai yrityksen toiminnalle käy päinsä. Edellä mainittua haittaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota myös työpaikan kokoon.

Kielteisessä tapauksessa ilmoitetaan luottamusmiehelle tai ao. työntekijälle viimeistään 10 päivää ennen kurssin alkua syy, jonka takia vapaan myöntäminen tuottaisi tuntuvaa haittaa. Tällöin olisi suotavaa yhteisesti pyrkiä selvittämään muu mahdollinen ajankohta, jolloin kurssille osallistumiselle ei olisi estettä.
- 2 Ilmoitus aikomuksesta lähteä kurssille on tehtävä mahdollisimman varhain. Milloin kurssi kestää enintään yhden viikon, on ilmoitus annettava vähintään kolme viikkoa sekä milloin on kysymys pitemmästä kurssista, vähintään kuusi viikkoa ennen kurssin alkua.
- 3 Ennen kuin henkilö osallistuu edellä tarkoitettuun koulutustilaisuuteen, on osallistumisen aiheuttamista toimenpiteistä sovittava työnantajan kanssa sekä nimenomaisesti etukäteen todettava, onko kyseessä sellainen koulutustilaisuus, josta työnantaja suorittaa työntekijälle korvauksia koulutussopimuksen mukaisesti. Samalla on todettava, mikä on näiden korvausten laajuus.
- 4 Milloin työntekijä edellä olevassa järjestyksessä on osallistunut SAK:n ns. kolmen kuukauden kurssille, ei hänen työsuhteensa kurssin vuoksi katkea.

4.2 Korvaukset

- 1 SAK:n tai PL:n järjestämän tämän pykälän yllä olevissa kappaleissa tarkoitetun koulutuksen osalta, jonka koulutusryhmä on hyväksynyt ja jonka SAK tai PL järjestää omissa opistoissaan tai erityisestä syystä muualla, työnantaja on velvollinen maksamaan luottamusmiehelle, työsuojeluvaltuutetulle, -varavaltuutetulle ja työsuojelutoimikunnan jäsenelle heidän tehtäviensä edellyttämän koulutuksen osalta korvauksen ansionmenetyksestä. Ko. korvaus maksetaan luottamusmiehelle enintään kuukauden ajalta sekä edellä mainituille työsuojeluluottamustehtävissä oleville enintään kahden viikon ajalta.
- 2 Edellä mainituissa koulutuslaitoksissa järjestettyjen luottamusmiestoimintaan liittyvien koulutustilaisuuksien osalta työnantaja on velvollinen maksamaan korvauksen ansionmenetyksestä myös ammattiosaston puheenjohtajalle enintään kuukauden ajalta, mikäli hän työskentelee yrityksessä, jossa on vähintään 100 metsäalan työntekijää ja hänen johtamassaan ammattiosastossa on vähintään 50 jäsentä.
- 3 Luottamusmiehille ja ammattiosaston puheenjohtajalle korvataan vastaavasti heidän osallistuessaan SAK:n opistoissa järjestettävälle kolmen kuukauden kurssille ansion menetys yhden kuukauden osalta, jos he työskentelevät yrityksessä, jossa on vähintään 100 metsäalan työntekijää, ja puheenjohtajan osalta, jos hänen johtamassaan ammattiosastossa on vähintään 50 jäsentä.
- 4 Lisäksi maksetaan 4.2 kohdassa tarkoitetuille työntekijöille kultakin kurssipäivältä kurssista aiheutuvien ruokailukustannusten korvaukseksi keskusjärjestöjen (TT-SAK) välillä sovittu ateriakorvaus. Tätä korvausta ei kuitenkaan makseta pitemmältä ajalta kuin ansionmenetystä suoritetaan.
- 5 Edellä tässä kohdassa tarkoitettuja korvauksia työnantaja on velvollinen maksamaan samalle henkilölle vain kerran samasta tai sisällöltään vastaavasta koulutustilaisuudesta.
- 6 Kaikkien em. korvausten suorittamisen edellytyksenä on, että kyseinen henkilö kurssin päätyttyä palaa entiseen työpaikkaansa.

5 § Sosiaaliset edut

Osallistuminen 4 §:ssä tarkoitettuun ay-koulutus-tilaisuuteen ei yhden kuukauden rajaan asti aiheuta vuosiloma-, eläke- tai muiden niihin verrattavien etuuksien vähenemistä.

6 § Ansionmenetys

- 1 Ansionmenetyksellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa sitä ansiota, jonka työntekijä koulutustilaisuuteen osallistuessaan menettää säännöllisen tai säännölliseksi katsottavan työaikansa osalta. Ansionmenetyksen

laskentaperusteena käytetään metsäalan työehtosopimuksen sairausajan palkan laskennan perusteita ja laskentatapaa.

- 2 Ansionmenetyksestä voi työnantaja vähentää sen osan, jonka työntekijä mahdollisesti saa korvauksena koulutusajalta muualta, ei kuitenkaan ko. työntekijän ammattiliitoltaan tai omalta ammattiosastoltaan mahdollisesti saamaa avustusta.

7 §

Erimielisyyksien käsittely

Erimielisyyksien käsittelyssä noudatetaan metsäalan työehtosopimuksen mukaista neuvottelumenettelyä.

8 §

Voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan 10.12.1993 ja on voimassa toistaiseksi kuuden kuukauden irtisanomisajoin.

Helsingissä 10. joulukuuta 1993

METSÄHALLITUS

Pentti Takala

Tore Högnäs

METSÄTEOLLISUUS RY

Mauri Moren

YKSITYISMETSÄTALOUDEN TYÖNANTAJAT

Timo Haapanen

Jorma Toro

PUU- JA ERITYISALOJEN LIITTO

Kalevi Vanhala

Lauri Ainasto

SOPIMUS METSÄALAN TYÖAIKAPANKISTA

1 § Tarkoitus

Metsäalalla työaikapankilla tarkoitetaan työ- ja vapaa-ajan yhteensovitusjärjestelyä, jolla työaika, ansaittuja vapaita tai vapaa-ajaksi muutettuja rahamääräisiä etuuksia voidaan säästää tai lainata sekä yhdistää toisiinsa pitkäjänteisesti huomioiden työntekijöiden yksilölliset tarpeet. Järjestelmän tarkoituksena on myös turvata ympärivuotinen työllisyys sekä parantaa työn tuottavuutta sekä kustannustehokkuutta kohdentamalla työ parhaiten soveltuviin olosuhteisiin eri vuodenaikoina. Työaikapankkijärjestelmällä ei ole tarkoitus korvata työehtosopimuksen tarkoittamaa jaksotyötä vaan sitä voidaan käyttää myös sen yhteydessä. Järjestelmää voidaan soveltaa vain metsäalan työehtosopimuksen normaalisitovuuden piirissä olevilla työpaikoilla.

2 § Järjestelmän piiriin kuuluvat työntekijät

Työaikapankkijärjestelmää voidaan soveltaa vakinaisissa työsuhteissa oleviin. Määräaikaisiin työntekijöihin voidaan järjestelmää soveltaa, jos työsuhteen kesto on pidempi kuin järjestelmän tasoittumisjakso. Työaikapankkijärjestelmän käyttö, siihen liittymisen ja siitä eroaminen perustuu yksittäisen työntekijän osalta vapaaehtoisuuteen.

3 § Järjestelmään liittyminen ja siitä irtautuminen

Yritys- tai työpaikkakohtainen työaikapankkisopimus sovitaan luottamusmiehen ja työnantajan välillä tämän sopimuksen periaatteiden mukaisesti. Sopimus laaditaan kirjallisesti ja siitä annetaan kopio jokaiselle järjestelmään liittyvälle työntekijälle. Työntekijä ja työnantaja voivat sopia keskenään työaikapankkijärjestelmästä ja sen sisällöstä jolloin sopimuksesta tulee työsopimuksen osa.

Työntekijä liittyy ja eroaa työaikapankkijärjestelmästä kirjallisesti. Liittyminen tapahtuu siitä päivästä kun sopimus on allekirjoitettu. Järjestelmästä voi erota kolmen kuukauden ilmoitusaikaa noudattaen. Järjestelmään liittymättä jättäminen tai siitä eroaminen ei vaadi perusteluja.

Jos työntekijä työsuhteen jatkuessa eroaa työaikapankkijärjestelmästä, annetaan työaikapankkisaatavat ensisijaisesti vapaana irtisanomisaikana tai erikseen sovittaessa muuna aikana ja ellei tämä ole mahdollista, rahana. Vuosilomaetuudet on annettava vapaana.

Työnantaja ei voi edellyttää järjestelmään liittymistä työsopimusta solmittaessa eikä koeaikana.

Työsuhteen päättyessä työntekijälle pyritään antamaan työaikapankkisaatavansa vapaana jäljellä olevana irtisanomis- tai ilmoitusaikana, ellei tämä ole mahdollista, rahana.

4 § Työaikapankkiin säästettävät erät

Lainsäädännön ja metsäalan työehtosopimuksen perustuen pankkiin käytettäviä osatekijöitä ovat mm.

- yli- ja sunnuntaityöt ja niiden korotusosat
- tuotospalkkioiden kautta kartutettu palkallinen vapaa
- jaksotyövapaat ja niiden lisävapaat
- vuosiloman säästövapaa
- vuosiloma ja yrityskohtaiset lisälomapäivät
- työajat lyhennyspäivät

Työntekijä päättää, mitä eriä ja kuinka paljon hän siirtää pankkiin. Työehtosopimuksen jaksotyön tasoittamisvapaajaksoa ei sovelleta siihen osan jaksotyöstä kertyvästä vapaasta joka siirretään työaikapankkiin. Kaikki siirrettävät erät muutetaan tunneiksi ja pankkiin talletetaan siten vain tunteja. Siirtojen kirjaamisesta ja todentamismenettelystä sovitaan paikallisesti.

5 § Palkanmaksu pidetyiltä vapailta

Työaikapankkiin perustuvia vapaita pidettäessä palkka määräytyy vapaan pitämisajankohtana voimassa olevan palkan mukaisesti ja maksetaan yrityksen normaalin palkanmaksujärjestelmän mukaisesti.

6 § Työaikapankin enimmäismäärä

Työaikapankin enimmäismäärä on työntekijän kuuden kuukauden palkkaa vastaava tuntimäärä.

7 § Vapaiden pitäminen

Lähtökohtana työaikapankkijärjestelmissä on työn ja vapaa-ajan mahdollisimman hyvä yhteensovitus työyhteisön toiminnallisten ja työntekijän yksilöllisten tarpeiden kanssa.

Työaikapankkiin kertyneiden vapaiden pitoajankohdasta ja muista käytännön järjestelyistä sovitaan paikallisesti ottaen huomioon kulloisenkin työtilanteen ja työntekijän tarpeet vapaan pitämiseen. Mikäli yksittäisen työntekijän ja työnantajan tarpeet vapaan pitämisestä ja sen ajankohdasta ovat ristiriitaiset, sopijaosapuolet suosittavat paikallisesti sovittavaa menettelyä jossa työntekijä voi päättää puolesta työaikapankkiin kertyneen vapaan ajankohdasta ja työnantaja toisesta puolesta. Jommankumman osapuolen päättämän vapaan yhdenjaksoinen aika on enintään kolme viikkoa ja siitä on ilmoitettava vähintään viikkoa ennen vapaajakson alkua.

8 § Vapaiden luonne ja yhteensovittaminen muiden poissaoloperusteiden kanssa

Työaikapankkivapaat ovat työssäolon veroista aikaa.

Jos työntekijä sairastuu vapaan aikana, siirtyy hän sairaslomalle normaalien työajan karenssimääräysten mukaisesti ja loppuosa vapaasta siirtyy myöhemmin pidettäväksi.

Työnantaja ei voi lomauttaa työntekijää ennen kuin kaikki työaikapankkiin säästetty vapaa on käytetty, ellei tästä erikseen työnantajan ja työntekijän välillä sovita.

9 § Järjestelmän voimassaolo ja muuttaminen

Työaikapankkia koskeva paikallinen sopimus sovitaan määräajaksi tai toistaiseksi voimassa olevaksi kolmen kuukauden irtisanomisajalla. Muutoksia sopimukseen voidaan tehdä sen voimassa ollessa neuvottelujärjestelmää noudattaen. Jos sopimusta muutetaan, on siihen liittyneillä työntekijöillä oikeus irtisanoutua sopimuksesta irtisanomisaikaa noudattaen.

10 § Sopimuksen voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.2009 osaksi 12.11.2007 voimaan tullutta Metsäalan työehtosopimusta ja on voimassa 31.5.2010 saakka. Sopimuksen irtisanomisessa noudatetaan Metsäalan työehtosopimuksen irtisanomismenettelyä.

Helsingissä 4.12.2008

MAASEUDUN TYÖNANTAJALIITTO

Kimmo Hovi

Veli-Matti Rekola

METSÄHALLITUS

Jyrki Kangas

Hannu Tolonen

METSÄTEOLLISUUS RY

Jari Forss

Kimmo Kurki

YKSITYISMETSÄTALOUDEN TYÖNANTAJAT

Teuvo Mankki

Kari Immonen

PUU- JA ERITYISALOJEN LIITTO

Kalevi Vanhala

Lauri Ainasto

LIITE: METSÄALAN PALKKAUKSEN KOULUTUSAINEISTO

Metsäalan palkkauksen koulutusaineisto on tarkoitettu metsätyön palkkauksen paikallisen sopimisen ja hoitamisen tueksi. Koulutusaineiston laatimisesta ja ylläpidosta vastaa metsäalan työehtosopijapuolten yhteinen työryhmä.

Koulutusaineistossa käytetyt työkohtaiset palkat ja korvaukset sekä viittaukset neuvottelujärjestelmään perustuvat voimassaolevaan Metsäalan työehtosopimukseen ja sen palkkamääräyksiin.

Metsätöiden palkkaukselle on tunnusomaista yhteys ja soveltuvuus työsuoritukseen. Tämän takia palkkausta on syytä ylläpitää ja kehittää työn sisällön muutoksia vastaavasti. Samalla pidetään huolta palkkauksen kannustavuudesta ja luotettavuudesta.

1 PALKKA JA SIIHEN LIITTYVIÄ KÄSITTEITÄ

1.1 Yleistä palkkauksesta

Palkka on korvaus tehdystä työstä. Vaativammasta työstä ja hyvästä työsuorituksesta on saatava parempi palkka kuin vaatimattomammasta työstä ja työsuorituksesta. Palkan on muodostuttava kahdesta osasta, työn vaativuudesta ja työsuorituksesta, mihin vaikuttaa työn tekijän pätevyys.

Palkkapolitiikka

Työnantaja asettaa palkkapolitiikassaan palkkaustavoitteet. Siihen vaikuttavat työnantajan toiminnalle ominaiset palkkausta ohjaavat asiat, kuten työn sisältö, johtamistavat, henkilöstön rakenne, seurantamenetelmät, liiketoiminnan luonne jne.

Palkkaustekniikka

Palkkaustekniikan avulla toteutetaan palkkapolitiittisia tavoitteita. Palkkaustekniikoilla tarkoitetaan palkkaperusteita, palkkaustapoja ja palkan maksatusjärjestelmiä.

Palkkaustavat

Palkkaustavaksi pyritään valitsemaan aina tehtävään työhön parhaiten soveltuva palkkaustapa. Palkkaustavan valinnassa otetaan huomioon työmäärän määrittämistarkkuuden vaikutus palkkaan sekä työn kannustavuuden ja tuottavuuden, palkkahallinnon ja työn kehittämismahdollisuuksien muodostaman kokonaisuuden kannalta parhaan vaihtoehdon käyttö.

Työkohtainen palkka

Työkohtainen palkka perustuu ainoastaan työn vaativuuteen. Kaikissa palkkaustavoissa työkohtainen palkka on tärkeä peruste.

Henkilökohtainen aikapalkka

Aikapalkka koostuu työtehtävien vaativuuksiryhmän työkohtaisesta palkasta ja työntekijän henkilökohtaisesta palkanosasta. Aikapalkka maksetaan työhön käytetyn ajan perusteella.

Urakkapalkat

Suorassa urakassa palkka perustuu työmäärään. Rahakertoimena käytetään tehtävän työn työkohtaista palkkaa. Palkan määrä vaihtelee suorassa suhteessa tehtyyn työhön. Osaurakassa aikapalkkaosuus perustuu työhön käytettyyn aikaan ja urakkapalkkaosuus tehtyyn työmäärään. Aikapalkka- ja urakkaosuuden rahakerroin on työkohtainen palkka. Urakkaosuuden palkka vaihtelee sen suhteessa tehtyyn työmäärään.

Tuotospalkka

Tuotospalkassa maksetaan henkilökohtaisen aikapalkka työhön käytetyn ajan perusteella. Sen lisäksi maksetaan tuotososuus, kun työn toteutunut tuotos ylittää tavoitetuotoksen. Tuotososuuden määrään vaikuttava toteutuneen ja tavoitetuotoksen suhteen jakoprosentti sovitaan paikallisesti. Tuotososuus lasketaan työntekijän henkilökohtaisen palkan perusteella.

1.2 Palkkaperusteet

Metsätöiden palkkauksen perusteena ovat työn vaativuus, työntekijän pätevyys työssään ja työsuoritus.

Työn vaativuus ja työkohtainen palkka

Työn vaativuudella tarkoitetaan työn tekijälleen asettamia vaatimuksia. Työnvaativuusryhmittely osoittaa työtehtävien vaativuusjärjestyksen. Vaativuusryhmittely koskee työntekijän tekemiä työtehtäviä, ei työntekijän henkilökohtaisia ominaisuuksia. Ryhmittelyyn vaikuttavat työn vaatima oppimisaika, työn edellyttämä vastuu ja työtehtävistä aiheutuva kuormitus.

Vaativuusryhmittely

Vaativuusryhmän perusteella määritetään työntekijän työtehtävien työkohtainen palkka.

Vaativuusryhmä 1

Lyhyttä opastusta ja normaalia vastuuta vaativat metsätyöt. Harjoittelijat, työharjoittelu- ja oppisopimusoppilaat sekä työntekijät, joilla ei ole riittäviä valmiuksia täysin itsenäiseen työhön. Työnjohto osoittaa tämän vaativuusryhmän työt työn tekemispäikällä.

Vaativuusryhmä 2

Normaalia ammattitaitoa ja vastuuta vaativat metsätyöt, johon sisältyy työsuoritukseen liittyvää tiedon keruuta ja laadun seurantaa.

Esimerkkejä vaativuusryhmän töistä:

- Istutustyö
- Taimikonhoito ja -raivaustyö
- Hakkuutyö ja muu moottorisahatyö
- Pystykarsinta
- Kulotus ja siihen liittyvä työ
- Johtolinjojen raivaustyö
- Muu metsänhoidon perustyö

Vaativuusryhmä 3

Vaativuusryhmä 2:n töitä vaativammat metsätyöt, jotka vaikuttavat muiden työntekijöiden tai alihankkijoiden työsuorituksiin. Työt sisältävät myös työsuorituksiin liittyvää tiedon keruuta ja laadun seuranta.

Esimerkkejä vaativuusryhmän töistä:

- Erilliset suunnittelutehtävät
- Erilliset mittaustehtävät
- Erillinen laadun seuranta ja valvonta
- Vaaralliset työt, kuten myrskytuhoalueiden työt ja hakkuutyöt varottavien sähkölinjojen tai asumusten läheisyydessä

Vaativuusryhmä 4

Vaativuusryhmä 3:n töitä vaativammat metsätyöt, jotka sisältävät muiden työntekijöiden ja/tai alihankkijoiden ohjaukseen liittyviä töitä, ja jotka vaikuttavat myös muiden työntekijöiden ja alihankkijoiden työsuorituksiin tai asiakassuhteisiin. Työt sisältävät myös vaativaa tiedonkeruutyötä ja tietojen tallentamista tietojärjestelmiin, työryhmien tai vastaavien ohjaukseen sekä itsenäistä työnopastusta tai koulutusta.

Esimerkkejä vaativuusryhmän töistä:

- Erilliset vaativat suunnittelutehtävät, kuten metsänhoidon ja korjuukohteiden suunnittelua
- Työryhmän vetäminen, toteutuksen ohjaus
- Työmaiden työketjujen suunnittelu
- Koulutus ja opastustehtävät kohteina, mm. työntekijät, yrittäjät, metsänomistajat, oppilaitokset .
- Eriyksen vaaralliset ja vastuulliset työt, kuten myrskytuhojen korjuu sähkölinjoilta

Työntekijän työkohtaisen palkan perusteena oleva vaativuusryhmä määritellään vuosittain työntekijän pääasiallisten työtehtävien vaativuuden ja niihin käytettävän työajan perusteella punniten. Määrittelyssä käytetään ohjeena edellä olevia esimerkkejä eri vaativuusryhmien töistä.

Alle vuoden työsuhteissa määrittäminen tehdään työsuhteen keston ajalta.

Työntekijän tehdessä tilapäisesti vaativampaa työtä, maksetaan hänelle työn keston ajalta palkka sen vaativuusryhmän perusteella johon tämä

työ kuuluu tai hänelle korvataan tilapäinen työn vaativuuden nousu muulla, paikallisesti sovitulla tavalla.

Vaativuusryhmittelystä vastaa työnantaja ja sitä koskevat mahdolliset erimielisyydet käsitellään metsäalan työehtosopimuksen 12 §:n mukaisesti.

Työntekijän pätevyys työssään ja henkilökohtainen palkanosa

Työntekijän pätevyydellä tarkoitetaan hänen taitoaan suoriutua tekemistään töistä. Työntekijän pätevyyden määrittelytapa riippuu esim. työnantajan toiminnan tavoitteista ja laajuudesta, töiden järjestelyistä ja paikallisista olosuhteista. Pätevyys määritellään yleensä työtuloksen, ammatinhallinnan ja huolellisuuden perusteella.

Työntekijän pätevyyden määrittelytapa ja määrittämisohjeet sovitaan paikallisesti. Määrittelytapa tekee työnantaja ja työntekijällä on oikeus saada selvitys määrittelyn perusteista ja niistä tekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet hänen tulokseensa.

Työntekijän henkilökohtainen palkanosa perustuu pätevyyden määrittelyyn ja se tehdään, kun siihen on edellytykset, kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden työssäolon jälkeen. Henkilökohtainen palkanosa tarkistetaan, kun työntekijän työtehtävät muuttuvat tai pätevyystekijät sitä edellyttävät, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Henkilökohtainen palkanosa on vähintään 2 % työkohtaisesta palkasta. Jos määrittelytapa ja ohjeita ei ole paikallisesti sovittu, henkilökohtaisen palkanosan suhteen menetellään työehtosopimuksen asianomaisen kohdan mukaisesti.

Työtulos

Työntekijän aikaansaamaa määrällistä työtulosta verrataan työssä saavutettuihin normaaleihin työtuloksiin.

Ammatinhallinta

Ammatinhallinta tarkoittaa työntekijän taitoa suoriutua joustavasti töissä esiintyvistä työskentelytapaan ja työmenetelmiin liittyvistä valintatilanteista. Ammatinhallintaa arvioitaessa otetaan huomioon työntekijän työkokemus, kyky tuloksellisten työtapojen ja menetelmien omaksumiseen ja kehittämiseen.

Huolellisuus

Huolellisuuteen kuuluu työtehtävien täsmällinen suorittaminen, hyvä työn laatu sekä työ- ja turvallisuusohjeiden noudattaminen.

1.3 Urakkahinnoittelu

Urakalla tarkoitetaan palkkaustapaa, jossa tietyistä työmäärästä maksetaan sovittu rahamäärä. Tämä saadaan jakamalla suorassa urakassa työn työkohtainen palkka ja osurakassa urakkaosuuden mukainen osa siitä työn tuotoksella.

2 ESIMERKKEJÄ PALKKAUSTAVOISTA

2.1 Suora urakkapalkka

Rahakerroin, moottori- ja raivaussahatyöt:

rahakerroin = työkohtainen palkka + m-sahaosuus	€/tunti
esim. työkohtainen palkka, vaativuusryhmä 2	9,60
m-sahaosuus = 28,4 %	2,73
rahakerroin yhteensä	12,33

Rahakerroin, muut työt:

rahakerroin = työkohtainen palkka	€/tunti
esim. työkohtainen palkka, vaativuusryhmä 2	9,60
rahakerroin	9,60

Yksikköpalkat

Yksikköpalkat lasketaan jakamalla rahakerroin työn tuotosluvulla tai kertomalla ajanmenekkiluvulla.

Hakkuun, istutuksen ja taimikonhoitotöiden yksikköpalkat perustuvat sopijapuolten käyttämiin tuotoslukuihin. Yksikköpalkkamallit ovat jäljempänä. Yksikköpalkkojen perusteena olevat tuotosluvut voidaan selvittää tarvittaessa paikallisesti työntutkimukseen perustuen. Urakkayksikköpalkat ovat työkohtaisia.

2.2 Tuotospalkka

Tuotospalkkauksessa työntekijälle maksetaan työhön käytetyn ajan perusteella henkilökohtainen aikapalkka. Se perustuu työntekijän työtehtävien vaativuusryhmän työkohtaisesta palkasta ja henkilökohtaisesta osuudesta.

Kun työtulos ylittää arvioidun tavoitetuotoksen, niin aikapalkkaan lisätään tuotososuus. Tuotososuutta varten lasketaan ensin tuotosprosentti kertomalla toteutuneen ja tavoitetuotoksen suhde paikallisesti sovittavalla jakoprosentilla, joka voi olla 30 – 75 %. Tuotososuus lasketaan kertomalla henkilökohtainen aikapalkka tuotosprosentilla. Jos tuotosprosentti on nolla tai sitä pienempi, työntekijälle maksetaan henkilökohtainen aikapalkka.

Kun työntekijä käyttää omistamaansa moottori- tai raivaussahaa, niin työvälinekorvaus lasketaan työehtosopimuksen työvälinekorvausprosentilla henkilökohtaisen aikapalkan ja tuotososuuden summasta. Mahdollinen ansiontasaus lasketaan tuotososuudesta.

Tavoitetuotokset ja tavoitetuotoksen arviointiohjeet ovat perkaus-harvennuksen urakkapalkkataulukkojen ja tuotoslukujen yhteydessä luvussa 5.2.

3 HAKKUU

3.1 Työvaikeustekijät

Järeys, dm³/sahatukki- tai kuituosa

Järeän puutavaran m³-määrä jaetaan sahatukkiosien ja kuitupuun m³-määrä kuituosien lukumäärällä.

Atk-laskennassa työntekijä voi lukea runkolajeittain rungot ja atk laskea puutavaralajiosien lukumäärän.

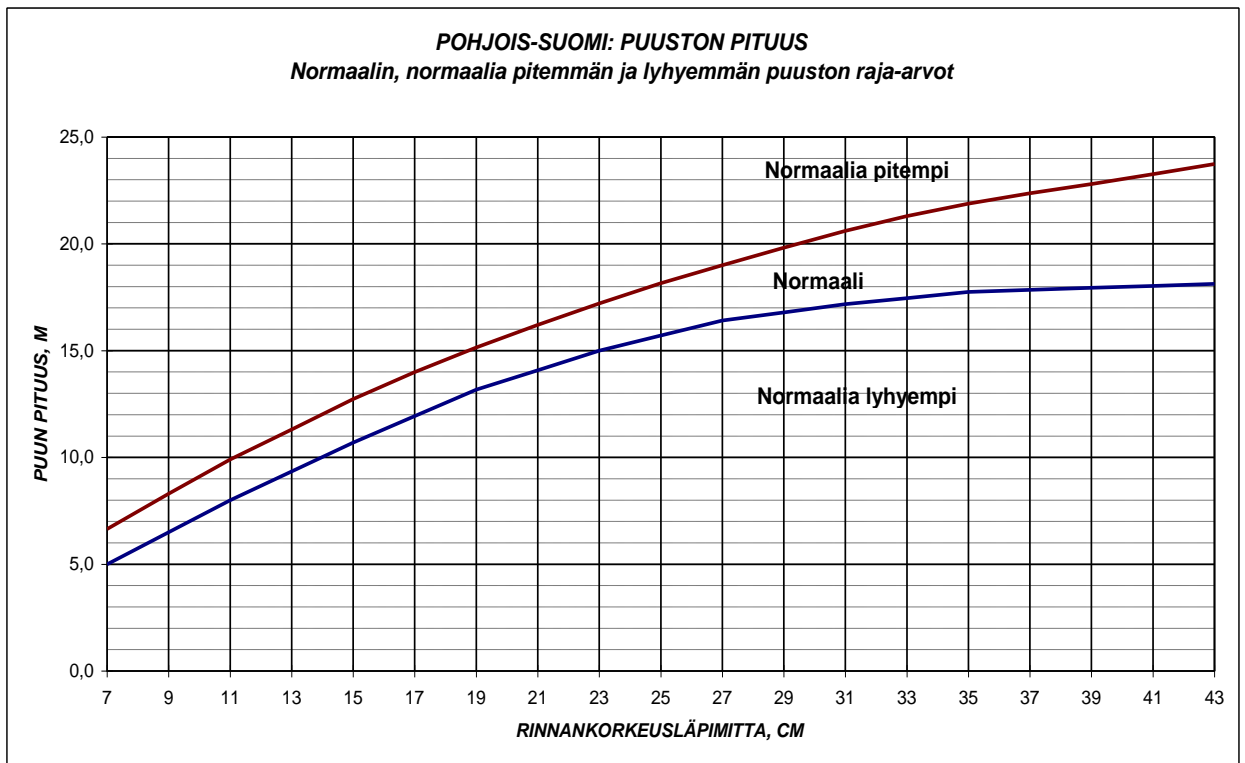
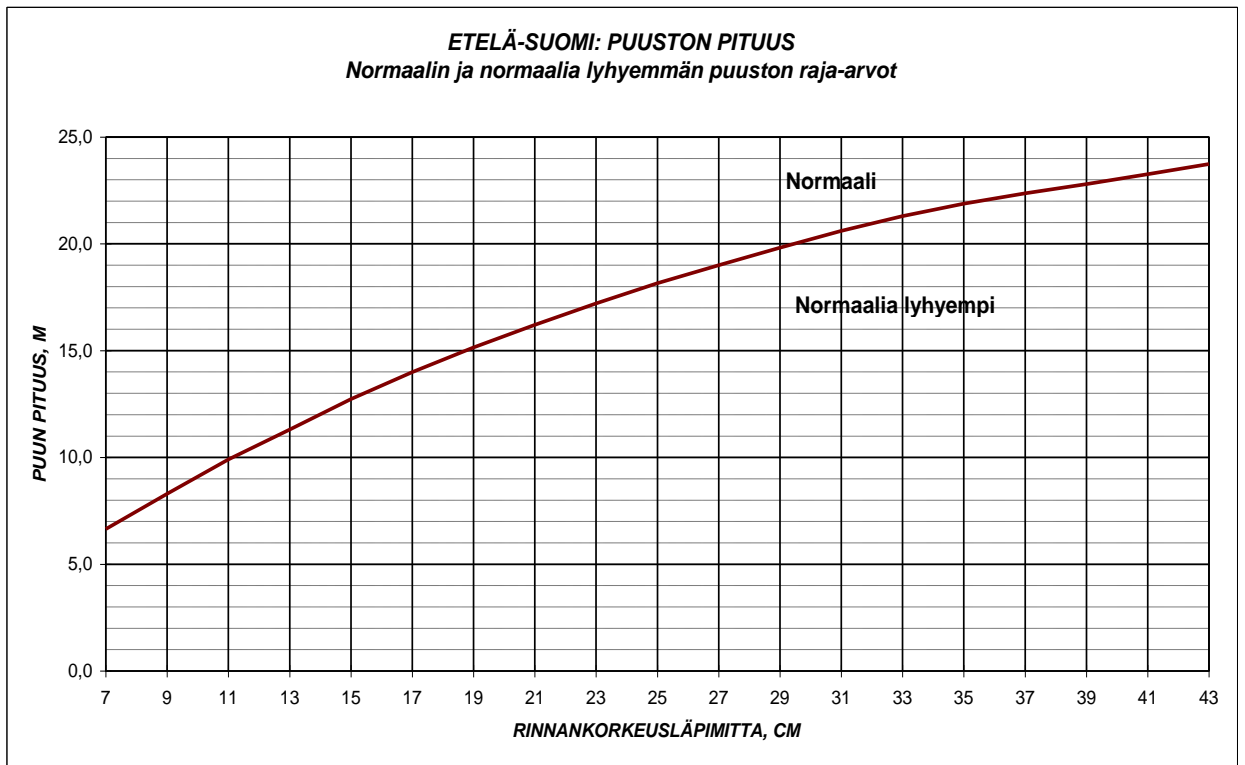
Järeys lasketaan ja otetaan huomioon dm³:n tarkkuudella.

Oksaisuus

Määritetään puuston pääasiallista työmäärää edustavan karsintavaikeuden perusteella.

Karsintavaikeus	Elävän latvuksen osuus, % puun pituudesta			
	Etelä-Suomi		Pohjois-Suomi	
	mä, le	kuusi	mä, le	kuusi
Normaalia helpompi	- 30	- 50	- 50	- 70
Normaali	31 - 50	51 - 70	51 - 70	71 - 90
Normaalia vaikeampi	51 +	71 +	71 +	91 +

Elävän latvuksen osuuden lisäksi otetaan huomioon oksien määrä ja laatu. Samalla latvuksen osuudella lyhyen puuston karsintavaikeus on normaalipituista puustoa helpompaa ja vastaavasti pitemmällä puustolla vaikeampaa. Puuston pituuden raja-arvot ovat seuraavissa kuvissa.

Maasto

Normaali	maasto voi haitata jossain määrin työskentelyä
Normaalia vaikeampi	maasto vaikeuttaa työskentelyä selvästi enemmän
Erittäin vaikea	maasto vaikeuttaa työskentelyä paljon

Maastotekijät: kaltevuus, kivisyys, aluskasvillisuus tai upottavuus.
Yhteisvaikutus otetaan huomioon.

Kausiluokka

Kausiluokka määritetään hakkuuajan keskimääräisen lumen vahvuuden perusteella.

Luokka	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8
Lumi, cm	15-24	25-44	45-64	65-84	85-99	100-109	110-119	120+

Poistettavan puuston tiheys, m³/ha

Tiheyden ollessa päätehakuussa alle 40 m³/ha ja harvennushakuilla alle 20 m³/ha, taksoihin tehdään alitiheyskorotus.

Hakkuutapa: Ensiharvennus   Muu harvennus   Päätehakkuu

Harvennushakuissa taksoihin sisältyy poistettavien puiden valinta ja ensiharvennuksessa lisäksi kaato- ja karsintahaitan vaikutus. Jos siemen-/suojuspuuasentoon hakkuuseen sisältyy työntekijän suorittama jäävien puiden valinta, korotetaan jäävää puustoa vastaavan puutavaralajin yksikköpalkkaa kertoimella 1,08. Jos ylipuiden poistohakuussa on varottava kasvatettavaa puustoa, käytetään muun harvennuksen taksaa. Jos ylipuiden poiston yhteydessä joudutaan varomaan taimikkoa/nuorta metsää, käytetään muun harvennuksen taksaa.

Muut työvaikeustekijät

Otetaan huomioon siinä suhteessa kuin niiden arvioidaan vaikuttavan työsuoritukseen.

Työvaikeustekijöiden määrittäminen

Työntekijä määrittää hakkuukaistoittain. Työnjohto seuraa ja ohjaa luokituksia.

3.2 Hakkuun työmenetelmät ja yksikköpalkkojen laskenta

Hakkuun tuotoslukuja vastaavien työmenetelmien yksityiskohtainen sisältö on Metsätehon metsätyön ja palkkauksen kehittämistutkimuksen loppuraportin mukainen.

Tavaralajihakkuu

Järeä puu

Työmenetelmä 1:

Suunnattu kaato, moottorisahakarsinta, määräpituinen katkonta, siirtyminen, runkojen luku, harvennushakkuissa lisäksi poistettavien puiden valinta, sahatukin laadun huomioonottaminen ja pölkyn päihin tehtävät merkinnät. Sahatukin laatu perustuu ns. Järvi-Suomen laatuvaatimusten mukaisiin laatuihin ja mittoihin.

Työmenetelmä 2:

Muut työvaiheet kuten edellä. Tavanomaisten sahatukin mitta- ja laatutekijöiden lisäksi otetaan huomioon lisäläpimittoja tai lisäpituusmittoja.

Työmenetelmä 3:

Muut työvaiheet kuten edellä. Tavanomaisten sahatukin mitta- ja laatutekijöiden lisäksi otetaan huomioon sekä lisäläpimittoja että lisäpituusmittoja.

Kuitupuu

Työmenetelmä 1:

Suunnattu kaato, moottorisahakarsinta, silmävarainen katkonta, ohjepituus 3,6+ m, kasaus palstalle, siirtyminen, runkojen luku, harvennushakkuissa poistettavien puiden valinta.

Työmenetelmä 2:

Suunnattu kaato, moottorisahakarsinta, silmävarainen katkonta, ohjepituus -3,5 m, kasaus vyöhykkeelle, siirtyminen, runkojen luku, harvennushakkuissa poistettavien puiden valinta.

tai

Suunnattu kaato, moottorisahakarsinta, määräpituinen katkonta, ohjepituus 3,6+ m, kasaus vyöhykkeelle, siirtyminen, runkojen luku, harvennushakkuissa poistettavien puiden valinta.

Työmenetelmä 3:

Suunnattu kaato, moottorisahakarsinta, silmävarainen katkonta, ohjepituus -3,5 m, kasaus palstalle, siirtyminen, runkojen luku, harvennushakkuissa poistettavien puiden valinta.

Työmenetelmä 4:

Suunnattu kaato, moottorisahakarsinta, määräpituinen katkonta, ohjepituus -3,5 m, kasaus vyöhykkeelle, siirtyminen, runkojen luku, erikoispuulaadut, harvennushakkuissa poistettavien puiden valinta.

Kokopuuhakkuu

Työmenetelmä 5:

Siirtelykaato, puiden katkaisu, latvaosan siirtäminen ja runkojen luku, harvennushakkuissa poistettavien puiden valinta.

Työmenetelmä 6: Kuten edellä, koskien d 1,3 7-9 cm puiden kokopuuna hakkuuta ainespuun hakkuun yhteydessä.

Hakkuun lisätyöt

Työmittaus: 2-vaiheinen metsurimittaus, 1-vaiheinen metsurimittaus, pinomittaus, kehämittaus, tukin mittaus ja tietojen kirjaus palstalla

Ajourien suunnittelu ja raivaus: Ajourien suunnittelu harvennushakkuilla, ajourien raivaus tarvittaessa.

Kuitupuun ja tukkien liputus: Kasojen ja/tai tukkien varustaminen lajeittain merkkikepeillä ja nauhoilla.

Suorintakasaus, rasiinkaato ja rasipuiden valmistus: Otetaan huomioon kertoimilla

Muut työt ja työvaikeustekijät

Muut työt ja muut luokittamattomat työvaikeustekijät otetaan huomioon siinä suhteessa kuin niiden arvioidaan vaikuttavan palkkauksen perustana olevan työmenetelmän ajanmenekkiin.

Esim. Pinnanmyötäinen karsinta: ao. puutavaralajin yksikköpalkka kerrotaan luvulla: mänty 1,11 kuusi 1,14 lehtipuu 1,08.

Järeän puutavaran silmävarainen katkonta: taksakertoimet mänty ja lehtipuu 0,94 ja kuusi 0,95.

Työmittaan sisältymättömän vikaisuuden ja ns. koepalojen sahauksen huomioonottaminen: 25 x vikaisten runkojen kpl-määrä / kokonaisrunkoluku = taksan korotus, %. Jos ajanmenekin lisäys vikaista runkoa kohti arvioidaan poikkeavan 25 %:sta, käytetään laskentakaavassa kertoimen 25 sijasta paikallisesti arvioitua ajanmenekin lisäyksen %-lukua.

Lisätöiden ja työvaikeustekijöiden laskenta

Työmenetelmän yksikköpalkka kerrotaan lisätöiden ja työvaikeustekijöiden korotuskertoimien tulolla.

Aluejako

Hakkuun yksikköpalkkojen laskentaperusteena ovat tuotosluvut on laadittu erikseen Etelä- ja Pohjois-Suomea varten (kts. seuraava kuva).

3.3 Runkotaksa puutavaralajeittain

Metsäpalkkauksen kehittäminen
Koulutusaineisto 2010-12
ETELÄ - JA ITÄ - SUOMI

RUNKOTAKSA PUUTAVARALAJEITTAIN

		Suora urakka		Urakkaosuus		100 % Kiinteä osuus		0%			
		Työkohtainen palkka		9,60 €/tunti		M-sahaosuus 28,4%		2,73 €/tunti			
		Kokonaispalkka		12,33 €/tunti		Kiinteä kokon.palkka		0,00 €/tunti			
Vaativuusryhmä	2										
JAREAT	JAREAN OSAN	ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKUU			
RUNGONOSAT	JÄREYS	Mät	Kut	Let	Mät	Kut	Let	Mät	Kut	Let	
TYOMENETELMA	dm3/r	J-ik	€/m3			€/m3			€/m3		
1 Sahatukki, määräp. katkonta, norm.laatu ja mitat	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	6,12 4,79 3,93 3,53 3,43	7,14 5,53 4,64 4,33 4,19	6,20 4,94 4,25 4,08 4,06	6,12 4,79 3,93 3,53 3,43	7,14 5,53 4,64 4,33 4,19	6,20 4,94 4,25 4,08 4,06	5,75 4,51 3,70 3,32 3,23	6,71 5,20 4,36 4,07 3,94	5,83 4,64 4,00 3,84 3,81
2 Sahatukki, määräp. katkonta, norm. vaativampi laatu ja lisälpm- tai lisäpit.mittoja	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	6,35 4,98 4,08 3,66 3,56	7,34 5,69 4,78 4,46 4,31	6,40 5,10 4,40 4,23 4,19	6,35 4,98 4,08 3,66 3,56	7,34 5,69 4,78 4,46 4,31	6,40 5,10 4,40 4,23 4,19	5,97 4,68 3,84 3,44 3,35	6,90 5,35 4,49 4,19 4,05	6,02 4,80 4,13 3,97 3,94
3 Sat+erik.puu määräp. katkonta, norm. vaativampi laatu sekä lisälpm-että lisäpit.mittoja	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	6,49 5,15 4,23 3,77 3,70	7,51 5,88 4,93 4,57 4,45	6,58 5,30 4,56 4,33 4,32	6,49 5,15 4,23 3,77 3,70	7,51 5,88 4,93 4,57 4,45	6,58 5,30 4,56 4,33 4,32	6,10 4,84 3,98 3,55 3,47	7,06 5,53 4,64 4,30 4,18	6,18 4,98 4,28 4,07 4,06

		RUNKON JA SAT. LATVAN JÄREYS		ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKUU		
				Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek
TYOMENETELMA	dm3/r	J-ik	€/m3			€/m3			€/m3			
1 Kuitu 3,6+ m, silmävar. katkonta, kasaus palstalle	... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	12,96 10,56 8,89 7,97 7,04	16,39 12,99 10,79 9,66 8,64	12,80 9,82 8,23 7,34 6,63	12,23 9,96 8,38 7,52 6,64	15,18 12,03 9,99 8,94 8,00	12,07 9,26 7,76 6,92 6,26	11,37 9,27 7,80 7,00 6,18	14,12 11,19 9,29 8,31 7,44	11,23 8,61 7,22 6,44 5,82	
2 Kuitu -3,5 m, silmävar. katkonta, vyöhykekasaus tai Kuitu 3,6+m,määräpituinen katkonta	... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	13,81 11,58 9,99 9,17 8,35	17,25 14,01 11,89 10,89 9,97	13,66 10,82 9,33 8,54 7,94	13,03 10,92 9,42 8,66 7,88	15,97 12,97 11,01 10,08 9,23	12,88 10,21 8,80 8,06 7,49	12,11 10,16 8,76 8,05 7,33	14,85 12,06 10,24 9,38 8,59	11,98 9,49 8,18 7,49 6,97	
3 Kuitu -3,5 m, silmävar. katkonta, kasaus palstalle	... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	13,25 10,80 9,08 8,15 7,20	16,76 13,28 11,02 9,88 8,84	13,09 10,04 8,42 7,50 6,78	12,50 10,19 8,57 7,69 6,79	15,52 12,30 10,20 9,15 8,19	12,35 9,48 7,94 7,07 6,39	11,63 9,47 7,97 7,15 6,31	14,43 11,44 9,49 8,51 7,61	11,48 8,81 7,39 6,58 5,95	
4 Kuitu -3,5 m, mp.katk. ja vyöh.kas. tai sv.katk. ja ajour. vart.kas. 30 m auv. tai kasattava erikoispuu	... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	15,77 13,14 11,09 10,01 8,92	19,26 15,62 13,05 11,76 10,58	15,63 12,39 10,45 9,39 8,52	14,88 12,40 10,46 9,44 8,41	17,84 14,47 12,08 10,88 9,79	14,74 11,69 9,85 8,78 8,04	13,83 11,53 9,73 8,78 7,83	16,59 13,45 11,24 10,12 9,11	13,71 10,87 9,16 8,23 7,48	

Suurintakasauksessa kuituosien taksat kerrotaan luvulla 0,93

Kun metsuri valitsee päätehakkuussa jäävät puut, jäävän puutavaralajin taksa kerrotaan luvulla 1,08

Jos ylispuiden poistossa on varottava taimistoa tai nuorta metsää, käytetään muu harvennus-taksaa

ESIMERKKI VAATIVUUSRYHMÄ 2 MUKAAN
1.6.2010 - 31.8.2011

TYÖVAIKEUSKERTOIMET

Kausikorotus	Tavaralajihakk.		Siirt.	
	järeä	kuitu		kaato
Lumi,cm	Kausi	Kertoimet		
15- 24	1	1,08	1,08	1,27
25- 44	2	1,12	1,13	1,45
45- 64	3	1,23	1,25	2,20
65- 84	4	1,35	1,45	
85- 99	5	1,52	1,63	
100-109	6	1,69	1,84	
110-119	7	1,86	2,05	
120+	8	2,03	2,28	

Pääpuuston oksaisuus	Mä+le	Ku
	Kerroin	
Norm. helpompi=1	0,93	0,88
Norm. vaikeampi=2	1,07	1,12

Maastovaikeus	Kerroin
Norm. vaikeampi=2	1,05
Erittäin vaikea=3	1,1

LISÄTYÖT:

Metsurin suorittama työmittaus ja pinomittaus varastolla				
Mittaustapa	Koodi	Järeä	Kuitu	
			mä,le ku	
Kerroin				
Tukkien kpl-mittaus	1	1,08	-	-
2-vaih.metsurimitt. kuitu	2	-	1,04	1,04
Pinomittaus, kuitu	3	-	1,04	1,04
Kehämittaus, kuitu	4	-	1,12	1,11
2-v.mets.mitt. järeä+kuitu	5	1,08	1,04	1,04
Tukkien kpl-mitt+pinom.	6	1,08	1,04	1,04
Tukkien kpl-mitt+kehäm.	7	1,08	1,12	1,11
		Hakkuutapa		
		1.harv	Muu h.	Pääteh.
Kerroin				
Kokopuun 2-v.mets.mitt.	2	1,13	1,15	1,20

Kasojen ja tukkien liputus			
Liputettava laji ja koodi	Järeä	Kuitu	Ajourien suunnittelu ja
	Kerroin	raivaus	Kerr.
Tukit=1	1,06	suunnittelu=1	1,05
Kuitu=2	-	1,06 raivaus=2	1,05
Tukit+kuitu=3	1,06	1,06 suunn+raiv=3	1,1

Metsäpalkkauksen kehittäminen
Koulutusaineisto 2010-12
POHJOIS-SUOMI

RUNKOTAKSA PUUTAVARALAJEITTAIN

		Suora urakka		Urakkaosuus		100 % Kiinteä osuus		0%			
		Työkohtainen palkka		9,60 €/tunti		M-sahaosuus 28,4%		2,73 €/tunti			
Vaativuusryhmä		Kokonaispalkka		12,33 €/tunti		Kiinteä kokon.palkka		0,00 €/tunti			
JÄREÄT	JÄREÄN OSAN	ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKUU			
RUNGONOSAT	JÄREYS	Mät	Kut	Let	Mät	Kut	Let	Mät	Kut	Let	
TYÖMENETELMÄ	dm3/r	J-lk	€/m3			€/m3			€/m3		
1 Sahatukki, määröp. katkosta, norm.laatu ja mitat	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	6,19 4,83 3,96 3,54 3,45	7,47 5,85 4,88 4,47 4,28	6,76 5,39 4,72 4,65 4,60	6,19 4,83 3,96 3,54 3,45	7,47 5,85 4,88 4,47 4,28	6,76 5,39 4,72 4,65 4,60	5,81 4,54 3,72 3,33 3,24	7,02 5,50 4,59 4,21 4,02	6,36 5,07 4,43 4,37 4,32
2 Sahatukki, määröp. katkosta, norm. vaativampi laatu ja lisälp- tai lisäpit.mittoja	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	6,42 5,02 4,11 3,67 3,58	7,68 6,02 5,02 4,60 4,40	6,98 5,57 4,87 4,80 4,75	6,42 5,02 4,11 3,67 3,58	7,68 6,02 5,02 4,60 4,40	6,98 5,57 4,87 4,80 4,75	6,04 4,72 3,86 3,45 3,37	7,22 5,66 4,72 4,32 4,14	6,56 5,23 4,58 4,51 4,47
3 Sat+erik.puu määröp. katkosta, norm. vaativampi laatu sekä lisälp-että lisäpit.mittoja	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	6,56 5,19 4,25 3,79 3,71	7,84 6,21 5,18 4,72 4,54	7,14 5,74 5,01 4,89 4,86	6,56 5,19 4,25 3,79 3,71	7,84 6,21 5,18 4,72 4,54	7,14 5,74 5,01 4,89 4,86	6,17 4,88 4,00 3,56 3,49	7,37 5,83 4,87 4,43 4,27	6,71 5,40 4,71 4,60 4,57

KUITURUNGOT JA SAT. KUITUOSAT		RUNGON JA SAT. LATVAN JÄREYS		ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKUU		
TYÖMENETELMÄ		dm3/r	J-lk	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek
		€/m3			€/m3			€/m3				
1 Kuitu 3,6+ m, silmävar. katkosta, kasaus palstalle	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	12,94 10,53 8,93 7,96 7,03	17,34 13,67 11,08 10,07 9,11	13,57 10,35 8,75 7,89 7,22	12,21 9,94 8,43 7,51 6,63	16,06 12,66 10,26 9,32 8,44	12,80 9,76 8,25 7,45 6,81	11,36 9,24 7,84 6,98 6,16	14,93 11,77 9,54 8,67 7,85	11,90 9,08 7,67 6,93 6,34	
2 Kuitu -3,5 m, silmävar. katkosta, vyöhykekasausta tai Kuitu 3,6+m,määräpituinen katkosta	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	13,77 11,52 10,01 9,16 8,34	18,19 14,69 12,18 11,28 10,42	14,40 11,32 9,82 9,08 8,51	12,99 10,87 9,44 8,65 7,87	16,84 13,60 11,28 10,44 9,65	13,58 10,68 9,27 8,57 8,03	12,08 10,11 8,78 8,04 7,31	15,66 12,65 10,49 9,71 8,97	12,63 9,94 8,62 7,97 7,47	
3 Kuitu -3,5 m, silmävar. katkosta, kasaus palstalle	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	13,23 10,76 9,12 8,14 7,19	17,74 13,99 11,34 10,30 9,32	13,87 10,57 8,94 8,07 7,39	12,48 10,15 8,61 7,68 6,78	16,43 12,95 10,50 9,54 8,63	13,08 9,98 8,43 7,62 6,97	11,61 9,44 8,00 7,14 6,31	15,28 12,04 9,77 8,87 8,03	12,17 9,28 7,84 7,08 6,48	
4 Kuitu -3,5 m, mp.katk. ja vyöh.kas. tai sv.katk. ja ajour. vart.kas. 30 m auv. tai kasattava erikoispuu	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	15,38 12,77 10,93 9,89 8,84	19,83 15,97 13,14 12,00 10,92	16,01 12,58 10,76 9,79 9,00	14,51 12,05 10,32 9,33 8,34	18,36 14,79 12,16 11,11 10,11	15,10 11,87 10,15 9,24 8,49	13,49 11,21 9,59 8,68 7,76	17,07 13,75 11,31 10,33 9,40	14,05 11,04 9,44 8,59 7,89	

Suorintakasaussessa kuituosien taksat kerrotaan luvulla 0,93

Kun metsuri valitsee päätehakuussa jäävät puut, jäävän puutavaralajin taksa kerrotaan luvulla 1,08
Jos ylispuiden poistossa on varottava taimistoa tai nuorta metsää, käytetään muu harvennus-taksa

ESIMERKKI VAATIVUUSRYHMÄ 3 MUKAAN
1.6.2010-31.8.2011

TYÖVAIKEUSKERTOIMET

Kausikorotus		Tavaralajihakk.		Siirt.
		järeä	kuitu	kaato
Lumi,cm	Kausi	Kertoimet		
15- 24	1	1,08	1,08	1,27
25- 44	2	1,12	1,13	1,45
45- 64	3	1,23	1,25	2,20
65- 84	4	1,35	1,45	
85- 99	5	1,52	1,63	
100-109	6	1,69	1,84	
110-119	7	1,86	2,05	
120+	8	2,03	2,28	

Pääpuuston oksaisuus	Mä+le	Ku
Norm. helpompi=1	0,93	0,88
Norm. vaikeampi=2	1,07	1,12

Maastovaikeus	Kerroin
Norm. vaikeampi=2	1,05
Erittäin vaikea=3	1,1

LISÄTYÖT:

Metsurin suorittama työmittaus ja pinomittaus varastolla				
Mittaustapa	Koodi	Järeä	Kuitu	
			mä,le	ku
Kerroin				
Tukkien kpl-mittaus	1	1,08	-	-
2-vaih.metsurimitt. kuitu	2	-	1,04	1,04
Pinomittaus, kuitu	3	-	1,04	1,04
Kehämittaus, kuitu	4	-	1,12	1,11
2-v.mets.mitt. järeä+kuitu	5	1,08	1,04	1,04
Tukkien kpl-mitt+pinom.	6	1,08	1,04	1,04
Tukkien kpl-mitt+kehäm.	7	1,08	1,12	1,11
Hakkuutapa				
		1.harv	Muu h.	Pääteh.
Kerroin				
Kokopuun 2-v.mets.mitt.	2	1,13	1,15	1,20

Kasojen ja tukkien liputus

Liputettava laji ja koodi	Järeä	Kuitu	Ajourien suunnittelu ja	
			raivaus	Kerr.
Tukit=1	1,06		suunnittelu=1	1,05
Kuitu=2	-	1,06	raivaus=2	1,05
Tukit+kuitu=3	1,06	1,06	suunn+raiv=3	1,1

3.4 Taksalaskelman tarkistus

ETELÄ - JA ITÄ - SUOMI

Vaativuusryhmä 2

TAKSALASKELMAN TARKISTUS

Työnantaja	Työmaa	Lohko	H-tapa	Kausi	Oksais	Maasto	Mittaus	Ajoura	Liputus	Muu tv.
Metsä Oy	123123	1	2	0	0	0	6	1	0	
Työntekijä	Lohkon hakkuu alkoi	Tuntia	Palkkaustapa			Tukkikoeppuu-%				
Matti Motti	4.6.2010	32,0	Suora urakka							

Kertoimet taksan laskemiseksi
dm3:n tarkkuudella

Tukit

Järeys- luokka	Järeys luokan keskikokoa		Keski- koko, dm3
	pienempi	suurempi	
1	0,0045	-0,0023	150
2	0,0017	-0,0011	250
3	0,0013	-0,0008	400
4	0,0006	-0,0001	600
5	0,0001	0,0001	800

Puutavaralaji	Mäsat	Kusat	Lesat	Mäk	Kuk	Lek	T-erik Laji* **	K-erik Laji* **
Työmenetelmä	1	1	1	1	1	1	2	
Puutavaralajien määrät, m3	2,4	18,14	0,8	0,98	31,97	2,49	9,65	
Runkoluku	5	72	1	8	372	29	--	--
Sahatukki- ja kuituosia, kpl =1000*m3:dm3/r-osa	5	47	1	13	444	30	25	0
Järeys, dm3/rungon osa puulajeittain *	480	386	800	75	72	83	386	0
Järeysluokan keskijäreys, dm3/rungon osa	400	400	800	75	75	75	400	0
Erotus=Luokan keskijäreys - järeys	80	-14	0	0	-3	8	-14	0
Järeysluokan taksa	3,93	4,64	4,06	9,96	12,03	9,26	4,78	0,00
Järeysluokan korjauskerroin	-0,0008	0,0013	0,0000	0,0000	0,0067	-0,0033	0,0013	0,0000
Korjaus=erotus x kerr. x järeysluokan taksa	-0,25	0,08	0,00	0,00	0,24	-0,24	0,09	0,00
Tarkka taksa= luokan taksa+-korjaus	3,68	4,72	4,06	9,96	12,27	9,02	4,87	0,00
1-vaiheinen metsurimittaus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Työvaik. ja lisätyökerr.	1,13	1,13	1,13	1,09	1,09	1,09	1,13	0,00
Taksa yht.=(tarkka taksa +1-vaih.mets.mitt.)x kerr.	4,16	5,33	4,59	10,86	13,37	9,83	5,50	0,00
Yhteensä, €	9,98	96,70	3,67	10,64	427,44	24,48	53,08	0,00

* Puulajeittain: sahatukit=(sat.m3+sat.erikp.m3):sat.rungot, kuitu=(kuitu m3+erik.kuitu m3):(sat.rungot+kuiturungot)

** Erik.laji 1=mänty, laji 2=kuusi, laji 3=lehtipuu (koivu); 5=kuiva kuusi

Järeys- luokka	Järeys luokan keskikokoa		Siirtelykaato Järeys luokan keskikokoa		Keski- koko, dm3
	pienempi	suurempi	pienempi	suurempi	
1	0,0167	-0,0067	0,0250	-0,0200	40
2	0,0067	-0,0033	0,0080	-0,0100	75
3	0,0023	-0,0015	0,0017	-0,0067	125
4	0,0038	-0,0006	0,0000	0,0000	175
5	0,0014	-0,0006	0,0022	-0,0029	250

Puutavaralajeittain															Yhteensä			
Mäsat		Kusat		Lesat		Mäk		Kuk		Lek		Mäter		Kuker		m3	€	€/m3
m3	€/m3	m3	€/m3	m3	€/m3	m3	€/m3	m3	€/m3	m3	€/m3	m3	€/m3	m3	€/m3			
2,40	4,16	18,14	5,33	0,80	4,59	0,98	10,86	31,97	13,37	2,49	9,83	9,65	5,50	0,00	0,00	66,4	625,99	9,42

3.5 Tuotosluvut

Metsäpalkkauksen kehittäminen
Koulutusaineisto 2010-12

**PUUTAVARALAJIKOHTAISET
TUOTOSLUVUT, perustyövaiheet**

ETELÄ - JA ITÄ - SUOMI

JÄREÄT RUNGONOSAT	JÄREÄN OSAN JÄREYS		ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKUU		
	dm3/r	J-lk	Mät	Kut	Let	Mät	Kut	Let	Mät	Kut	Let
TYÖMENETELMÄ			m3/tunti			m3/tunti			m3/tunti		
1 Sahatukki, määräp. katkonta, norm.laatu ja mitat	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	2,0156 2,5719 3,1350 3,5925 3,5900	1,7269 2,2281 2,6550 2,9475 2,9400	1,9894 2,4969 2,9000 3,0375 3,0400	2,0156 2,5719 3,1350 3,5925 3,5900	1,7269 2,2281 2,6550 2,9475 2,9400	1,9894 2,4969 2,9000 3,0375 3,0400	2,1450 2,7375 3,3350 3,8250 3,8200	1,8375 2,3719 2,8250 3,1350 3,1300	2,1169 2,6563 3,0850 3,2325 3,2300
2 Sahatukki, määräp. katkonta, norm. vaativampi laatu ja lisälpm- tai lisäpit.mittoja	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	1,9406 2,4781 3,0200 3,4575 3,4600	1,6800 2,1656 2,5800 2,8650 2,8600	1,9256 2,4156 2,8050 2,9400 2,9400	1,9406 2,4781 3,0200 3,4575 3,4600	1,6800 2,1656 2,5800 2,8650 2,8600	1,9256 2,4156 2,8050 2,9400 2,9400	2,0663 2,6344 3,2100 3,6825 3,6800	1,7869 2,3031 2,7450 3,0450 3,0400	2,0494 2,5719 2,9850 3,1275 3,1300
3 Sat+erik.puu määräp. katkonta, norm. vaativampi laatu sekä lisälpm- että lisäpit.mittoja	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	1,8994 2,3938 2,9150 3,3375 3,3400	1,6425 2,0969 2,5000 2,7675 2,7700	1,8750 2,3281 2,7050 2,8575 2,8500	1,8994 2,3938 2,9150 3,3375 3,3400	1,6425 2,0969 2,5000 2,7675 2,7700	1,8750 2,3281 2,7050 2,8575 2,8500	2,0213 2,5469 3,1000 3,5475 3,5500	1,7475 2,2281 2,6600 2,9475 2,9500	1,9950 2,4781 2,8800 3,0375 3,0400

KUITURUNGOT JA SAT. KUITUOSAT	RUNGON JA SAT. LATVAN JÄREYS		ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKUU		
	dm3/r	J-lk	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek
TYÖMENETELMÄ			m3/tunti			m3/tunti			m3/tunti		
1 Kuitu 3,6+ m, silmävar. katkonta, kasaus palstalle	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	0,9510 1,1672 1,3875 1,5466 1,7500	0,7520 0,9488 1,1438 1,2775 1,4281	0,9630 1,2553 1,4984 1,6800 1,8563	1,0085 1,2375 1,4703 1,6384 1,8563	0,8125 1,0247 1,2344 1,3803 1,5406	1,0210 1,3313 1,5891 1,7806 1,9688	1,0840 1,3303 1,5813 1,7631 1,9938	0,8730 1,1016 1,3266 1,4831 1,6563	1,0980 1,4306 1,7078 1,9141 2,1188
2 Kuitu -3,5 m, silmävar. katkonta, vyöhykekasaus Kuitu 3,6+m,määrä- pituinen katkonta	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	0,8925 1,0650 1,2344 1,3431 1,4750	0,7150 0,8803 1,0375 1,1331 1,2375	0,9025 1,1391 1,3219 1,4438 1,5531	0,9465 1,1288 1,3078 1,4241 1,5656	0,7720 0,9506 1,1203 1,2228 1,3344	0,9570 1,2075 1,4016 1,5291 1,6469	1,0175 1,2141 1,4063 1,5313 1,6813	0,8300 1,0219 1,2047 1,3147 1,4344	1,0290 1,2984 1,5063 1,6450 1,7688
3 Kuitu -3,5 m, silmävar. katkonta, kasaus palstalle	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	0,9300 1,1409 1,3563 1,5116 1,7125	0,7360 0,9281 1,1188 1,2491 1,3938	0,9415 1,2272 1,4641 1,6428 1,8188	0,9860 1,2103 1,4391 1,6034 1,8156	0,7945 1,0031 1,2078 1,3475 1,5063	0,9985 1,3013 1,5516 1,7434 1,9281	1,0600 1,3013 1,5469 1,7238 1,9531	0,8540 1,0781 1,2984 1,4481 1,6188	1,0735 1,3988 1,6688 1,8747 2,0719
4 Kuitu -3,5 m, määräpituinen katkonta Erikoispuu	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	0,7815 0,9384 1,1109 1,2316 1,3813	0,6400 0,7894 0,9453 1,0500 1,1656	0,7885 0,9947 1,1797 1,3125 1,4469	0,8290 0,9947 1,1781 1,3059 1,4656	0,6915 0,8522 1,0203 1,1331 1,2594	0,8365 1,0547 1,2516 1,3934 1,5344	0,8910 1,0697 1,2672 1,4044 1,5750	0,7430 0,9159 1,0969 1,2184 1,3531	0,8990 1,1334 1,3453 1,4963 1,6469

KOKOPUUT	RUNGON JÄREYS		ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKUU		
	dm3/r	J-lk	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek
TYÖMENETELMÄ			m3/tunti			m3/tunti			m3/tunti		
5 Siirtelykaato	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	1,3380 2,0166 2,8250 3,1413 3,5750	1,1805 1,8366 2,5641 2,8722 3,3063	1,5030 2,2950 3,1844 3,5219 3,9906	1,6060 2,4206 3,3906 3,7713 4,2906	1,4175 2,2050 3,0781 3,4475 3,9688	1,8040 2,7553 3,8234 4,2263 4,7906	2,2955 3,4584 4,8453 5,3900 6,1313	2,0255 3,1509 4,4000 4,9263 5,6719	2,5780 3,9375 5,4625 6,0397 6,8469
6 Osa-aines- puun siirtelykaato	.... 50 51....100	1 2	1,3380 2,0166	1,1805 1,8366	1,5030 2,2950	1,6060 2,4206	1,4175 2,2050	1,8040 2,7553	2,2955 3,4584	2,0255 3,1509	2,5780 3,9375

Metsäpalkkauksen kehittäminen
Koulutusaineisto 2010-12

**PUUTAVARALAJIKOHTAISET
TUOTOSLUVUT, perustyövaiheet**

POHJOIS - SUOMI

JÄREÄT RUNGONOSAT	JÄREÄN OSAN JÄREYS		ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKU		
	dm3/r	J-ik	Mät	Kut	Let	Mät	Kut	Let	Mät	Kut	Let
TYÖMENETELMÄ			m3/tunti			m3/tunti			m3/tunti		
1 Sahatukki, määräp. katkonta, norm.laatu ja mitat	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	1,9931 2,5500 3,1150 3,5700 3,5700	1,6519 2,1063 2,5250 2,8800 2,8800	1,8225 2,2875 2,6150 2,6850 2,6800	1,9931 2,5500 3,1150 3,5700 3,5700	1,6519 2,1063 2,5250 2,8800 2,8800	1,8225 2,2875 2,6150 2,6850 2,6800	2,1206 2,7156 3,3150 3,8025 3,8000	1,7569 2,2406 2,6850 3,0675 3,0700	1,9388 2,4344 2,7800 2,8500 2,8500
2 Sahatukki, määräp. katkonta, norm. vaativampi laatu ja lisälpm- tai lisäpit.mittoja	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	1,9200 2,4563 3,0050 3,4425 3,4400	1,6050 2,0469 2,4550 2,7975 2,8000	1,7663 2,2156 2,5350 2,5950 2,6000	1,9200 2,4563 3,0050 3,4425 3,4400	1,6050 2,0469 2,4550 2,7975 2,8000	1,7663 2,2156 2,5350 2,9400 2,6000	2,0438 2,6156 3,1950 3,6600 3,6600	1,7081 2,1781 2,6100 2,9775 2,9800	1,8788 2,3563 2,6950 2,7600 2,7600
3 Sat+erik.puu määräp. katkonta, norm. vaativampi laatu sekä lisälpm- että lisäpit.mittoja	... 200 201... 300 301... 500 501...700 701...	1 2 3 4 5	1,8788 2,3750 2,9000 3,3225 3,3200	1,5731 1,9875 2,3800 2,7150 2,7100	1,7269 2,1469 2,7050 2,5350 2,5400	1,8788 2,3750 2,9000 3,3225 3,3200	1,5731 1,9875 2,3800 2,7150 2,7100	1,7269 2,1469 2,4600 2,5350 2,5400	1,9988 2,5281 3,0850 3,5325 3,5300	1,6725 2,1125 2,5350 2,8875 2,8900	1,8375 2,2844 2,6150 2,7000 2,7000

KUITURUNGOT JA SAT. KUITUOSAT	RUNGON JA SAT LATVAN JÄREYS		ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKU		
	dm3/r	J-ik	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek
TYÖMENETELMÄ			m3/tunti			m3/tunti			m3/tunti		
1 Kuitu 3,6+ m silmävar. katkonta, kasaus palstalle	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	0,9520 1,1700 1,3797 1,5488 1,7531	0,7110 0,9019 1,1125 1,2250 1,3531	0,9085 1,1916 1,4094 1,5619 1,7063	1,0095 1,2413 1,4641 1,6428 1,8594	0,7680 0,9741 1,2016 1,3234 1,4625	0,9635 1,2628 1,4938 1,6559 1,8094	1,0855 1,3341 1,5734 1,7653 2,0000	0,8255 1,0472 1,2922 1,4219 1,5719	1,0355 1,3575 1,6063 1,7806 1,9469
2 Kuitu -3,5 m silmävar. katkonta, vyöhykekasaus Kuitu 3,6+m,määrä- pitäinen katkonta	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	0,8950 1,0697 1,2313 1,3453 1,4781	0,6780 0,8391 1,0125 1,0938 1,1844	0,8560 1,0884 1,2547 1,3563 1,4500	0,9490 1,1344 1,3063 1,4263 1,5688	0,7320 0,9066 1,0938 1,1813 1,2781	0,9075 1,1541 1,3297 1,4394 1,5375	1,0200 1,2197 1,4031 1,5334 1,6844	0,7870 0,9741 1,1750 1,2688 1,3750	0,9755 1,2403 1,4297 1,5466 1,6500
3 Kuitu -3,5 m silmävar. katkonta, kasaus palstalle	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	0,9315 1,1447 1,3516 1,5138 1,7125	0,6950 0,8813 1,0875 1,1966 1,3219	0,8890 1,1653 1,3781 1,5269 1,6688	0,9880 1,2141 1,4328 1,6056 1,8188	0,7505 0,9525 1,1734 1,2928 1,4281	0,9425 1,2356 1,4625 1,6188 1,7688	1,0620 1,3050 1,5406 1,7259 1,9531	0,8070 1,0238 1,2625 1,3891 1,5344	1,0135 1,3284 1,5719 1,7391 1,9031
4 Kuitu -3,5 m määräpitäinen katkonta Erikoispuu	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	0,8015 0,9647 1,1266 1,2469 1,3938	0,6220 0,7725 0,9391 1,0281 1,1281	0,7700 0,9797 1,1453 1,2600 1,3688	0,8500 1,0238 1,1953 1,3213 1,4781	0,6715 0,8344 1,0141 1,1091 1,2188	0,8165 1,0388 1,2141 1,3344 1,4531	0,9140 1,0997 1,2844 1,4219 1,5875	0,7220 0,8963 1,0891 1,1922 1,3125	0,8775 1,1166 1,3063 1,4350 1,5625

KOKOPUUT	RUNGON JÄREYS		ENSIHARVENNUS			MUU HARVENNUS			PÄÄTEHAKKU		
	dm3/r	J-ik	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek	Mäk	Kuk	Lek
TYÖMENETELMÄ			m3/tunti			m3/tunti			m3/tunti		
5 Siirtelykaato	.... 50 51....100 101....150 151....200 201....	1 2 3 4 5	1,3380 2,0166 2,8250 3,1413 3,5750	1,1805 1,8366 2,5641 2,8722 3,3063	1,5030 2,2950 3,1844 3,5219 3,9906	1,6060 2,4206 3,3906 3,7713 4,2906	1,4175 2,2050 3,0781 3,4475 3,9688	1,8040 2,7553 3,8234 4,2263 4,7906	2,2955 3,4584 4,8453 5,3900 6,1313	2,0255 3,1509 4,4000 4,9263 5,6719	2,5780 3,9375 5,4625 6,0397 6,8469
6 Osa-aines- puun siirtelykaato	.... 50 51....100	1 2	1,3380 2,0166	1,1805 1,8366	1,5030 2,2950	1,6060 2,4206	1,4175 2,2050	1,8040 2,7553	2,2955 3,4584	2,0255 3,1509	2,5780 3,9375

4 ISTUTUKSEN TYÖVAIKEUSTEKIJÄT JA PALKAN MÄÄRITYS

4.1 Työvaikeustekijät

Taimilaji

- Paakkutaimet, tarvittavan putken läpimitan perusteella
- Paakkutaimet kennokuokalla
- Paljasjuuritaimet kourukuokalla taimen kokoluokan perusteella

Jos taimilajiluettelosta ei löydy istutettavaa taimilajia, käytetään lähinnä vastaavan kokoluokan taimilajin taksaa

Maaperä

Maaperästä johtuvan haitan määrittelyssä otetaan huomioon maalaji ja sen tiiviys sekä maaperän kivisyys ja juurakkoisuus.

Luokka	Maalaji	Osumia esteeseen/ istutuskohdan tiiviys Haitta % istutuskohdista tai mättäistä
MP 1	Lajittuneet hieta- ja hiekkamaat, vähäkiviset moreeni- ja turvemaat	Harvoin Enintään 30%
MP 2	Lajittuneet hiesu- ja savimaat. Moreeni- ja turvemaat	Usein 31-70%
MP 3	Kiviset ja/tai juurakkoiset moreeni- ja turve-maat sekä tiiviit savimaat	Lähes aina Vähintään 71 %

Muokkausjälki

Muokkausjäljestä johtuvan haitan määrittelyssä otetaan huomioon muokkausjäljessä olevien istutuskelpoisten kohtien osuus kaikista tarvittavista istutuskohdista.

Luokka	Laatu	Istutuskelpoisia kohtia
MJ1	Tavallinen	81-100 %
MJ2	Heikko	enintään 80 %

Tiivistettäviä istutuskohdita, % istutuskohdista

Alle 10 %   11-50 %   51 %+

Hakkuutähteiden poisto, % istutuskohdista

Alle 5 %   5-30 %   31 %+

Täydennyslaikutus, % istutuskohdista

Alle 5 %   5-30 %   31 %+

Viljelytiheyskorjaus

Viljelytiheyden mukaan, erikseen äestetyillä ja mätästetyillä viljelyaloilla.

Taimien noutomatka, noudettava määrä ja taimien asettelutarve

- noutomatkat: 50 m, 51-150 m, 151-250 m
- noudettavat määrät: 100 kpl, 150 kpl, 200 kpl
- asettelutarve: Ei asettelua, asettelu taimiastiaan

Maastoluokat

Maastosta johtuvan haitan määrittelyssä otetaan huomioon maaston kaltevuuden, kivisyyden, juurakkoisuuden, upottavuuden tai muokkauksen aiheuttaman kulkuvaikeuden vaikutus liikkumiseen istutuksessa ja taimien noudossa.

- 1 Normaali maasto, ei sanottavasti haittaa liikkumista
- 2 Maasto haittaa selvästi liikkumista
- 3 Maasto haittaa paljon liikkumista

Likaisen työn lisä

Sovelletaan istutusvuonna kulotetuilla käsittelyaloilla.

Muut työt ja työvaikeustekijät

Muut työt ja luokittamattomat työvaikeustekijät otetaan huomioon siinä suhteessa kuin niiden arvioidaan vaikuttavan työsuoritukseen.

Työvaikeustekijöiden ja palkan määrittäminen

Työntekijä arvioi työvaikeustekijät työnsä aikana. Työnjohtaja ja työntekijä voivat myös sopia suorituspalkan ennen työn aloittamista.

4.2 Urakkahinnoittelu

METSÄPALKKAUKSEN
KEHITTÄMINEN
Koulutusaineisto 2010-12ISTUTUSTYÖN URAKKAHINNOITTELU
Vaativuusryhmä 1

ISTUTTAMINEN								
Maaperä -->			MP1		MP2		MP3	
Muokkausjälki -->			MJ1	MJ2	MJ1	MJ2	MJ1	MJ2
Istutusväline	Taimilaji	Taksa n:o	senttiä/taimi					
Putki,50 mm	Paakku	1	4,43	4,65	4,72	5,19	5,14	5,91
Putki,60 mm	Paakku	2	4,81	5,05	5,19	5,70	5,52	6,35
Putki,70 mm	Paakku	3	5,14	5,39	5,78	6,36	6,53	7,51
Kennokuokka	Paakku	4	6,11	6,41	6,77	7,45	7,88	9,07
Kourukuokka	MÄ 1*, ha- vupaakku	5	7,27	7,63	7,69	8,46	8,14	9,36
Kourukuokka	MÄ2 Ko-paakku	6	7,98	8,38	8,59	9,45	9,30	10,70
Kourukuokka	MÄ3, KU 1	7	8,63	9,06	9,56	10,52	10,40	11,96
Kourukuokka	MÄ4, KU 2	8	9,82	10,31	10,90	11,99	12,28	14,12
Kourukuokka	KU3	9	10,95	11,50	12,47	13,72	13,83	15,90
Kourukuokka	KU4	10	12,28	12,89	14,04	15,44	15,83	18,21

* juurileikattu MÄ 2 luetaan taimilajiin MÄ 1. Ylivuotiset juurileikkaamattomat taimet luetaan ao puulajin mukaan MÄ4 tai KU4 taimilajiin. Jos luettelosta ei löydy istutettavaa taimilajia, käytetään lähinnä vastaavan kokoluokan taimilajin takkaa.

PALTEEN TIIVISTYS	Tiivistett. kohtia,%	
	11-50	51 +
	senttiä/taimi	
	0,26	0,68

HAKKUU- TÄHTEIDEN POISTO	Käsittelt. kohtia, %	
	6-30	31 +
	senttiä/taimi	
Muokattu	0,71	1,29
Muokkaamato	2,20	4,01

TAIMIEN NOUTO	Taimia/ nouto- kerta	Noutomatka, m		
		-- 50	51-150	151-250
		senttiä/taimi		
1	100	0,26	0,87	1,81
Taimia ei ase- tella k-astiaan	150	0,19	0,61	1,23
	200	0,13	0,45	0,81
2	50	1,00	2,10	3,75
Taimet ase- tellaan kanto- astiaan	100	0,74	1,23	1,94
	150	0,55	0,81	1,29
	200	0,39	0,61	1,16

VIJELYTIHEYSKORJAUS - istuttamisen yks.palkkaan		
Viljelytiheys kpl/ha	Korjauskorroin Äestys*	Mätästys**
2251 +	0,98	1,00
1751 - 2250	1,00	1,00
1251 - 1750	1,04	1,00
751 - 1250	1,13	1,02
- 750	1,23	1,07

*Ajolinjaväli keskim. 4,5 m

Taksan laskentajärjestys: Istuttaminen x maastokorotus x vilj.tih.korj. x lik.työn lisä +nouto x maastok ** Mätätiden lukum./ha tiivistys +hakuutähteiden poisto + laikutus

ISTUTUKSEN YSIKKÖPALKKALASKELMA:

Kenttiin, joissa on varjostettu otsikko, ei syötetä. Ohjelma laskee luvut.

							Suora urakka ja muut työt			
Työnantaja	Työmaa		Lohko	p-ala,ha	tuntia	taimia	€	s/taimi	€/ha	€/tunti
Työntekijä	S-aika	Vaat.- ryhmä	Työkoht. €/tunti	Ans. tas.% * lisä, %**	H-pätev. lisä, %**	Osaurakan osuus, %	%osaurakka ja muut työt			
		1	8,62			Palkkion osuus, %	%palkkiopalkka ja muut työt			

*Ans.tas.-% ei merkitä, jos ans.tas. lasketaan palkan maksatuksessa

**H-pätevyys-% merkitään vain aika- ja palkkiopalkassa

Yksikköpalkan laskenta suoran urakan mukaan: (täytetään myös osaurakkaa ja palkkiopalkkaa laskettaessa)

Taksa, n:o	Maaperä- luokka	Muokk. jälkil.*	Palt. tiiv.%	Hakk. täht. %	Maasto- luokka	Täyd. laik. %	Taimier- asett.	Taim/ kerta	Nouto- matka,m	Lik.työn lisä,%	Vilj.tih. kpl/ha	Taimia kpl	senttiä/ taimi	€

* Muokkausjälkiluokka 0= muokkaamaton; MJ1 äestys=1, mätästys=11; MJ2 äestys=2, mätästys = 22

Muut työt	Palkkaperuste	€	Työntekijä	Työnjohtaja	Pvm

Maaperä ja muokkausjälki:

Maaperäluokka	Maalaji	Osumia esteeseen/istutuskohdan tiiviyys	Muok- kaus- jälki	Laatu	Ist.kelp. kohtia
MP 1	Lajittuneet hieta- ja hiekkamaat, vähäkiviset moreeni- ja turvemaat	Harvoin, enintään 30 %			
MP 2	Lajittuneet hiesu- ja savimaat. Moreeni- ja turvemaat	Usein, 31-70%	MJ 1	Taval- linen	81- 100 %
MP 3	Kiviset ja/tai juurakkoiset moreeni- ja ja turvemaat sekä tiiviit savimaat	Lähes aina, vähintään 71 %	MJ 2	Heikko	enint. 80%

Maasto: M 1: Normaali maasto, ei sanottavasti haittaa liikkumista
M 2 Maasto haittaa selvästi liikkumista
M 3 Maasto haittaa paljon liikkumista

Työkohtaiset palkat

Metsän tes 1.6.2010-31.8.2011

MAASTOLISÄ		Kertoimella kerrotaan istuttamisen ja taimien noudon yksikköpalkat
Maasto- luokka	Kerroin	
1	1,00	
2	1,05	
3	1,10	

LIK.TYÖNLISÄ		Kertoimella kerrotaan istuttamisen yksikköpalkka
Kerroin	1,10	

TÄYDENNYS- LAIKUTUS		
Laikut.kohtia,%	6 -- 30	31+
Laikun koko	senttiä/taimi	
30 x 30 cm	0,65	1,23
MUOKKAAMATTOMAN LAIKUTUS		
Laikun koko	senttiä/taimi	
30 x 30 cm	5,52	

METSÄPALKKAUKSEN ISTUTUSTYÖN URAKKAHINNOITTELU
KEHITTÄMINEN

Koulutusaineisto 2010-12

Vaativuusryhmä 2

ISTUTTAMINEN								
Maaperä -->			MP1		MP2		MP3	
Muokkausjälki -->			MJ1	MJ2	MJ1	MJ2	MJ1	MJ2
Istutusväline	Taimilaji	Taksa n:o	senttiä/taimi					
Putki,50 mm	Paakku	1	4,93	5,18	5,25	5,78	5,72	6,58
Putki,60 mm	Paakku	2	5,36	5,63	5,78	6,35	6,15	7,08
Putki,70 mm	Paakku	3	5,72	6,01	6,44	7,08	7,27	8,36
Kourukuokka	Paakku	4	6,80	7,14	7,54	8,29	8,78	10,10
Kourukuokka	MÄ 1*, ha- vupaakku	5	8,10	8,50	8,56	9,42	9,07	10,43
Kourukuokka	MÄ2 Ko-paakku	6	8,89	9,33	9,57	10,53	10,36	11,92
Kourukuokka	MÄ3, KU 1	7	9,61	10,09	10,65	11,72	11,59	13,32
Kourukuokka	MÄ4, KU 2	8	10,94	11,49	12,14	13,36	13,67	15,72
Kourukuokka	KU3	9	12,20	12,81	13,89	15,28	15,40	17,71
Kourukuokka	KU4	10	13,67	14,36	15,63	17,20	17,63	20,28

* juurileikattu MÄ 2 luetaan taimilajiin MÄ 1. Yivuotiset juurileikkaamattomat taimet luetaan ao puulajin mukaan MÄ4 tai KU4 taimilajiin. Jos luettelosta ei löydy istutettavaa taimilajia, käytetään lähinnä vastaavan kokoluokan taimilajin takkaa.

PALTEEN TIIVISTYS	Tiivistett. kohtia,%	
	11--50	51 +
	senttiä/taimi	
	0,29	0,76

HAKKUU- TÄHTEIDEN POISTO	Käsitelt. kohtia, %	
	6--30	31 +
	senttiä/taimi	
Muokattu	0,79	1,44
Muokkaamato	2,45	4,46

TAIMIEN NOUTO	Taimia/ nouto- kerta	Noutomatka, m		
		-- 50	51-150	151-250
		senttiä/taimi		
1	100	0,29	0,97	2,01
Taimia ei ase- tella k-astiaan	150	0,22	0,68	1,37
	200	0,14	0,50	0,90
2	50	1,12	2,34	4,17
Taimet ase- tellaan kanto- astiaan	100	0,83	1,37	2,16
	150	0,61	0,90	1,44
	200	0,43	0,68	1,30

VILJELYTIHEYSKORJAUS - istuttamisen yks.palkkaan		
Viljelytiheys kpl/ha	Korjauskerroin	
	Äestys*	Mätästys**
2251 +	0,98	1,00
1751 - 2250	1,00	1,00
1251 - 1750	1,04	1,00
751 - 1250	1,13	1,02
251 - 750	1,23	1,07

*Ajolinjaväli keskim. 4,5 m

Taksan laskentajärjestys: Istuttaminen x maastokorotus x vilj.tih.korj. x lik.työn lisä +nouto x maastok ** Mättäiden lukum./ha tiivistys +hakuutähteiden poisto + laikutus

ISTUTUKSEN YKSIKÖPALKKALASKELMA:

Kenttiin, joissa on varjostettu otsikko, ei syötetä. Ohjelma laskee luvut.

Kenttiin, joissa on varjostettu otsikko, ei syötetä. Ohjelma laskee luvut.							Suora urakka ja muut työt			
Työnantaja	Työmaa	Lohko	p-ala,ha	tuntia	taimia	€	s/taimi	€/ha	€/tunti	
Työntekijä	S-aika	Vaat.- ryhmä	Työkoht. €/tunti	Ans. tas.%*	H-pätev. lisä,%**	Osaurakan osuus,	% osaurakka ja muut työt			
	2		9,60			Palkkion osuus,	% palkkiopalkka ja muut työt			

*Ans.tas.-% ei merkitä, jos ans.tas. lasketaan palkan maksatuksessa

**H-pätevyys-% merkitään vain aika- ja palkkiopalkassa

Yksikköpalkan laskenta suoran urakan mukaan: (täytetään myös osaurakkaa ja palkkiopalkkaa laskettaessa)

Taksa, n:o	Maaperä- luokka	Muokk. jälkil.	Palt. tiiv.%	Hakk. täht.%	Maasto- luokka	Täyd. laik.%	Taimier- asett.	Taim/ kerta	Nouto- matka,m	Lik.työn lisä,%	Vilj.tih. kpl/ha	Taimia kpl	senttiä/ taimi	€

* Muokkausjälkiluokka 0= muokkaamaton; MJ1 äestys=1, mätästys=11; MJ2 äestys=2, mätästys = 22

Muut työt	Palkkaperuste	€	Työntekijä	Työnjohtaja	Pvm

Maaperä ja muokkausjälki:

Maaperäluokk	Maalaji	Osumia esteeseen/istutuskohdan tiiviys	Muok- kaus- jälki	Laatu	Ist.kelp. kohtia
MP 1	Lajittuneet hietta- ja hiekkamaat, vähäkiviset moreeni- ja turvemaat	Harvoin, enintään 30 %			
MP 2	Lajittuneet hiesu- ja savimaat. Moreeni- ja turvemaat	Usein, 31-70%	MJ 1	Taval- linen	81- 100 %
MP 3	Kiviset ja/tai juurakkoiset moreeni- ja turvemaat sekä tiiviit savimaat	Lähes aina, vähintään 71 %	MJ 2	Heikko	enint. 80%

Maasto: M 1: Normaali maasto, ei sanottavasti haittaa liikkumista
M 2: Maasto haittaa selvästi liikkumista
M 3: Maasto haittaa paljon liikkumista

Työkohtaiset palkat

Metsän tes 1.6.2010-31.8.2011

MAASTOLISÄ		Kertoimella kerrotaan istuttamisen ja taimien noudon yksikköpalkat
Maasto- luokka	Kerroin	
1	1,00	
2	1,05	
3	1,10	

LIK.TYÖNLISÄ		Kertoimella kerrotaan istuttamisen yksikköpalkka
Kerroin	1,10	

TÄYDENNYS- LAIKUTUS	Laikut.kohtia,%	
	6 -- 30	31+
Laikun koko	senttiä/taimi	
30 x 30 cm	0,72	1,37
MUOKKAAMATTOMAN LAIKUTUS		
Laikun koko	senttiä/taimi	
30 x 30 cm	6,15	

4.3 Ajanmenekkiluvut

METSÄPALKKAUKSEN
KEHITTÄMINEN
Koulutusaineisto 2010-12

ISTUTUSTYÖN AJANMENEKKILUVUT

ISTUTTAMINEN								
Maaperä -->			MP1		MP2		MP3	
Muokkausjälki -->			MJ1	MJ2	MJ1	MJ2	MJ1	MJ2
Istutusväline	Taimilaji	Taksan:o	tuntia/1000 taimea					
Putki,50 mm	Paakku	1	5,135	5,392	5,472	6,019	5,960	6,853
Putki,60 mm	Paakku	2	5,585	5,864	6,016	6,617	6,409	7,371
Putki,70 mm	Paakku	3	5,960	6,257	6,709	7,380	7,571	8,707
Kennokuokka	Paakku	4	7,084	7,438	7,852	8,638	9,145	10,517
Kourukuokka	MÄ 1*, havupaakku	5	8,433	8,855	8,921	9,813	9,445	10,862
Kourukuokka	MÄ 2	6	9,258	9,721	9,970	10,967	10,795	12,414
Kourukuokka	Ko-paakku							
Kourukuokka	MÄ3, KU 1	7	10,007	10,508	11,094	12,204	12,069	13,879
Kourukuokka	MÄ4, KU 2	8	11,394	11,964	12,650	13,915	14,243	16,379
Kourukuokka	KU3	9	12,706	13,341	14,468	15,915	16,042	18,448
Kourukuokka	KU4	10	14,243	14,955	16,286	17,914	18,366	21,121

* juurileikattu MÄ 2 luetaan taimilajiin MÄ 1. Ylivuotiset juurileikkaamattomat taimet

luetaan ao puulajin mukaan MÄ4 tai KU4 taimilajiin.

Jos luettelosta ei löydy istutettavaa taimilajia, käytetään lähinnä vastaavan kokoluokan taimilajin taksaa.

PALTEEN TIIVISTYS	Tiivistett. kohtia,%	
	11--50	51 +
	tuntia/1000 taimea	
	0,300	0,787

HAKKUU- TÄHTEIDEN POISTO	Käsitelt. kohtia, %	
	6--30	31 +
	tuntia/1000 taimea	
Muokattu	0,825	1,499
Muokkaamaton	2,556	4,648

TAIMIEN NOUTO	Taimia/ nouto- kerta	Noutomatka, m		
		-- 50	51-150	151-- 250
		tuntia/1000 taimea		
1	100	0,300	1,012	2,099
Taimia ei ase- tella k-astiaan	150	0,225	0,712	1,424
	200	0,150	0,525	0,937
2	50	1,162	2,436	4,348
Taimet ase- tellaan kanto- astiaan	100	0,862	1,424	2,249
	150	0,637	0,937	1,499
	200	0,450	0,712	1,349

TÄYDENNYS- LAIKUTUS	Laikut.kohtia,%	
	6 -- 30	31+
Laikun koko	tuntia/1000 taimea	
30 x 30 cm	0,750	1,424
MUOKKAAMATTOMAN LAIKUTUS		
Laikun koko	tuntia/1000 taimea	
30 x 30 cm	6,409	

5 TAIMIKON HOIDON TYÖVAIKEUSTEKIJÄT, NIIDEN MITTAUS JA LASKENTA

5.1 Suorituspalkat

Poistumatyyppi

- 1 Mäntyvaltainen, männyn osuus yli 70 %, kuiva kangas ei maasto-vaikeutta
- 2 Sekapuusto
- 3 Kuusivaltainen, kuusen osuus yli 70 %

Poistuman tiheys, kpl/ha

Mitataan koealoilta, koealan koko 10 m², säde = 1,78 m.

Harveikoilla (alle 5000 kpl/ha) 20 m² koeala, säde = 2,52 m

Poistuman kantoläpimitta, cm/puu

Mitataan koealan keskipistettä lähinnä olevan viiden poistettavan puun keskiarvona.

Maastoluokat

- 1 Normaali, maasto voi haitata jossain määrin työskentelyä
- 2 Normaalista vaikeampi, maasto vaikeuttaa työskentelyä selvästi enemmän.
- 3 Erittäin vaikea, maasto vaikeuttaa työskentelyä paljon.

Maastotekijät: kaltevuus, kivisyys, aluskasvillisuus, upottavuus, muokkausjälki

Kausiluokka

Kausiluokka määritetään käsittelyaikaisen keskimääräisen lumen vahvuuden perusteella.

Luokka	K1	K2	K3	K4
Lumen vahvuus, cm	15-24	25-44	45+	45+ ja upottaa lumikengillä yli 20 cm

Uudistusalan raivaus

Perkaus-harvennuksen sekapuuston taksa kerrotaan luvulla 0,70.

Muut työt ja työvaikeustekijät

Muut työt ja luokittamattomat työvaikeustekijät otetaan huomioon siinä suhteessa kuin niiden arvioidaan vaikuttavan työsuoritukseen.

Työvaikeustekijöiden mittaus ja laskenta

1 Jatkuva mittaus

Otetaan koko työkaudelle työntekijöittäin edustava koealanäyte. Käsittelyaloilta mitataan koealoja oheisen taulukon mukainen määrä. Koealamittaus on tarkoituksenmukaista suorittaa työn jälkeen erityisesti epätasaisilla tai ns. reikäperkauskohteilla.

2 Sovittu koealanäyte

Erityisesti pienillä työmäärillä käsittelyalan suorituspalkka sovitaan ennen työn aloittamista työnjohdon tai työntekijän ja työnjohdon yhdessä mittaaman sovittu koealanäytteen avulla. Poistettavien puiden tiheys ja kantoläpimitta voidaan selvittää työntekijän toimesta jäävän puuston tiheyden seurantakoealoilta esimerkiksi raivaussahan tankkausten yhteydessä. Koealoilta luetaan poistetut puut ja määritetään keskimääräinen kantoläpimitta koealan keskipistettä lähinnä olevan viiden poistetun puun kannon perusteella.

Koealojen laskenta

Kullekin koealalle lasketaan yksikköpalkka, euroa/ha. Käsittelyalan yksikköpalkka on koealojen keskiarvo.

Pinta-alan mittaus

Pinta-ala mitataan koealojen mittauksen yhteydessä työnjohdon ohjeiden mukaan tai otetaan esim. kuviorekisteristä, kun käsittelyalan rajausta vastaa kuviota.

Laskenta funktiolla

Perkaus-harvennuksen taksa voidaan laskea myös portaattomalla funktiolla. Funktiolaskentapohja on saatavissa työehtosopijapuolilta.

Taimikon perkaus-harvennuksen koealamäärät

Lohkon p-ala	Työkausi pv/työntekijä					
	60	40	20	10	5	3
	Koealoja/lohko					
<1	2	3	4	7	12	20
1 - 2	3	5	8	13	21	35
2 - 4	3	5	9	14	24	40
4 - 6	4	6	10	17	28	47
6 - 8	4	6	11	18	29	49
8 -10	4	6	11	18	29	49
10+	5	8	13	21	36	60

Lohkon p-ala	Työkausi pv/työntekijä					
	60	40	20	10	5	3
	Koealaväli, m					
<1	60	40	30	30	20	16
1 - 2	70	60	40	30	30	21
2 - 4	100	80	60	50	40	28
4 - 6	120	90	70	50	40	33
6 - 8	140	110	80	60	50	38
8 -10	150	120	90	70	60	43
10+	180	140	110	80	60	50

METSÄPALKKAUKSEN TAIMIKON PERKAUS-HARVENNUS
KEHITTÄMINEN Työkohtaisen palkan taso:
Koulutusaineisto 2010-12 Vaativuusryhmä 1 Metsän tes 1.6.2010-31.8.2011

Työkohteen poistettavien puiden keskim. kantoläpimitta saa olla enintään 6 cm tällä hinnoittelulla.
Yksittäisellä koealalla kantoläpimitta saa olla suurempi kunhan työkohteen keskim. kantoläpimitta ei ylitä 6 cm.
Poistumatyyppin 2 taulukot on laskettu luokkakeskisarvojen mukaan funktiolla. Luokan 6,6 + ka.= 7,05 cm
Ohjeita taulukon alla.

Koealan poistuma kpl/ha	Poistumatyyppi:Havu-lehti sekapuusto=2						
	Koealan kantoläpimitta, cm						
	0.5-1.5	1.6-2.5	2.6-3.5	3.6-4.5	4.6-5.5	5.6-6.5	6.6+
	€/ha						
- 1000	24,97	27,89	31,03	35,06	40,89	46,40	51,91
1001 - 1500	29,89	34,18	39,02	46,67	63,24	81,10	98,96
1501 - 3000	34,85	41,10	48,26	60,58	89,46	120,67	151,87
3001 - 5000	42,59	52,63	64,23	85,24	136,85	192,76	248,67
5001 - 7000	50,63	65,30	82,29	113,74	193,01	279,43	365,85
7001 - 10000	59,98	80,64	104,68	149,67	265,48	392,85	520,23
10001 - 14000	72,20	101,50	135,80	200,39	370,17	558,96	747,75
14001 - 18000	85,33	124,72	171,13	258,77	493,33	756,88	
18001 - 22000	97,82	147,45	206,27	317,49	619,46		
22001 - 28000	112,76	175,34	249,98	391,27	780,48		
28001 - 34000	129,94	208,20	302,19	480,26			
34001 - 40000	146,46	240,52	354,18	569,66			
40001 - 50000	167,70	282,95	423,22	689,36			
50001 - 60000	193,24	335,11	509,16	839,68			
60001 - 70000	217,87	386,47	594,76				
70001 - 80000	241,76	437,17	680,07				
80001 - 90000	265,03	487,30	765,15				
90001 -	287,76	536,94	850,00				

Muiden poistumatyyppien kertoimet
Puhdas männikkö (poistumatyyppi 1):
0,8 x havu-lehtipuuston taksa
Puhdas kuusikko (poistumatyyppi 3):
1,2 x havu-lehti sekapuuston taksa
Uud.alan raivaus (poistumatyyppi=4):
0,7 x havu-lehtipuuston taksa

Maastokorotus		Kausikorotus		
Maastolk	Kerr.	Kausilk	Lunta	Kerr.
M 2	1,07	K 1	15-24 cm	1,07
M 3	1,18	K 2	25-45 cm	1,12

Työntekijälle suoritettava mittauskorvaus

Lohkon p-ala, ha	Työkausi pv/työntekijä				
	-3	4-5	6-9	10-19	20 +
	€/ha				
<1	33,32	21,66	13,43	9,86	6,59
1 - 2	21,07	13,27	9,77	6,54	4,14
2 - 4	13,13	8,36	5,68	4,04	2,76
4 - 6	9,96	6,90	4,82	3,19	2,59
6 - 8	7,96	5,35	3,84	2,64	2,04
8 - 10	6,57	4,31	3,16	2,56	1,76
10+	5,20	3,76	2,98	2,00	1,43

PERKAUS-HARVENNUKSEN PALKKALASKELMA: Ohjelma laskee varjostettujen kenttien arvot

Työnantaja:	Työntekijän nimi	Henk.tunnus	Työmaa:nimi ja n:o	Lohko	P-tyyppi							
					2							
Ansion tasaus tiedoksi %												
Koealan juokseva numero 1...	Poistuma kpl/ha	Kanto-lpm, cm	Koeala, €/ha	Ansion-tas-%	Vaat.ryhmä	R-sahan osuus	R-saha tt:n=1	Työkoht. €/tunti	Henk.pätev.%	R-saha €/tunti	Yht. €/tunti	
					1	28,4%	1	8,62		2,45	11,07	
				Jäävät, kpl/ha, lehtip-%	Min.lpm ja pituus	P-ala,ha	Maasto	Kausilk				
				Muu työvaik.	Tuntia	Suunn.työkausi, päivää	Suoritus-osa, %	Osaur.	Palkkio			
				Muut työt	Peruste						€	
Suora urakka, keskim. €/ha+ muu työvaik. %												
				Työnt. mittaa	Kyllä=1, ei=0					€/ha		
				Kiinteä osa, €/tunti								
				Suoritusosa, €/ha								
				Työpalkka yhteensä, €								
				Yhteensä, €/ha								
				Yhteensä €/tunti								
				Työntekijän osuus, €; (70 % kokonaispalkasta)								
				Työvälineosuus, € (30 %) kokonaispalkasta								
				Ansiontasaus, €								
				Yhteensä, €								
				Työntekijä	Työnjohtaja				Pvm			
Keskimäärin x maastokerr.x kausikerr.												

Jos ansiontasaus lasketaan maksatuksen yhteydessä, Ansion tas-% kenttä jää tyhjäksi ja % merkitään tiedoksi kohtaan.

METSÄPALKKKAUKSEN KEHITTÄMINEN **TAIMIKON PERKAUS-HARVENNUS**
Koulutusaineisto 2010-12 **Vaativuusryhmä 2** **Työkohtaisen palkan taso:**
Metsän tes 1.6.2010-31.8.2011

Työkohteen poistettavien puiden keskim. kantoläpimitta saa olla enintään 6 cm tällä hinnoittelulla.

Yksittäisellä koealalla kantoläpimitta saa olla suurempi kunhan työkohteen keskim. kantoläpimitta ei ylitä 6 cm.

Poistumatyyppin 2 taulukot on laskettu luokakeskiarvojen mukaan funktiolla. Luokan 6,6 + ka.= 7,05 cm

Ohjeita taulukon alla.

Koealan poistuma kpl/ha	Poistumatyyppi:Havu-lehti sekapuusto=2							Muiden poistumatyyppien kertoimet Puhdas männikkö (poistumatyyppi 1): 0,8 x havu-lehtipuuston taksa Puhdas kuusikko (poistumatyyppi 3): 1,2 x havu-lehti sekapuuston taksa Uud.alan raivaus (poistumatyyppi=4): 0,7 x havu-lehtipuuston taksa
	Koealan kantoläpimitta, cm							
	0.5-1.5	1.6-2.5	2.6-3.5	3.6-4.5	4.6-5.5	5.6-6.5	6.6+	
	€/ha							
- 1000	27,81	31,06	34,57	39,05	45,54	51,68	57,82	
1001 - 1500	33,30	38,07	43,47	51,98	70,44	90,33	110,22	
1501 - 3000	38,82	45,78	53,76	67,47	99,64	134,40	169,16	
3001 - 5000	47,43	58,62	71,54	94,94	152,43	214,70	276,97	
5001 - 7000	56,40	72,73	91,65	126,69	214,98	311,24	407,50	
7001 - 10000	66,81	89,81	116,60	166,71	295,70	437,57	579,44	
10001 - 14000	80,42	113,05	151,26	223,20	412,30	622,58	832,86	
14001 - 18000	95,04	138,91	190,61	288,22	549,49	843,03		
18001 - 22000	108,95	164,23	229,75	353,63	689,97			
22001 - 28000	125,60	195,30	278,44	435,81	869,31			
28001 - 34000	144,73	231,90	336,59	534,93				
34001 - 40000	163,13	267,90	394,49	634,49				
40001 - 50000	186,79	315,15	471,40	767,83				
50001 - 60000	215,23	373,25	567,11	935,26				
60001 - 70000	242,66	430,46	662,46					
70001 - 80000	269,27	486,93	757,48					
80001 - 90000	295,19	542,77	852,24					
90001 -	320,51	598,05	946,75					

Maastokorotus		Kausikorotus		
Maastolk	Kerr.	Kausilk	Lunta	Kerr.
M2	1,07	K 1	15-24 cm	1,07
M3	1,18	K 2	25-45 cm	1,12

Työntekijälle suoritettava mittauskorvaus

Lohkon p-ala, ha	Työkausi pv/työntekijä				
	-3	4-5	6-9	10-19	20 +
	€/ha				
<1	33,32	21,66	13,43	9,86	6,59
1 - 2	21,07	13,27	9,77	6,54	4,14
2 - 4	13,13	8,36	5,68	4,04	2,76
4 - 6	9,96	6,90	4,82	3,19	2,59
6 - 8	7,96	5,35	3,84	2,64	2,04
8 - 10	6,57	4,31	3,16	2,56	1,76
10+	5,20	3,76	2,98	2,00	1,43

PERKAUS-HARVENNUKSEN PALKKALASKELMA: Ohjelma laskee varjostettujen kenttien arvot

Työnantaja:	Työntekijän nimi	Henk.tunnus	Työmaa:nimi ja n:o	Lohko	P-tyyppi
					2

Ansion tasaus tiedoksi %

Koealan juokseva numero 1...	Poistuma kpl/ha	Kanto-lpm, cm	Koeala, €/ha	Ansion-tas-%	Vaat.ryhmä	R-sahan osuus	R-saha tt:n=1	Työkoht. €/tunti	Henk. pätev.%	R-saha €/tunti	Yht. €/tunti
					2	28,4%	1	9,60		2,73	12,33
				Jäävät, kpl/ha, lehtip-%			Min.lpm ja pituus		P-ala,ha	Maasto	Kausilk
				Muu työvaik. %	Tuntia		Suunn.työkausi, päivää		Suoritus-osa, %	Osaur.	Palkkio
				Muut työt			Peruste				€
				Suora urakka, keskim. €/ha+ muu työvaik. %							
				Työnt. mittaa	Kyllä=1, ei=0					€/ha	
				Kiinteä osa, €/tunti							
				Suoritusosa, €/ha							
				Työpalkka yhteensä, €							
				Yhteensä, €/ha							
				Yhteensä €/tunti							
				Työntekijän osuus, €; (70 % kokonaispalkasta)							
				Työvälineosuus, € (30 %) kokonaispalkasta							
				Ansiontasaus, €							
				Yhteensä, €							
				Työntekijä				Työnjohtaja			Pvm
Keskimäärin x maastokerr.x kausikerr.											

Jos ansiontasaus lasketaan maksatuksen yhteydessä, Ansion tas-% kenttä jää tyhjäksi ja % merkitään tiedoksi kohtaan.

**METSÄPALKKAUKSEN
KEHITTÄMINEN
Koulutusaineisto 2010-12**

TAIMIKON PERKAUS-HARVENNUKSEN TUOTOSLUVUT

Koealan poistuma kpl/ha	Poistumatyyppi:Havu-lehti sekapuusto=2						
	Koealan kantoläpimitta, cm						
	0.5-1.5	1.6-2.5	2.6-3.5	3.6-4.5	4.6-5.5	5.6-6.5	6.6+
	tuotos, ha/tunti						
- 1000	0,4434	0,3969	0,3567	0,3158	0,2708	0,2386	0,2133
1001 - 1500	0,3703	0,3239	0,2837	0,2372	0,1750	0,1365	0,1119
1501 - 3000	0,3176	0,2694	0,2294	0,1827	0,1237	0,0917	0,0729
3001 - 5000	0,2599	0,2103	0,1724	0,1299	0,0809	0,0574	0,0445
5001 - 7000	0,2186	0,1695	0,1345	0,0973	0,0574	0,0396	0,0303
7001 - 10000	0,1846	0,1373	0,1057	0,0740	0,0417	0,0282	0,0213
10001 - 14000	0,1533	0,1091	0,0815	0,0552	0,0299	0,0198	0,0148
14001 - 18000	0,1297	0,0888	0,0647	0,0428	0,0224	0,0146	
18001 - 22000	0,1132	0,0751	0,0537	0,0349	0,0179		
22001 - 28000	0,0982	0,0631	0,0443	0,0283	0,0142		
28001 - 34000	0,0852	0,0532	0,0366	0,0230			
34001 - 40000	0,0756	0,0460	0,0313	0,0194			
40001 - 50000	0,0660	0,0391	0,0262	0,0161			
50001 - 60000	0,0573	0,0330	0,0217	0,0132			
60001 - 70000	0,0508	0,0286	0,0186				
70001 - 80000	0,0458	0,0253	0,0163				
80001 - 90000	0,0418	0,0227	0,0145				
90001 -	0,0385	0,0206	0,0130				

Muiden poistumatyyppien kertoimet

Puhdas männikkö (poistumatyyppi 1):

1,25 x havu-lehtipuuston tuotos

Puhdas kuusikko (poistumatyyppi 3):

0,83 x havu-lehti sekapuuston tuotos

Uudistusalan raivaus (poistumatyyppi=4)

1,43 x havu-lehtipuuston tuotos

5.2 Raivaussahatyön tuotospalkkaus

Tavoitetuotoksen arviointi

Työntekijä arvioi työvaikeuden tavoitetuotosta varten raivaussahatyön yhteydessä esimerkiksi jäävän puuston seurannan yhteydessä. Työvaikeus on poistuman tiheyden ja kantoläpimitan yhteisvaikutus. Arviointeja tehdään tuotoslukujen käytön takia käytetyn työajan suhteessa. Kätevimmin tämä toteutuu ottamalla havainnot esim. tietyin raivaussahan tankkausvälein.

Havaintoja otetaan alle kolmen hehtaarin käsittelyaloilla 2 - 3 kpl päivässä (joka 2. tankkaus), 3 - 6 hehtaarin aloilla 2 kpl päivässä (joka 3. tankkaus), 6 - 10 hehtaarin aloilla 1 kpl päivässä (päivän 3. tankkauksen yhteydessä ja yli 10 hehtaarin aloilla 1 arviointi joka toinen päivä (joka 2. päivä joka 3. tankkauksen yhteydessä). Havaintokohdat merkitään tarvittaessa yhteistä arvioinnin seuranta varten.

Perkaus-harvennuksen työvaikeusluokat ja tavoitetuotosluvut

Työmaan työvaikeus	Poistuma kpl/ha	kantolpm, cm	Perk-harv tavoitetuotos, ha/tunti
harveikko=1	- 5000	-4,0	0,2250
helppo=2	5001-10000	-2,5	0,1563
normaali=3	-10000	2,6-4,0	0,0838
	10001-35000	-2,5	
vaikea=4	-10000	4,1+	0,0400
	10001-35000	2,6-4,0	
	35000+	-2,5	
erittäin vaikea=5	10001-35000	4,1+	0,0250
	35000+	2,6-4,0	

Uudistusalan raivauksen tavoitetuotos saadaan kertomalla perkaus-harvennuksen tavoitetuotos kertoimella 1,43.

Työkohteen tavoitetuotos saadaan kertomalla yllä olevan taulukon työvaikeusluokkien tavoitetuotos kuhunkin luokkaan osuvien havaintojen lukumäärällä ja jakamalla tuloksen summa havaintojen kokonaismäärällä.

Muiden työvaikeustekijöiden vaikutus otetaan huomioon siinä suhteessa kuin niiden arvioidaan vaikuttavan työn tuotokseen. Esimerkiksi maastoluokan 2 vaikutus tuotokseen saadaan kertoimella 0,93 ja maastoluokan 3 vaikutus kertoimella 0,84. Muita työvaikeustekijöitä voivat olla muun muassa vaikeasti kaadettava ojanvarsipuusto tai ylisuurten puiden käsittely.

Tuotospalkan laskentaperiaate on selostettu kohdassa 2.2. Tuotospalkan laskentamalli ja –lomake esitetään seuraavissa taulukoissa. Laskentapohja on saatavissa Excel-tilukkolaskentana sopijapuolilta.

Toteutunut tuotos

Toteutunut tuotos lasketaan jakamalla käsitelty pinta-ala siihen käytetyllä työajalla. Pinta-alan mittaus tehdään kohdan 5.1 mukaisesti. Työaika kirjataan päivittäin ¼ tunnin tarkkuudella.

Tavoitetuotoksen arvioinnin seuranta

Tavoitetuotoksen arvioinnin tasoa voidaan seurata esimerkiksi vertaamalla aika ajoin palkkalaskennasta saatuja työntekijäkohtaisia hehtaarikustannuksia ja palkkaan vaikuttavia tuotosprosentteja keskenään.

Jos hehtaarikustannuksilla ja tuotosprosentteilla ei näytä olevan keskinäistä riippuvuutta, arviointi on puolueettomasti suoritettu. Jos hehtaarikustannukset osoittavat nousevaa suuntaa, niin kyseessä saattaa olla työvaikeuden yliarviointi ja jos ne osoittavat laskevaa suuntaa, niin kyseessä saattaa olla työvaikeuden aliarviointi. Sekä yli- että aliarviointitapauksissa on syytä käydä asianomaisen työntekijän kanssa tarkkuuttamassa arviointia toteutuneilta kohteilta tai sitä varten laaditulla mallikohteella.

Tavoitetuotoksen arviointia voidaan seurata myös järjestelmällisten taimikonhoidon laatumittausten yhteydessä. Laatumittausohjeet ja siihen liittyvä laskentaohjelma on saatavissa työehtosopijapuolilta.

**METSÄPALKKAUKSEN
KEHITTÄMINEN**
Koulutusaineisto 2010-12

RAIVAUSSAHATYÖN TUOTOSPALKKAUSHINNOITTELU

Työkohtaiset palkat:

Vaativuusryhmä 2

Metsän tes 1.6.2010- 31.8.2011

Arviointikoealat otetaan työajan käytön suhteessa, ks. ohje taulukon alapuolella

Työvaikeuden arviointi

Työmaan työvaikeus	Poistuma kpl/ha	kantolpm, cm	Perk-harv tavoitetuotos, ha/tunti
harveikko=1	- 5000	-4,0	0,2250
helppo=2	5001-10000	-2,5	0,1563
normaali=3	-10000 10001-35000	2,6-4,0 -2,5	0,0838
vaikea=4	-10000 10001-35000 35000+	4,1+ 2,6-4,0 -2,5	0,0400
erittäin vaikea=5	10001-35000 35000+	4,1+ 2,6-4,0	0,0250

Uudistusalan raivauksen tavoitetuotos:

1,43 kertaa perkausharvennuksen tuotos

Työohje

Jäävät, kpl/ha	Lehtip. %	Poist.minimipuu lpm, cm	pit., m

Jäävän puuston koelan säde, m

Oletus	Oma arvo	Käytetään
3,99		3,99

Yksi jäävä puu vastaa

200 puuta hehtaarille

Maaston vaikutus tuotokseen

Maastok	Kerroin
1	1,00
2	0,93
3	0,84

Muut työvaikeustekijät ja lisätyöt otetaan

huomioon siinä suhteessa kuin niiden

arvioidaan vaikuttavan työtulokseen.

Vaikutus ilmoitetaan prosentteina

kohdassa "Muu työvaikeus %"

Raivaussahatyön tuotospalkkalaskelma (varjostettu otsikkosiin kentiin ei syötetä):

Perkaus-harvennus=1, Uudistusalan raivaus=2

Tulospalkkio-osuus, %

Työnantaja:	Työntekijä: nimi ja n:o	S-vuosi	Ansion-tas-%	Vaativuus-ryhmä	R-saha työntekijän=1			
				2	1			
Työmaa: nimi ja n:o		Lohko						
Jäävän puuston ja työvaikeuden arviointihavainnot								
Koealan juokseva n:o	Jäävät puut kpl	Työvaikeus-luokka	Jäävät puut kpl/ha	Tavoitetuotos, ha/tunti	Henk.koht. lisä, %	Työkohtainen palkka, €/tunti	H-kohtainen palkka, €/tunti	R-sahan osuus
						9,60	9,60	28,4%
					Maasto-luokka	Muu työvaikeus, %	Pinta-ala, ha (0,01 ha tarkk)	Työtunnit, (0,25 tunnin tarkk)
					Tuotos ha/tunti	Tuotospalkkio, %	Aikapalkka €	Tuotospalkkio, €
					0,00	0,0 %	0,00	0,00
					Ans.tasau €	Työvälinekorvaus, €	Palkka, yhteensä, €	Työnt.osuus yhteensä, €
					0,00	0,00	0,00	0,00
					Tuntiansio, €/tunti	Yhteensä Työnt. osuus	Työv.osuus	Kustannus, €/ha
					0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä								
Ero ohjeeseen, kpl/ha				0				

Työntekijä	Työnjohtaja	Pvm

METSÄPALKKAUKSEN KEHITTÄMINEN RAIVAUSAHATYÖN TUOTOSPALKKAUSHINNOITTELU
Työkohtaiset palkat:

Koulutusaineisto 2010-12

Vaativuusryhmä 2

Metsän tes 1.6.2010 - 31.8.2011

Arviointikoealat otetaan työajan käytön suhteessa, ks. ohje taulukon alapuolella**Työvaikeuden arviointi**

Työmaan työvaikeus	Poistuma kpl/ha	kantolpm, cm	Perk-harv tavoitetuotos, ha/tunti
harveikko=1	- 5000	-4,0	0,2250
helppo=2	5001-10000	-2,5	0,1563
normaali=3	-10000	2,6-4,0	
	10001-35000	-2,5	0,0838
vaikea=4	-10000	4,1+	
	10001-35000	2,6-4,0	
	35000+	-2,5	0,0400
erittäin vaikea=5	10001-35000	4,1+	
	35000+	2,6-4,0	0,0250

Uudistusalan raivauksen tavoitetuotos:

1,43 kertaa perkausharvennuksen tuotos

Työohje

Jäävät, kpl/ha	Lehtip. %	Poist.minimipuu lpm, cm	pit., m
1800	15 %	0,5	0,5

Jäävän puuston koealan säde, m

Oletus	Oma arvo	Käytetään
3,99		3,99

Yksi jäävä puu vastaa

200 puuta hehtaarille

Maaston vaikutus tuotokseen

Maastolk	Kerroin
1	1,00
2	0,93
3	0,84

Muut työvaikeustekijät ja lisätyöt otetaan

huomioon siinä suhteessa kuin niiden arvioidaan vaikuttavan työtulokseen.

Vaikutus ilmoitetaan prosentteina kohdassa "Muu työvaikeus %"

Raivaussahatyön tuotospalkkalaskelma (varjostettu otsikkoisiin kenttiin ei syötetä):

Perkaus-harvennus=1, Uudistusalan raivaus=2

1

Tuotospalkkio-osuus, %

50 %

Työnantaja:	Työntekijä: nimi ja n:o	S-vuosi	Ansion-tas-%	Vaativuus-ryhmä	R-saha työntekijän=1				
		Lohko		2	1				
Jäävän puuston ja työvaikeuden arviointihavainnot									
Koealan juokseva n:o	Jäävät puut kpl	Työvaikeus-luokka	Jäävät puut kpl/ha	Tavoitetuotos, ha/tunti	Maasto-luokka	Työkohtainen palkka, €/tunti	H-kohtainen palkka, €/tunti	R-sahan osuus	
1	8	3	1600	0,070	15	9,60	11,04	28,4%	
2	9	2	1800	0,131	2	10 %	11,00	120,0	
3	7	5	1400	0,021	Tuotos ha/tunti	Tuotospalkkio, %	Aikapalkka €	Tuotos-palkkio, €	
4	10	3	2000	0,070	0,092	9,7 %	1324,80	128,51	
5	12	4	2401	0,033	0,00	412,74	1866,04	1453,31	
6	6	4	1200	0,033	Ans.tasaus €	Työväline-korvaus, €	Palkka, yhteensä, €	Työnt.osuus yhteensä, €	
7	10	1	2000	0,188	0,00	412,74	1866,04	1453,31	
8	9	3	1800	0,070	0,00	412,74	1866,04	1453,31	
Yhteensä				1775	0,077	15,55	12,11	3,44	169,64
Ero ohjeeseen, alittaa ohjeen kpl/ha				-25					

Työntekijä	Työnjohtaja	Pvm